

Icoana Maicii Domnului "Portărița" (Panagia "Portaitissa")

Între icoanele Maicii Domnului zugrăvite de Sfântul apostol și evanghelist Luca, scrierile mai vechi, cât și mai noi, pomenesc și vestita icoană a Panaghiei Portaitissa (gr: portaitissa, Portărița), de la Mănăstirea atonită Iviron. Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Iviron, este cea mai iubită și cinstită icoană din Sfântul Munte Athos, ea se află în paraclisul cel mic, din partea stângă, imediat ce se intră în curte. Conform tradiției, Maica Domnului a promis Sfântului Gabriel harul și mila lui Dumnezeu față de călugări atâta vreme cât icoana va rămâne în mănăstire. Se crede, de asemenea, că dispariția icoanei Maicii Domnului „Portărița” din Muntele Athos ar fi un semn al sfârșitului lumii. La fel de vestite au fost în Rusia și cele două copii ale acestei icoane, comandate de patriarhul Nikon iconarilor din Sfântul Munte, prima adusă la Moscova în 1648 și așezată într-un paraclis anume

zidit pentru ea în Mănăstirea Novodievitchi, iar cea de a doua, adusă după 1655 la Novgorod, în marea biserică a Mănăstirii numită Iverski Bogoroditchni Sivia-toezerski. Mai târziu și alte copii ale acestei icoane, numită de credincioși “Pravoslavnia iverskaia” și prăznuită de Biserica rusă în 31 martie, s-au răspândit în număr mare în întreaga Rusie. Chiar și în zilele noastre, o altă copie a icoanei atonite, aflată azi la Montreal, Canada, zugrăvită pe la 1980, este și ea făcătoare de minuni, tămăduind mulți neputincioși cu untdelemnul înmiresmat care a izvorât din ea și, mai uimitor, care a izvorât chiar din reproducerile acesteia. Icoana Maicii Domnului este prăznuită pe 12 februarie, 31 martie, 26 septembrie (sosirea icoanei Maicii Domnului din Ivion în Georgia), 13 octombrie (sosirea icoanei Maicii Domnului din Ivion la Moscova, în anul 1648) și marți în Săptămâna luminată (prăznuirea arătării icoanei Maicii Domnului într-un stâlp de foc la Muntele Athos și recuperarea acesteia de către Sfântul Gabriel).

Index

Slujba icoanei Maicii Domnului Portărița (HBEPCAH)	3
Acatistul Maicii Domnului "Portărița"	20
Icoana Maicii Domnului Portărița “Portaitissa” – Mănăstirea Ivion.....	31
Sfânta icoană făcătoare de minuni Portărița	34
"Iviru (Portaitissa)"	42
Acatistul Maicii Domnului în cinstea icoanei făcătoare de minuni Portaitissa (carte)	47
8. Icoana Maicii Domnului Portărița de la Ivion.....	64
Teodor Danalache - Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Ivion - Portărița	67
Teodor Danalache - Icoana Maicii Domnului de la Marea Lavă - Portărița.....	77
Icoana Maicii Domnului „Portărița” din Ivion.....	82
Aducerea icoanei Maicii Domnului din Ivion în Georgia	85
Aducerea icoanei Maicii Domnului din Ivion la Moscova.....	88
Pr. Silviu Cluci - Paraclisul icoanei Maicii Domnului „Portărița” de la Mănăstirea Ivion	90
Dumitru Manolache - Icoana Maicii Domnului de la Dălhăuți, „sora geamănă” a „Portăriței” de la Ivir	92
Delicatețea Maicii Domnului	96
Icoana Maicii Domnului "Portărița" pentru copii.....	98
Icoane	119

Slujba icoanei Maicii Domnului Portărița (НБЕРСКАЯ)

SLUJBA ICOANEI MAICII DOMNULUI PORTĂRIȚA (НБЕРСКАЯ)

12/25 feb.; 13/26 oct.;
Marți în Săptămâna Luminată

(12/25 feb.; 13/26 oct.; Marți în Săptămâna luminată)

<https://www2.slideshare.net/steaemy1/slujba-edit>

<https://archive.org/details/slujba-edit>

https://www.academia.edu/42263206/Slujba_icoanei_Maicii_Domnului_Port%C4%83ri%C5%A3a_HБЕРСКАЯ

*Tipărită cu binecuvântarea prea sfințitului
Nicodim
episcop de Edineț și Briceni*

© Seminarul Teologic Liceal de fete
„Sfânta cuvioasă muceniță Elisabeta” Edineț

La Vecernie

După obișnuitul psalm, se cântă: Fericit bărbatul..., starea întâi. La Doamne, strigat-am..., se pun **stihirile** pe 8, glasul al 5-lea:

Podobie: Ceea ce ești bucuria cetelor cerești și pe pământ oamenilor tare folosite, prea curată Fecioară miluiește-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejtile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Împodobește, Athonule, bucură-te, și te veselește, locașul Iverului, că iată vine pe mare icoana Maicii lui Dumnezeu cea minunată, de îngeri înconjurată, care strălucește cu lumină neapusă, gonind întunericul scârbelor și al grijilor și pe toți luminând cu razele milei sale.

Către tine cad, Doamnă, cetele călugărilor și adunările pustnicilor, și, cu dragoste privind la icoana ta cea sfântă, strigă ție: “Vino la noi, Maică bună; îndură-te spre cei ce te cinstesc pe tine și ne dăruiește nouă chipul tău cel sfânt întru arvună de milă și mântuire!”

O, prea slăvită minune! Precum lui Moise în Sinai s-a arătat oarecând rugul, cu foc arzând și rămânând nears; așa și chipul prea nevinovatei Născătoare de Dumnezeu cu foc se îmbracă și rămâne nears, luminându-ne și pe noi, cei ce suntem întru întuneric, și păzindu-ne nevătămați în cuptorul ispitelor și al necazurilor.

Vino, Gavriile, pogoară-te în mare cu picioarele neudate și primește în brațele tale icoana Maicii lui Dumnezeu, spre bucuria Athonului, întru îngrădirea locașului Iverului și spre mângâierea tuturor credincioșilor.

Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, ajutătoarea cea puternică, acum locașul Iverului întru tine se laudă și se veselește, avându-te pe tine apărătoare nerușinată și zid nesurpat, temelie neclintită, păzitoare neadormită: nu înceta, Doamnă, cu rugăciunile tale, totdeauna a izbăvi locașul tău și pe toți oamenii de toate ispitele.

Dăruiește mângâiere robilor tăi, curată, celor ce sunt cuprinși de ispite și înalță cornul credincioșilor, de Dumnezeu Născătoare; mântuiește, cu rugăciunile tale, locașul acesta și orașele cele pravoslavnice, întărește asupra vrăjmașilor pe poporul cel ce te slăvește și apără pe toți credincioșii, cei ce te laudă pe tine.

Prea curată icoana ta, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, este doctorie duhovnicească pentru toată lumea, către aceasta dar alergăm, închinându-ne ție, o cinstim și o sărutăm pe ea, luând prin ea darul tămăduirilor de neputințele sufletești, și de patimile trupești, cu rugăciunile tale, ne slobozim.

Ca și cu o porfiră împărătească și cu vison, cu icoana ta și a Fiului tău, Născătoare de Dumnezeu, locașul Iverului luminându-se, se împodobește cu minunile, și cu arătarea sa, astăzi cheamă pe toți să prăznuiască, strălucind cu darul Sfântului Duh

mai presus decât lumina soarelui, vărsând spre cei bolnavi și neputincioși izvorul vindecării, și tuturor dăruind mare milă.

Slavă..., Și acum..., glasul al 8-lea

O, Maică prea bună, Doamnă, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară! Nu ne lepăda pe noi, smeriții robii tăi, cei ce aducem nevrednice rugăciuni înaintea prea curatei icoanei tale. Ceea ce ești mai cinstită decât toată făptura și mai slăvită decât toate cele pământești, caută spre noi, cei ce întru smerenie, cu lacrimi, aducem aceste rugăciuni și toată nădejdea spre tine o punem. Izbăvește de toate nevoile și năpăstele pe cei ce se închină ție cu credință.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic ești în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viață, pentru aceasta lumea Te slăvește.

Prochimenul zilei

Paremiile

De la Facere, citire:

(XXVIII, 10-17)

Iar Iacov, ieșind din Beer-Șeba, s-a dus la Haran. Ajungând însă la un loc, a rămas să doarmă acolo, căci asfințise soarele. Și, luând una din pietrele locului aceluia și punându-și-o căpătâi, s-a culcat în locul acela. Și a visat că era o scară, sprijinită pe pământ, iar cu vârful atingea cerul, iar îngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe ea. Apoi S-a arătat Domnul în capul scării și i-a zis: „Eu sunt Domnul Dumnezeu lui Avraam, tatăl tău și Dumnezeu lui Isaac. Nu te teme! Pământul pe care dormi ți-l voi da ție și urmașilor tăi. Urmașii tăi vor fi mulți ca pulberea pământului și tu te vei întinde la apus și la răsărit, la miazănoapte și la miazăzi, și se vor binecuvânta întru tine și întru urmașii tăi toate neamurile pământului. Iată, Eu sunt cu tine și te voi păzi în orice cale vei merge, te voi întoarce în pământul acesta, și nu te voi lăsa până nu voi împlini toate câte ți-am spus”. Iar când s-a deșteptat din somnul său, Iacov a zis: „Domnul este cu adevărat în locul acesta și eu n-am știut!” Și, spăimântându-se Iacov, a zis: „Cât de înfricoșător este locul acesta! Aceasta nu e alta fără numai casa lui Dumnezeu, aceasta e poarta cerului!”

De la Ieșire citire

(III, 1-5)

Moise păștea oile lui Ietro, socrul său, preotul din Madiam. Și au adus oile sub pustie, și au intrat în muntele lui Dumnezeu, Horiv. Și s-a arătat lui îngerul Domnului în pară de foc din rug, și a văzut, că rugul arde cu foc, și rugul nu se mistuia. Și a zis Moise: “Mergând mai aproape, voi vedea această vedere mare, ce este că rugul nu se mistuiește.” Iar dacă a văzut Domnul că se apropie să vadă, l-a strigat pe el Domnul din rug zicând: “Moise, Moise!” Iar el a zis: “Ce este, Doamne?” și Domnul a zis: “Nu te apropia aici, dezleagă încălțăminte din picioarele tale, că locul în care stai tu, pământ sfânt este.”

De la Ieșire citire

(XIII, 18-22)

Și a abătut Dumnezeu pe norod de la calea cea din pustie, către Marea Roșie. Iar fiii lui Israil, al cincilea neam, au ieșit din pământul Egiptului. Și a luat Moise oasele lui Iosif cu sine; căci cu jurământ a jurat Iosif pe fiii lui Israil, zicând: “Cu cercetare va cerceta pe voi Domnul, ci să luați împreună cu voi oasele mele de aici”. Și, purcezând fiii lui Israil din Socrod, au tăbărât în Odom, lângă pustie. Și Dumnezeu îi povățuia pe ei ziua cu stâlp de nor, arătându-le lor calea, iar noaptea - cu stâlp de foc, ca să le lumineze lor. Și n-a lipsit stâlpul de nor ziua și stâlpul de foc noaptea, înainte a tot norodul.

La Litie

Stihira hramului și **stihirile** Născătoarei, glasul al 8-lea:

Veniți, iubitorilor de praznice și adunarea pustnicilor, cu credință adunându-ne, să aducem cântări de laude Fecioarei Maria. Că astăzi a sosit luminată prăznuire a arătării cinstitei icoanei ei, Iversca, înaintea căreia, stând cu frică și cu dragoste, să cântăm Născătoarei de Dumnezeu: “Bucură-te, bucuria tuturor cea nespusă; bucură-te, ceea ce ne luminezi pe noi cu chipul tău cel sfânt; bucură-te, lauda tuturor și întărire; bucură-te, mântuirea sufletelor noastre.”

Ce te vom numi pe tine, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară? Oare stâlp de foc, care ne povățuiește la veșnica moștenire? Oare zid tare? Că tu aperi pe neamul pravoslavnicilor. Ori păzitoare neadormită? Că păzești și mântuiești locașul acesta. Asemenea și noi, fiind izbăviți de necazurile ce vin asupra noastră, să strigăm Stăpânei: “Bucură-te, pricina bunătăților, nădejdea creștinilor cea tare”.

Slavă..., Și acum..., glasul al 5-lea

Se bucură Athonul, dănuiește locașul Iverului, prăznuiește și toată țara noastră, că Maica lui Dumnezeu cu milostivire ne-a cercetat pe noi cu icoana sa cea făcătoare de minuni, prin care ne dăruiește ajutor întru necazuri, mângâiere întru scârbe, vindecare de boli, izbăvire din nevoi și tuturor le dă mare milă.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 4-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobește-ți casa întru care Cel dumnezeiesc se naște.

Astăzi laudăm slăvita arătarea icoanei tale, Născătoare de Dumnezeu cea fără prihană, și prăznuim apărarea noastră de la tine. Că fiind Maica vieții, rogi pe Hristos Dumnezeu nostru pentru noi, cei ce am pus nădejde tare spre tine, povățuitoarea cea nemincinoasă a mântuirii noastre.

Stih: Pomeni-voi numele Tău întru tot neamul și neamul.

Să lepădăm, credincioșilor, întristarea, că iată, ca al doilea rug arzând, icoana Născătoarei de Dumnezeu, ce se privește de călugării Athonului, s-a arătat spre curățire păcătoșilor.

Stih: Ascultă, fiică și vezi, și pleacă urechea ta.

Dând semn, că întru călătoria vieții, tu nouă ne ești povățuitoare, te arăți, Maica lui Dumnezeu, în stâlp de foc, ca pe noi, cei rătăciți, să ne duci pe calea către locașurile cele veșnice.

Slavă..., Și acum..., glasul al 5-lea

Veniți, călugării toți și cei din lume, să proslăvim pe prea curata Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, că pentru sfânta icoană astăzi sunt în mare căile ei și cărările ei în ape multe, că de la Niceea în stâlp de foc apa mării o trece către Athon și, cu venirea sa, dar credincioșilor dăruiește. Deci noi, luminați fiind cu razele darului, pe mijlocirea mântuirii noastre o fericim.

La binecuvântarea pâinilor

Troparul, glasul 1-îi: Obrăznicia celor ce urăsc chipul Domnului și stăpânirea necredincioșilor celor fără de Dumnezeu, venit-au în Niceea, și fără omenie, cei trimiși muncesc pe văduva care, cu bună credință, cinstea icoana Maicii lui Dumnezeu, iar aceea, în felul său, noaptea a slobozit icoana în mare, strigând: “Slavă ție, Curată, că marea cea netrecută dă ție spatele sale; slavă, călătoriei tale celei drepte, ceea ce ești una nestricată!” (de două ori)

Apoi aceasta: Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pre Mântuitorul sufletelor noastre (o dată)

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul...

Troparul praznicului, glasul 1-îi: Obrăznicia celor ce urăsc chipul Domnului și stăpânirea necredincioșilor celor fără de Dumnezeu, venit-au în Niceea, și fără omenie, cei trimiși muncesc pe văduva care, cu bună credință, cinstea icoana Maicii lui Dumnezeu, iar aceea, în felul său, noaptea a slobozit icoana în mare, strigând: “Slavă ție, Curată, că marea cea netrecută dă ție spatele sale; slavă, călătoriei tale celei drepte, ceea ce ești una nestricată!” (de două ori)

Slavă..., Și acum...,

Alt **tropar**, același glas: De la sfântă icoana ta, o, Stăpână de Dumnezeu Născătoare, îndestul se dau vindecări și tămăduiri, celor ce cu credință și cu dragoste aleargă către dânsa. Așa, ceea ce ești bună, cercetează și neputința mea, și miluiește sufletul meu, și trupul îmi vindecă, cu darul tău, prea curată. (o dată)

După catisma întâi, se cântă **sedealna**, glasul 1-îi:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostașii străjuindu-l, morți s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeuul nostru.

Arătarea chipului feței tale cel prea strălucit, bucurie aduce tuturor credincioșilor și locașului Iverului dăruiește apărătoare neadormită și izbăvire din nevoi. Pentru aceea, cântăm ție, Preacurată, acopere-ne pe noi pururea cu acoperământul tău.

Slavă..., Și acum..., glasul al 8-lea

Aceasta este ziua Domnului, bucurați-vă, noroade, că iată nor de lumină purtător minunat în văzduh se întinde și în stâlp de foc, înaintea Athonului se arată, una și pe Unul Hristos ținând pe mâinile sale de Maică, pe Ziditorul lumii, spre mântuirea sufletelor noastre.

După a doua catismă, **sedealna**, glasul al 3-lea:

Astăzi, luminat se veselesc locuitorii Athonului, săvârșesc mulțime de cântări, cinstesc cu dragoste pe cea nevinovată, se împodobesc cu mărima darului, pe care l-au primit cu venirea icoanei prunce celei fără prihănă, care luminează cu razele cunoștinței de Dumnezeu, pe cei ce, cu bună credință, o laudă pe ea.

Slavă..., Și acum..., glasul al 5-lea

Minune prea slăvită se vede astăzi, cum pe ape se arată icoana cea purtătoare de foc a dumnezeieștii prunce și raze minunate sloboade, și petrecerea pustnicilor cu minune mântuiește. Pentru aceasta, cu mulțumită, strigăm: “Bucură-te, cea plină de dar!”

Se cântă **polieleul**: „Cuvânt bun”.

Polieleul : <https://www.youtube.com/watch?v=yHxJFCk0WWo>

Apoi aceste **mărimuri**:

Mărimu-te pe tine, Preasfântă Fecioară, de Dumnezeu aleasă Pruncă și cinstim icoana ta cea sfântă, prin care verși tămăduiri tuturor celor ce cu credință aleargă la tine.

Cu aceste **stihuri**:

1. Adu-Ți aminte, Doamne, de David și de toate blândețile lui.
2. Lucruri minunate s-au grăit despre tine, cetatea lui Dumnezeu.
3. Din rodul pântecelui tău voi pune pe scaunul tău.
4. Sfântit-a locașul Său, Cel Preaînalt; Dumnezeu este în mijlocul lui, de aceea nu se va clinti.
5. Casei Tale se cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile.
6. Binecuvântat este Dumnezeu în veac și în veacul veacului.

Iar după sfârșitul stihurilor, se cântă:

Slavă..., glasul 1-îi

Slavă Ție, Treime Sfântă: Părinte, Cuvinte și Duhule Sfinte, zicând: Slavă Ție Dumnezeu.

Și acum..., același glas

Bucură-te, ceea ce ești cu dar dăruită, Marie, Domnul este cu tine, zicând: și prin tine cu noi.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, Slavă Ție Dumnezeu. (de 3 ori)

După polieleu, **sedealna**, glasul al 8-lea: Cine va spune mărirea ta, Născătoare de Dumnezeu, căci cu arătarea icoanei tale, ai adus la mirare pe toți cei drept credincioși, tămăduind multe neputințe și boli vindecând. O, prea milostivă Stăpână, nu ne lipsi pe noi și acum de apărarea ta, ci, cu rugăciunile tale, apără și mântuiește pe bine credinciosul nostru popor și pe toată a lui Hristos iubitoare oaste, cu puterea ta o îngrădește, ca, lăudându-ne cu tine și toată nădejdea noastră spre tine având, să nu ne rușinăm în veci.

Slavă..., Și acum..., aceeași

Antifonul întâi, glasul al 4-lea. Din tinerețile mele multe patimi se luptă cu mine, ci însuși mă sprijinește, și mă mântuiește, Mântuitorul meu.

Prochimen , glasul al 3-lea: Pomeni-voi numele tău în tot neamul și neamul.

Stih: Răspuns-a inima mea cuvânt bun.

Toată suflarea...

Sfânta Evanghelie de la Luca

Luca: I, 39 - 49 , 56

39.Și în acele zile, sculându-se Maria, s-a dus în grabă în ținutul muntos, într-o cetate a seminției lui Iuda.

40.Și a intrat în casa lui Zaharia și a salutat pe Elisabeta.

41.Iar când a auzit Elisabeta salutarea Mariei, pruncul a săltat în pântecele ei și Elisabeta s-a umplut de Duh Sfânt,

42.Și cu glas mare a strigat și a zis: Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pânteceleui tău.

43.Și de unde mie aceasta, ca să vină la mine Maica Domnului meu?

44.Că iată, cum veni la urechile mele glasul salutării tale, pruncul a săltat de bucurie în pântecele meu.

45.Și fericită este aceea care a crezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul.

46.Și a zis Maria: Mărește sufletul meu pe Domnul.

47.Și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu,

48.Că a căutat spre smerenia roabei Sale. Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile.

49.Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic și sfânt este numele Lui.

56.Și a rămas Maria împreună cu ea ca la trei luni; și s-a înapoiat la casa sa.

Psalmul 50

1. Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta

2. Și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea.

3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește.

4. Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea.

5. Ție unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu.

6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea.

7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie.

8. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai vârtos decât zăpada mă voi albi.

9. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.

10. Întoarce fața Ta de la păcatele mele și toate fărădelegile mele șterge-le.

11. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele.

12. Nu mă lepăda de la fața Ta și Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.

13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește.

14. Învăța-voi pe cei fărădelege căile Tale și cei necredincioși la Tine se vor întoarce.

15. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.

16. Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta.

17. Că de ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.

18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi.

19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului și să se zidească zidurile Ierusalimului.

20. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Slavă..., glasul al 2-lea

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea greșelilor noastre.

Și acum..., iarăși aceasta

Stih: *Miluieste-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta și, după mulțimea îndurărilor Tale, curățește fărădelegile noastre.*

Și **stihira**, glasul al 6-lea: Arătarea icoanei tale celei minunate când a sosit, atunci părinții Athonului, văzând stâlp de foc pe mare, de frică fiind cuprinși, erau întru nedumerire. Iar Gavriil, ca un al doilea Petru, pe mare umblând, cu lacrimi striga ție: “O, Preasfântă, vino și păzește moștenirea ta de vrăjmași nevătămată!”

Canoanele

Canonul de umilință către Preasfânta Stăpâna noastră Născătoare de Dumnezeu pe 12

*alcătuire a lui Gherasim monahul,
glasul al 8-lea*

Cântarea 1

Irmos: Pe Faraon, cel ce se purta în căruță, l-a cufundat toiagul lui Moise, cel ce a făcut minuni de demult, în chipul crucii lovind și despărțind marea. Și pe Israil fugătorul, mergătorul cel pedestru, l-a mântuit, pe cel ce cântă cântare lui Dumnezeu.

Preacurată, primește laudă din buze spurcate precum odinioară Fiul tău, Dumnezeuul meu și Domnul, au primit doi bani ai văduvei, și-mi dăruiește dezlegare de greșeli, ca, după datorie, să te măresc pe tine.

Cântare îngerească se cuvine ție, Maica lui Dumnezeu, căci cu înstrăinare ai născut pe Ziditorul aceloră, dar și de la noi primește, Stăpână, aceste cucernice rugăciuni, ca să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a proslăvit întru neputința noastră.

Închegatu-s-au apele, închegatu-s-au și valurile în mijlocul mării, purtând icoana ta, Maica lui Dumnezeu. Întărește și inima mea ce se clatină pe piatra poruncilor lui Hristos.

Ajutătoare și acoperitoare ai fost, Fecioară, locașului Iverului, afundând în mare oștile lui Amira cu corăbiile lui. Îneacă dar în adâncimea milei Fiului tău, toate patimile mele cele sufletești și greșelile mele cele fără de număr.

Catavasie: Deschide-voi gura mea și se va umplea de Duhul, și cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici și mă voi arăta luminat prăznuind și voi cânta minunile ei bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce ai întărit cerurile cu pricepere și ai întemeiat pământul peste ape, întărește-mă pe piatra poruncilor Tale, Hristoase, că nu este Sfânt afară de Tine, Unule Iubitorule de oameni.

Întărește inima mea întru nădejde spre tine, Maica lui Dumnezeu, scoate toată mândria și înălțarea din mintea mea cea întunecată, ca să strig: “Nu este Sfânt ca Dumnezeuul nostru!”

Tu, o, Maica lui Dumnezeu! Pe cei neputincioși îi încingi cu putere, pe cei flămânzi îi sature; cercetează și neputința mea, și mă satură pe mine, cel flămând și însetat, cu Pâinea vieții, care, prin pântecele tău cel fecioresc, S-a pogorât din cer pe pământ.

Ridică-mă, Stăpână, de la pământ pe mine, lipsitul, și din gunoiul păcatului scoală pe sărman; dă-mi rugăciune mie, celui ce mă rog, ca mărimdu-te, să laud arătarea ta. Mintea mea cea neroditoare arat-o aducătoare de roduri, Fecioară prea bună, ceea ce te-ai născut din cea stearpă, că tu, cu arătarea icoanei tale, dai rodurile tuturor bunătăților.

Sedeauna, glasul al 4-lea: Astăzi a sosit prăznuirea cea luminată a apărătoarei noastre, să salte făptura și adunările oamenilor să dănțuiască, că ne cheamă pe noi

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, ca să vedem icoana ei cea de foc purtătoare, care cu razele milei strălucește pe cei credincioși. Pentru aceea, bucurându-ne, să strigăm: “Mântuiește, Doamnă, de foamete, de foc, de sabie și din nevoi, pe noi, cei care cinstim arătarea icoanei tale!”

Slavă..., Și acum..., iarăși aceasta

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu ești tăria mea, Tu și puterea mea, Tu, Dumnezeul meu, Tu, bucuria mea, Cel ce n-ai lăsat sânurile părintești și a noastră sărăcie o ai cercetat. Pentru aceasta, cu proorocul Avacum strig către Tine: "Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni!"

Acoperit-au cerurile bunătatea ta, Maica lui Dumnezeu, și tot pământul s-a umplut de lauda ta, pune dar dragostea cea puternică a tăriei tale și asupra mea, cel deznădăjduit.

Pregătind mergerea icoanei tale celei minunate, adâncul și-a dat glasul său, săltat-a soarele, și strălucirea ei ca lumina s-a făcut; tu dar ai ieșit spre mântuirea oamenilor și ai venit ca să mântuiești moștenirea ta.

Auzind călugării auzul venirii tale, s-au temut, iar cunoscând lucrurile tale, s-au înspăimântat; tulburându-se dar cândva și sufletul meu, adu-ți aminte de milostivirea ta, Stăpână, ca să-ți strig: “Slavă apărării tale, Maica lui Dumnezeu!”

Tu ești tăria și puterea mea, Născătoare de Dumnezeu, întru tine mă voi odihni în ziua scârbei mele și prin tine mă voi sui din latura nemerniciei la moștenirea cea cerească, și mă voi bucura de Domnul și Dumnezeu, Mântuitorul meu.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la fața Ta, Cel ce ești lumină neapusă, și m-a acoperit întunericul cel străin pe mine, ticălosul. Ci mă întoarce la lumina poruncilor Tale, îndreptează căile mele, rogu-mă.

Vezi, curată, pe poporul turmei tale, cel ce din noapte mânecă și stă în preajma icoanei tale celei de Dumnezeu prea slăvite, cerșindu-și dezlegare de păcate și îndreptare vieții, și împărțășirea slavei celei dumnezeiești, deci nu ne lepăda pe noi de la fața ta, Maica luminii celei neapuse.

Cu tot sufletul și cugetul cei din turma ta, toți împreună bucurându-se, întru psalmi și cântări duhovnicești, și cu cântare dumnezeiască cinstesc icoana ta, cerând iertare și mântuire sufletelor. Iar tu, Stăpână, mireasă dumnezeiască, fiind vindecarea noastră, aceasta dăruiește nouă.

Biserica ta, Fecioară, ca alt Rai s-a arătat acum având icoana ta. Ca pe lemnul vieții, pe care toți cu osârdie, cu bună cucernicie și cu dragoste sărutându-o, strigăm: “Stăpână, pace dă nouă; Stăpână, câștigă-ne pe noi, că afară de tine altă mângâiere nu știm.”

Agonisindu-te pe tine, Fecioară, râu prea dulce și izvor îndestulat, mană cerească, îmbelșugare și dar de-a pururea curgător, cei ce viețuiesc în locașul tău cântă nașterea ta.

Cântarea a 6-a

Irmos: Curățește-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele și mă ridică dintru adâncul răutăților, rogu-mă, căci către tine am strigat, Dumnezeuul mântuirii mele.

Către tine, Stăpână, strig întru scârba inimii mele și, când mă afund în viforul mării vieții, către tine alerg ca și către limanul cel lin, scoate din stricăciune viața mea.

Adâncul cel mai de jos al păcatelor m-a înconjurat și se sfârșește duhul meu, ci tinde, Stăpână, brațul tău cel înalt, și, ca pe Gavriil, și pe mine, cel ce alerg la icoana ta, păzește-mă nevătămat.

Nu mă lepăda pe mine până în sfârșit de la fața ta, Maica luminii celei neapuse și nu mă lăsa ca să mă afund întru adâncul fărădelegilor, ci mă scoate pe mine din tina patimilor ca să scape din stricăciune viața mea și voi jertfi ție glas de laudă și de mărturisire.

Purtând locaș al trupului cu totul spurcat, ție, locașului celui prea curat al Cuvântului celui veșnic, îndrăznesc în cinstită biserica ta, înaintea sfintei icoanei tale, a-ți aduce nevrednicele mele rugăciuni. Deci tu, ca o milostivă, curățește-mă cu bună îndurarea ta.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Arătat-Te-ai astăzi lumii și Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoștință Te lăudăm, venit-ai și Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

De a și fost aruncată în mare icoana ta cea sfântă, Născătoare de Dumnezeu, de văduva cea care nu putea să o apere de vrăjmași, dar s-a arătat păzitoare Athonului și portăriță locașului Iverului, îngrozind pe vrăjmași și izbăvind din toate nevoile și năpastele pe cei ce, în țara noastră, cu pravoslavie te cinstesc pe tine.

Icos: Văzând icoana Maicii lui Dumnezeu ce se arătase în stâlp de foc, adunarea pustnicilor din locașul Iverului au strigat: “O, Stăpâne, învrednicește-ne pe noi să primim icoana Maicii tale spre mângâierea nemerniciei noastre! Iar tu, Gavriile, îndrăznește de intră în mare și primește în brațele tale vistieria ce se arată nouă, ca să ne fie nouă păzitoare neadormită, și tuturor creștinilor acoperământ și bucurie!”

Cântarea a 7-a

Irmos: De pogorârea lui Dumnezeu, focul s-a rușinat în Babilon oarecând; pentru aceasta, tinerii în cuptor cu bucuros picior, ca într-o grădină verde săltând, au cântat: "Bine este cuvântat, Dumnezeul părinților noștri.”

Greșit-am, fărădelege am făcut, nu ne-am îndreptat înaintea Ta, Doamne Iisuse Hristoase. Iar tu, Stăpâna mea, Născătoare de Dumnezeu, ca o bună, cu mijlocirea ta cea caldă, potolește focul mâniei Lui celei drepte, ca să cântăm Lui: “Părintele nostru și Dumnezeule, bine ești cuvântat!”

Maica lui Dumnezeu, cu curgerile îndurărilor tale, rouează pe cei ce ard în cuptorul ispitelor și al necazurilor, ca să se rușineze vrăjmașii noștri și să cunoască toți că tu una ești, Stăpână, slăvită în toată lumea.

Pe tine te cântăm, Maica lui Dumnezeu, ceea ce ești scaun Împăratului slavei, mai cinstită decât Heruvimii, locaș însuflețit, întru care S-a sălășluit Domnul, tărie cerească, pe care a răsărit Soarele dreptății, Hristos, și te prea înălțăm întru toți vecii. Tu ești veselia celor ce viețuiesc în pustie și mângâierea, și lauda cetății împărătești, Fecioară Marie, prea lăudată și prea înălțată în veci.

Cântarea a 8-a

Irmos: De șapte ori cuptorul muncitorilor haldeilor l-au ars nebunește, cinstitorilor de Dumnezeu, iar, văzându-i pe aceștia cu putere mai bună mântuiți, Făcătorului și

Izbăvitorului au strigat: "Tineri, bine-L cuvântați, preoți, lăudați-L, popoare, prea înălțați-L întru toți vecii!"

Pe tine, prea curată Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, te cântă puterile îngerești, te prea înalță neamul omenesc, te binecuvântează toată făptura, primește și de la mine, nevrednicul, lauda ce se aduce ție.

Călugării Athonului, cântați; Iviria binecuvântează; toată țara Moldovei prea înalță pe Stăpâna cea bună, care varsă râuri de minuni de la icoana sa cea făcătoare de minuni.

Lăudăm, binecuvântăm, ne închinăm ție, Născătoare de Dumnezeu, cântându-ți și prea înălțându-te întru toți vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Spăimântatu-s-a de aceasta cerul și marginile pământului s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupește, și pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile. Pentru aceasta, pe tine, de Dumnezeu Născătoare, începătoriile ceteror îngerești și omenești te măresc.

Adâncimea tainei nașterii tale, mintea îngerească o înspăimântezi, Fecioară prea curată; icoana ta pe draci îi gonește, că, neputând suferi să caute spre puterea ei, fug și se risipesc. Iar noi, cu dragoste, ne închinăm ei și o sărutăm, și pe tine, Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Veniți toți să ne închinăm, să cădem și să mărim pe Maica lui Dumnezeu care a căutat spre noi, smeriții, și umple de bunătați pe cei flămânzi, și cu arătarea minunatei icoanei sale, a pus întru noi semnul milostivirii.

Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, nădejdea creștinilor, tinde și neamului nostru milele tale, care au fost cu părinții noștri; acoperă-ne și ne păzește pe noi de tot răul.

O, întru tot milostivă, ajutătoarea creștinilor, nu poate, după vrednicie, limba omenească și îngerească să te laude pe tine, ceea ce ești mai cinstită decât toată făptura și mai slăvită decât toate cele pământești. Ci, o, Stăpână, cu milostivire, primește de la noi această rugăciune, ce se aduce ție și totdeauna ne mântuiește pe noi, că spre tine nădejdea ne-am pus.

Luminânda

Pe icoana ta cea într-o tot cinstită, primindu-o Gavriil în brațe, a strigat către tine, Stăpână: “O, prea dulce Maică a Împăratului Hristos, fii acoperământ locașului tău, bucurie tuturor creștinilor și mijlocitoare a vieții de veci!” (de trei ori)

La Laude

Stihirile, glasul al 4-lea:

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieții în mormânt se pune, și scară către Cer mormântul se face; veselește-te Ghetsimani, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioșii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă.

O, nespusă bunătate! O, prea slăvită arătare a icoanei Maicii lui Dumnezeu, care strălucește cu minunile și luminează cu darul pe cei ce cu credință aleargă către ea, pe aceasta și noi, cu bucurie primindu-o pe curata, dumnezeiasca pruncă, după vrednicie, cu cântări o cinstim și o ferim.

O, purtarea ta de grijă, pentru noi, Stăpână! Că astăzi, trimițând nouă minunată icoana ta, cu milostivire, ne dai nouă pe această păzitoare neadormită și mângâiere nemerniciei noastre. Pentru aceasta, cunoscând cinstite minunile tale, cu cântări pe tine te mărim.

O, prea slăvită minune! Cum icoana ta cea de foc purtătoare, drept pe valurile mării, ca într-o căruță se poartă, luminând mințile cu razele darului cele strălucitoare, această prăznuire cu cântări de bucurie cinstind-o și noi, slavă înălțăm Născătoarei de Dumnezeu.

Slavă..., Și acum...

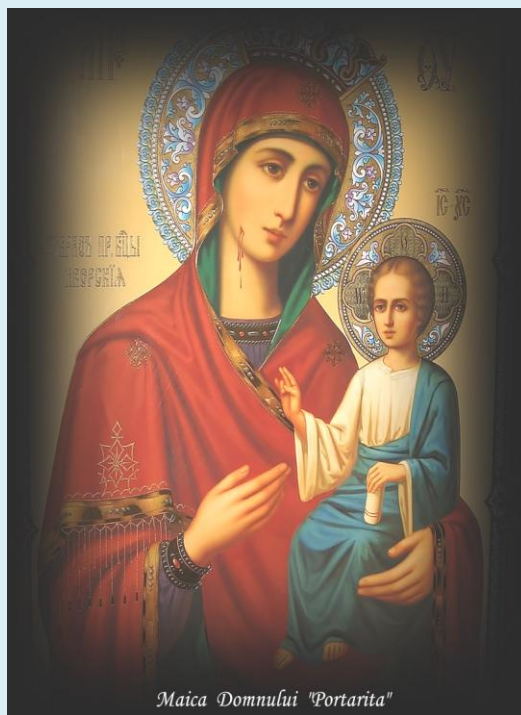
Graiul tău plinindu-l, Maica lui Dumnezeu, prea cuviosul Gavriil, cu picioare neudate a umblat pe apa mării și, primind sfințită icoana ta, a adunat ceata, și au împreunat prăznuire cu pustnicii Athonului. Deci și noi, minunându-ne, strigăm Celui întâi într-o toate Pricinuitorului: “Slavă Ție, Unuia Împărate și Dumnezeule, care ai săvârșit cele minunate, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu!”

Doxologia cea mare, troparul, ecteniile și otpustul.

La Liturghie

Fericirile din cântarea a 3-a și a 6-a. Prochimen gl. al 3-lea: Mărește, suflete al meu... Stih: Că a căutat spre smerenia... Apostolul din Epistola către Evrei (IX, 1-7): Fraților, adevărat este că și Vechiul Testament..., Aliluia, glasul al 8-lea: Ascultă, fiică și vezi..., Stih: Feței tale se vor ruga... Evanghelia de la Luca (X, 38-42; XI, 27-28): În vremea aceea, a intrat Iisus într-un sat... Chinonicul: Paharul mântuirii voi lua și numele Domnului voi chema.

Acatistul Maicii Domnului "Portărița"

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea ești, și toate le implinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și te sălășluiești întru noi, și ne curățești pe noi de toată întinăciunea, și mântuiești, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi;

Doamne, curățește păcatele noastre;

*Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.*

Doamne, miluiește !

Doamne, miluiește !

Doamne, miluiește !

*Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor.
Amin.*

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Miluiește-ne pe noi, Doamne, miluiește-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ție, ca unui Stăpân, noi, păcătoșii robii Tăi, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Doamne, miluiește-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută și acum ca un Milostiv și ne izbăvește pe noi de vrăjmașii noștri, că Tu ești Dumnezeu nostru și noi suntem poporul Tău, toți lucrul mâinilor Tale și numele Tău chemăm.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Ușa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu ești mântuirea neamului creștinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute.

Și întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu

adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire. S-a pogorât din ceruri Și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara Și S-a făcut om.

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Și a pătimit și S-a îngropat. Și a înviat a treia zi după Scripturi .

Și S-a suit la ceruri și Șade de-a dreapta Tatălui. Și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, A cărui Împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, care din Tatăl purcede, Cea ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, care a grăit prin prooroci.

Întru-una Sfântă Sobornicească și apostolească Biserică,

Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,

Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Apărătoare Doamnă, Stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoare, cântările cele de laudă aducem ție noi robii tăi, ca cei ce cu venirea cinstitei icoanei tale ne-am agonisit armă tare, zid nebiruit și strajă nebiruită. Acoperă-ne și ne apără pe noi toți de vrăjmașii cei văzuți și nevăzuți și de toată vătămarea sufletească și trupească, ca să strigăm ție: *Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!*

Icosul 1

Îngerul cel mai întâi stătător trimis a fost să zică Născătoarei de Dumnezeu, când a căzut ei sorții slujirii apostolești în pământul Iviriei: „De Ierusalim nu te îndepărta și nu te despărți, iar sorțul ce ți-a căzut ție, se va arăta luminat în zilele cele mai de apoi, că te vei osteni în pământul întru care Dumnezeu va voi pentru tine, pentru aceea zicem:

Bucură-te, prin care lumii se va aduce mântuirea;

Bucură-te, prin care înșelăciunea idolească se va surpa;

Bucură-te, prin care puterea stăpânitorului întunericului se va rușina;

Bucură-te, prin care împărăția lui Hristos se va întări;

Bucură-te, chemarea la lumina Evangheliei a celor căzuți în întunericul slujirii idolești;

Bucură-te, slobozirea fiilor lui Dumnezeu, din robia diavolului;

Bucură-te, slujitoare a Fiului tău și Dumnezeu;

Bucură-te, ceea ce cu ascultarea ta, neascultarea Evei ai vindecat;

Bucură-te, înălțimea faptelor bune;

Bucură-te, adâncimea smeritei cugetări;

Bucură-te, prin care credincioșii cunosc pe Făcătorul;
Bucură-te, prin care credincioșii se fac fii Tatălui;
Bucură-te, Portăriță bună, care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 2-lea

Văzând Sfânta Fecioară minunata voie a lui Dumnezeu, pentru Sine, ca o roabă a Domnului pururi s-a supus să facă voia lui, strigând: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Înțelegerea cea neînțeleasă a graiului îngerului, Domnul făcând-o înțeleasă ție, Preacurată, a îndreptat mergerea ta către muntele Athosului, unde s-a grăit de tine celor ce se nevoiesc întru neamul duhovnicesc. Deci noi cu bucurie strigăm către tine:

Bucură-te, ceea ce ai sfințit Athosul cu venirea ta;
Bucură-te, ceea ce ai surpat idolii;
Bucură-te, ceea ce ai sădit acolo credința cea adevărată;
Bucură-te, ceea ce ai izgonit de acolo pe cei necredincioși;
Bucură-te, ceea ce ți-ai ales grădină ție Muntele acesta;
Bucură-te, ceea ce locului acestuia darul tău l-ai făgăduit;
Bucură-te, dătătoarea bunătăților pământești tuturor credincioșilor ce locuiesc pe el;
Bucură-te, cheazăuitoare mântuirii celei veșnice;
Bucură-te, mijlocitoare caldă celor ce locuiesc în grădina ta;
Bucură-te, înfricoșarea tuturor vrăjmașilor;
Bucură-te, ceea ce ai făgăduit mila Fiului tău locului acestuia, până la sfârșitul veacurilor;
Bucură-te, ceea ce ai prevestit că darul Lui nu se va depărta de la Sfântul Munte;
Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 3-lea

Puterea Celui Preaînalt cu apărarea Maicii lui Dumnezeu a umbrit Sfântul Munte, surpăturile și văile lui, ca un sălaș prea larg, l-a arătat tuturor celor ce în viața călugărescă doresc să culeagă mântuire și vor cânta: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Având purtare de grijă pentru grădina ta și pentru poporul din pământul Iriviei bine ai voit a se zidi, în locul unde însăși ai stătut când ai venit la Athos, un locaș al neamului lor ca un liman celor ce caută mântuirea și ai voit a le da icoana ta, ca toți să zică ție:
Bucură-te, ceea ce ai fost aleasă ocrotitoare pământului Iriviei;

Bucură-te, că țara aceasta s-a întors de la înșelăciunea idolească la lumina lui Hristos;

Bucură-te, odrasla mlădiței celei neveștejite care ai odrăslit acum viață luminată;

Bucură-te, ceea ce ai crescut strugurii minunilor și ai buneii credințe;

Bucură-te, livadă duhovnicească pe Athos sădită;

Bucură-te, ceea ce ai izvorât curgere cu duhovnicească luminare pentru pământul Iviriei;

Bucură-te, gura lui Eftimie, cea cu cuvinte de aur;

Bucură-te, a lui Ioanichie cetate nebiruită;

Bucură-te, a călugărilor îngrădire;

Bucură-te, liman lin celor ce caută mântuire;

Bucură-te, ceea ce făgăduiești acelora odihnă veșnică;

Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 4-lea

Izvor de gânduri de nedumerire având întru sine, cinstita văduvă, cea din Niceea, s-a tulburat văzând Sfânta și prea lăudata icoană a Maicii lui Dumnezeu, împusă cu sulița ostașului celui stricător de icoane, dintru care îndată a curs sânge și ea de frică fiind cuprinsă, ca să nu fie batjocorită Sfânta icoană, cu rugăciuni și lacrimi vărsând, mergând spre apus, cu veselie a strigat: *Aliluia!*

Icosul al 4-lea

Văzând călugării Sfântului Munte, flacăra ce se arăta pe mare ca un stâlp de foc, a cărui înălțime ajungea până la cer și strălucea ca un soare, și venind noaptea la malul mării au văzut Sfânta icoană a Maicii lui Dumnezeu purtându-se pe mare cu putere dumnezeiască și au strigat celei pline de dar:

Bucură-te, rug nears ce te-ai văzut de puitorul de lege;

Bucură-te, stâlp de foc care povățuiești pe cei din întuneric;

Bucură-te, scară care ajungi până la cer, pe care s-a pogorât Dumnezeu;

Bucură-te, pod care treci la cer pe cei de pe pământ;

Bucură-te, raza zilei celei de taină;

Bucură-te, ceea ce ai născut lumina cea neapusă;

Bucură-te, ceea ce n-ai învățat pe nimeni în ce chip a fost;

Bucură-te, ceea ce ești îmbrăcată în soare, care strălucești cu darul și cu slava în toată lumea;

Bucură-te, stea care arăți soarele;

Bucură-te, fulger care luminezi sufletele și strălucești gândurile celor credincioși;

Bucură-te, strălucire care luminezi pe cei din întuneric;

Bucură-te, că din tine a răsărit strălucirea cea cu multă lumină;

Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 5-lea

Icoana ta cea cu dumnezeiască mergere vrând să o dai lăcaşului Mănăstirii Ivir, zis-ai dumnezeiască Maică, arhimandritului Gavriil: „mergi cu ceata călugărilor la maulul mării şi te pogoară în luciul ei şi primeşte icoana mea”. Deci, el într-aripat cu credinţă şi cu dragoste a mers pe apă ca pe uscat şi a luat icoana în braţele sale şi dobândind acea vistierie s-a bucurat zicând: *Aliluia!*

Icosul al 5-lea

Văzut-au călugării din Mănăstirea Ivirului de multe ori icoana Maicii lui Dumnezeu din Biserică scoasă cu putere nevăzută stând deasupra porţii, pe zidul curţii şi spăimântându-se au zis unele ca acestea:

Bucură-te, ceea ce bine ai voit a ne da Sfântă icoana ta;
Bucură-te, ceea ce ne-ai făgăduit-o acoperământ a fi nouă;
Bucură-te, ceea ce ai arătat dragostea ta către lăcaşul nostru;
Bucură-te, ceea ce ai arătat purtarea ta de grijă pentru el;
Bucură-te, ajutorul nostru în ţară străină;
Bucură-te, bunăvoinţa lui Dumnezeu către noi;
Bucură-te, îndrăznirea noastră către Dumnezeu;
Bucură-te, izbăvitoarea lacrimilor noastre;
Bucură-te, apărarea noastră a celor sărmani;
Bucură-te, îngrădirea noastră;

Bucură-te, Portăriţă bună care deschizi credincioşilor uşile Raiului!

Condacul al 6-lea

Propovăduitor al voii tale făcând pe Gavril, ai zis către el, Stăpână: „N-am venit să fiu păzită de voi, ci ca să fiu Eu păzitoare vouă, nu numai în veacul acesta de acum ci şi în cel viitor. Iată, dau semn vouă, până când veţi vedea icoana mea în mănăstire nu va lipsi de la voi darul şi mila Fiului meu, ca toţi să strige Lui: *Aliluia!*”

Icosul al 6-lea

Bucurie mare s-a făcut la toţi cei ce au auzit făgăduinţele tale, Maica lui Dumnezeu şi ție, Portăriţei cereşti, Biserică ți-au ridicat călugării în poarta mănăstirii, strigând așa:

Bucură-te, stătătoarea înainte pentru noi, în cele viitoare;
Bucură-te, ceea ce frica Domnului ne înveţi pe noi;
Bucură-te, ceea ce ne îndreptezi pe calea cea bună;
Bucură-te, îndrăznirea şi nădejdea noastră;
Bucură-te, aşteptarea noastră şi acoperământul;
Bucură-te, ceea ce ce ai plecat către noi milostivirea Fiului tău;
Bucură-te, ceea ce ne vesteşti că darul Lui va fi cu noi;

Bucură-te, ceea ce icoana ta cea sfântă ne-ai dat-o nouă arvună a milei Fiului tău;
Bucură-te, ceea ce ai dat ei darul facerii de minuni;
Bucură-te, ceea ce depărtezi de la noi tot răul;
Bucură-te, ceea ce deschizi intrarea a tot binele;

Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 7-lea

Vrând rău credinciosul Amira să strice lăcașul Mănăstirii Ivirului și obștea de călugări ce era adunată acolo să o risipească, degrabă au cunoscut apărarea lăcașului de către Maica lui Dumnezeu, văzând corăbiile sale în adâncimea mării înecate și pe ostașii pierduți prin valurile mării. Deci înfricoșându-se ei și venind cu smerenie au dat la mănăstire aur și argint, cerând iertare. Iar călugării văzând acestea au cântat lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul al 7-lea

Multe și nenumărate minuni ai arătat, Maica lui Dumnezeu, plinind în mănăstire lipsa de vin, de făină și de untdelemn, pe cei îndrăciți vindecând, șchiopilor dăruind umblare, orbilor vedere și toată neputința vindecând, ca văzând aceste minuni să-ți cântăm ție:

Bucură-te, Apărătoare Doamnă, care biruiesti pe vrăjmași;
Bucură-te, cea grabnică spre ajutor celor ce te cheamă pe tine;
Bucură-te, ceea ce nu treci cu vederea rugăciunea noastră;
Bucură-te, ceea ce de la făgăduință nu te întorci;
Bucură-te, ceea ce întristarea întru bucurie o prefaci;
Bucură-te, ceea ce lipsa din mănăstire tu o acoperi cu îndestulare;
Bucură-te, a orbilor vedere;
Bucură-te, a șchiopilor umblare;
Bucură-te, a tuturor scârbiților mângâietoare;
Bucură-te, că nu încetezi a ne purta de grijă și a ne mântui pe noi;
Bucură-te, că dintru atâtea rele ne izbăvești pe noi;

Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 8-lea

Auzind patriarhul Nikon de lăcașul Mănăstirii Ivirului cel minunat, acoperit de icoana Maicii Domnului, a dorit ca și țara lui să aibă împărtășire de darul ei. Pentru aceasta zidind locaș în cinstea acestei prea slăvite icoane, cu osârdie a cerut închipuirea Sfintei icoane cea făcătoare de minuni a Maicii lui Dumnezeu, ca prin acoperământul ei, acoperiți fiind, să cânte lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul al 8-lea

Cu totul întru cei de sus fiind și de cei de jos nedespărțindu-te, bine ai voit, Maica lui Dumnezeu, să dăruiești aceeași binecuvântare a Athosului și peste lăcașul Mănăstirii Pecersca, al robului tău Antonie, prin asemănarea cinstitului tău chip cu care ai binecuvântat Athosul. Pentru aceea strigăm ție:

Bucură-te, acoperământul cel mai lat decât norul;

Bucură-te, îngrădirea și întărirea drept credincioșilor;

Bucură-te, stâlp nemișcat al Bisericii dreptmăritoare;

Bucură-te, înfruntarea eresurilor și a dezbinărilor;

Bucură-te, ceea ce mulțimea credincioșilor o luminezi cu strălucitoarele raze ale icoanei tale celei făcătoare de minuni;

Bucură-te, cea ce izvorăști de la ea darurile vindecărilor și ale minunilor tale;

Bucură-te, îngrozirea vrăjmașilor;

Bucură-te, veselie arhierilor și a preoților;

Bucură-te, povățuitoarea călugărilor și mântuirea a tot neamul creștinesc;

Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 9-lea

Toată osârdia având-o adunarea pustnicilor Mănăstirii Ivirul pentru zugrăvirea prea cinstitului chip al milostivei Portărițe, săvârșind cântări de rugăciune și cu apă de la minunata icoană spălând scândura pe care voia să zugrăvească cinstitul ei chip, au sfințit pe cuviosul Iamvlii, care nevoindu-se cu toată obștea părinților, în post și rugăciuni, au zugrăvit închipuirea icoanei Maicii lui Dumnezeu, pentru care noi pururi strigăm: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Pe ritorii cei mult vorbitori îi vedem, Născătoare de Dumnezeu, a fi ca niște pești fără de glas, că nu se pricep după vrednicie să laude toate minunile tale care le-ai arătat, neamului omenesc, de la Sfântă icoana ta. Căci încă pe cale fiind spre țara rusească, s-au făcut minuni, poruncind bine credinciosului Emanoil să dea prețul răscumpărării celor necredincioși care împiedicau mergerea Sfintei icoane și îndoit după aceea întorcându-i lui. Iar noi pentru aceasta cu credință strigăm așa:

Bucură-te, izvorul minunilor cel nedeșertat;

Bucură-te, că totdeauna ești mijlocitoare către Dumnezeu;

Bucură-te, scăparea celor din nevoi;

Bucură-te, mângâierea celor scârbiți;

Bucură-te, vindecarea bolnavilor;

Bucură-te, Maică milostivă a celor sărmani;

Bucură-te, întoarcerea la calea adevărului a celor robiți;

Bucură-te, chemarea păcătoșilor la pocăință;

Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 10-lea

Vrând să mântuiești mulți oameni din nevoi și din tot felul de scârbe, izvor de milă neîmpuținată izvorăști, dumnezeiască Maică, de la icoana ta, neamului nostru. Că iată ești grabnic ajutătoare în lăcașul Ivirului celui nou, înmulțind darurile tale și în alte orașe și mănăstiri și sate, celor ce te cinstesc pe tine și toate cererile le împlinești, pentru aceea slăvim pe Dumnezeu, care ne-a dat nouă un așa dar și strigăm: *Aliluia!*

Icosul al 10-lea

Zid ești, Născătoare de Dumnezeu, cinului călugăresc și tuturor celor ce aleargă la tine, că Făcătorul cerului și al pământului sălășluindu-se în feciorescul tău pânțec, a învățat pe toți râvnitorii de curăție și de întreaga înțelepciune să strige către tine:

Bucură-te, vas ales al curăției;

Bucură-te, cununa fecioriei;

Bucură-te, cămara nunții celei fără de sămânță;

Bucură-te, Mireasă nenuntită;

Bucură-te, ceea ce ai născut pe Semănătorul curăției;

Bucură-te, ceea ce ai împreunat Domnului pe cei credincioși;

Bucură-te, grabnică ajutătoare în viforul ispitelor;

Bucură-te, ceea ce izgonești asupra vrăjmașilor;

Bucură-te, ceea ce risipești întunecarea patimilor celor de suflet pierzătoare;

Bucură-te, ceea ce curățești gândurile;

Bucură-te, ceea ce ne înveți a urî dulcelele cele pământești;

Bucură-te, ceea ce îndreptezi mințile și inimile către cele de sus;

Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 11-lea

Se biruiește toată cântarea care vrea să tindă către mulțimea milelor tale celor multe, că de-ți vom aduce cântări la număr tocmai ca nisipul mării, Stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoare, nimic nu plinim cum se cade, pentru aceasta cântăm ție: *Aliluia!*

Icosul al 11-lea

Făclie primitoare de lumină arătată celor ce sunt în mulțimea necazurilor, vedem pe prea sfânta icoană a Maicii lui Dumnezeu că primind focul cel nematerialnic al darului, luminează pe toți cu razele minunilor, învățându-i a cânta așa celei prea binecuvântate:

Bucură-te, că ești grabnică ajutătoare;

Bucură-te, ceea ce ne aperi pe noi de foc, de sabie și de năvălirea altor neamuri;

Bucură-te, ceea ce ne izbăvești pe noi de foamete și de moarte năprasnică;

Bucură-te, ceea ce ne păzești pe noi de toate relele cele aducătoare de moarte;
Bucură-te, ajutătoarea pe cale, pe uscat și pe ape, a celor necăjiți;
Bucură-te, vindecarea durerilor celor sufletești și trupești;
Bucură-te, milostivă mângâietoare a celor scârbiți și împovărați;
Bucură-te, ceea ce pe cei deznădăjduiți îi întorci din groapa pierzării;
Bucură-te, ceea ce nici pe mine nu mă lași fără ajutorul și apărarea ta;
Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 12-lea

Vrând să dea har datoriiilor celor omenești, dătătorul de bine venit-a singur la cei ce se depărtaseră de harul Lui și rupând zapisul a dăruit nouă puternică mijlocire pe cea de Dumnezeu cu dar dăruită, pe Maica lui Dumnezeu, ca prin rugăciunile ei să strigăm pururi: *Aliluia!*

Icosul al 12-lea

Cântând minunile tale cele arătate în viața aceasta, te laudăm pe tine, Născătoare de Dumnezeu, ca pe un izvor nesfârșit al milei. Deci, căzând către tine înaintea icoanei tale celei făcătoare de minuni, cu smerenie te rugăm, fii nouă acoperământ în ziua sfârșitului nostru, când vom sta la înfricoșatul scaun de judecată al Fiului tău, ca să cântăm ție:

Bucură-te, ceea ce întru slavă stai lângă scaunul Fiului tău și acolo îți aduci aminte de noi;

Bucură-te, ceea ce dimpreună cu Fiul tău și Dumnezeu împărățești în veci și pentru noi mijlocești;

Bucură-te, că celor ce nădăjduiesc la tine le dăruiești sfârșit vieții fără durere și pașnic;

Bucură-te, ceea ce ne izbăvești de rănilor cele amare;

Bucură-te, ceea ce ne izbăvești de duhurile cele din văzduh;

Bucură-te, ștergerea păcatelor prin pocăință;

Bucură-te, după Domnul, nădejdea noastră a vieții celei fericite;

Bucură-te, că celor ce nădăjduiesc spre tine le rânduiești starea de-a dreapta a Fiului tău;

Bucură-te, că fericitul glas care ne făgăduiește moștenirea Împărăției Cerurilor, a-l auzi ne învrednicește;

Bucură-te, nădejdea cea tare a veșnicei mântuiri a tuturor creștinilor;

Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul al 13-lea (de 3 ori)

O, Maică prea laudată, Preasfântă Doamnă, Fecioară Născătoare de Dumnezeu, caută spre noi, cei ce cu smerenie și cu lacrimi aducem aceste puține rugăciuni

înaintea prea curatei icoanei tale și toată așteptarea și nădejdea spre tine o punem. Izbăvește-ne pe noi din toate nevoile și ispitele din viața aceasta, și ne scoate din munca ce va să fie, ca prin tine să fim mântuiți și să cântăm lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Apoi se zice iarăși:

Icosul 1

Îngerul cel mai întâi stătător trimis a fost să zică Născătoarei de Dumnezeu, când a căzut ei sorții slujirii apostolești în pământul Iviriei: „De Ierusalim nu te îndepărta și nu te despărți, iar sorțul ce ți-a căzut ție, se va arăta luminat în zilele cele mai de apoi, că te vei osteni în pământul întru care Dumnezeu va voi pentru tine, pentru aceea zicem:

Bucură-te, prin care lumii se va aduce mântuirea;

Bucură-te, prin care înșelăciunea idolească se va surpa;

Bucură-te, prin care puterea stăpânitorului întunericului se va rușina;

Bucură-te, prin care împărăția lui Hristos se va întări;

Bucură-te, chemarea la lumina Evangheliei a celor căzuți în întunericul slujirii idolești;

Bucură-te, slobozirea fiilor lui Dumnezeu, din robia diavolului;

Bucură-te, slujitoare a Fiului tău și Dumnezeu;

Bucură-te, ceea ce cu ascultarea ta, neascultarea Evei ai vindecat;

Bucură-te, înălțimea faptelor bune;

Bucură-te, adâncimea smeritei cugetări;

Bucură-te, prin care credincioșii cunosc pe Făcătorul;

Bucură-te, prin care credincioșii se fac fii Tatălui;

Bucură-te, Portăriță bună, care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Condacul 1

Apărătoare Doamnă, Stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoare, cântările cele de laudă aducem ție noi robii tăi, ca cei ce cu venirea cinstitei icoanei tale ne-am agonisit armă tare, zid nebiruit și strajă nebiruită. Acoperă-ne și ne apără pe noi toți de vrăjmașii cei văzuți și nevăzuți și de toată vătămarea sufletească și trupească, ca să strigăm ție: *Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!*

Icoana Maicii Domnului Portărița "Portaitissa" – Mănăstirea Iviron

Icoana Maicii Domnului, făcătoare de minuni, numită "Portărița" - Παναγία Πορταϊτίσσα - se află în paraclisul de la poarta Mănăstirii Iviron, cum se intră în curte, pe partea dreaptă. Potrivit tradiției athonite, această icoană a venit pe mare, din Bizanț.

În vremea prigoanei icoanelor - iconoclasmul - trăia în Niceea Asiei mici o văduvă credincioasă, ce avea un singur fiu. Ea păstra cu mare evlavie această icoană a Maicii Domnului în casa sa. La un control făcut de trimișii împăratului, aceștia au găsit icoana și au spus amenințător văduvei: "Dă-ne bani ca să scapi împreună cu icoana ta, altfel vom împlini poruncile!" Atunci femeia le-a dat bani mulți, să-i dea un răgaz până a doua zi. Noaptea l-a luat pe fiul ei și icoana și au mers pe țarm.

Femeia a scos icoana din casă și s-a dus cu ea la malul mării și i-a spus: "Maica Domnului, eu nu mai pot să te apăr. Stăpâna lumii, tu, ca Maică a lui Dumnezeu, ai stăpânire peste toată zidirea. Tu poți să ne izbăvești și pe noi de mânia stăpânitărilor și icoana ta de cufundarea în mare.", și a pus-o pe apă. Iar icoana a venit, în chip minunat - dreaptă, pe apă, fără a se scufunda - până la Sfântul Munte Athos.

Văduva a fost mângâiată de această priveliște și i-a mulțumit prea curatei, iar fiului ei i-a spus: "Copilul meu, dorința noastră cea către Maica Domnului este deja îm-

plinită. Eu sunt gata să mor pentru credința mea, prin mâinile tiranilor, dacă va trebui, dar nu doresc și moartea ta. Te rog și te implor să pleci în părțile Greciei."

Fiul a ascultat-o și a plecat la Tesalonic, apoi în continuare a mers în Sfântul Munte Athos, în acel loc unde, după puțini ani, a fost ridicată Mănăstirea Iviron. Acolo a devenit călugăr și după ce a trăit în chip bineplăcut lui Dumnezeu, s-a mutat la cele veșnice."

Se vede că ajungerea lui acolo s-a făcut după iconomia și purtarea de grijă a lui Dumnezeu, deoarece de la el au aflat și pustnicii Sfântului Munte istoria icoanei pe care, împreună cu mama sa, o aruncase în mare.

După ani și ani, când aproape de țărm fusese construită Sfânta Mănăstire Iviron, călugării au văzut într-o seară deasupra valurilor un stâlp de foc ce ajungea până la cer. În fața priveliștii ieșite din comun, au rămas nemișcați și cântau. Vedenia a mai continuat câteva nopți, până ce s-au adunat și călugări de la alte mănăstiri acolo, pe țărm. Atunci au văzut că acel stâlp de foc izvora dintr-o icoană a Maicii Domnului, iar când părinții vroiau să se apropie cu barca, icoana se îndepărta. S-au întors în biserica mănăstirii și s-au rugat cu credință și lacrimi Maicii Domnului să dăruiască acea icoană mănăstirii lor.

Era atunci în Mănăstirea Iviron un ieromonah cu numele Gavriil, care în lunile de vară trăia ceva mai sus de mănăstire, în nevointă și post aspru, asemeni unui înger pământesc. Lui i s-a arătat Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu și i-a zis: "Spune egumenului și fraților că voiesc să le dau icoana mea pentru a-i acoperi și ajuta, apoi intră în mare și pășește pe valuri, și atunci vor cunoaște toți buna voire a mea către mănăstire."

Apoi toți monahii au ieșit la țărm unde Gavriil a pășit pe apele mării ca pe uscat și s-a învrednicit să ia în mâinile sale această icoană grea și de mari dimensiuni, pictată pe lemn. Pe țărm, monahii s-au închinat icoanei cu evlavie și mare bucurie. Apoi cu cântări au dus-o în Sfântul altar al bisericii mănăstirii.

În ziua următoare, însă, icoana nu a mai fost găsită în biserică! Căutând-o, au găsit-o pe zidul mănăstirii, deasupra porții centrale. Au adus-o în biserică, dar iarăși au găsit-o la poartă. Acest lucru neobișnuit s-a întâmplat de mai multe ori, până când nedumerirea monahilor a fost dezlegată de Prea Sfânta, care i-a apărut în vis egumenului, zicându-i: "Spune fraților să nu mă mai deranjeze de acum înainte, pentru că eu nu doresc să fiu păzită de voi, ci eu să vă păzesc pe voi, nu numai în viața de acum, ci și în cea viitoare. Și să nădăjduiască în milostivirea Fiului meu și Stă-

pânului tuturor toți monahii trăitori cu evlavie și frică de Dumnezeu în muntele acesta virtuos. Acest dar eu l-am cerut de la El și iată, vă dau vouă semn: cât timp veți vedea icoana mea în această mănăstire, harul și mila lui Dumnezeu nu vor lipsi de la voi."

Monahii s-au bucurat de toate acestea și apoi au zidit un paraclis aproape de poarta mănăstirii, unde au pus această icoană făcătoare de minuni, care se află în acest loc până astăzi. Datorită acestei întâmplări, icoana a primit numele de "Portărița".

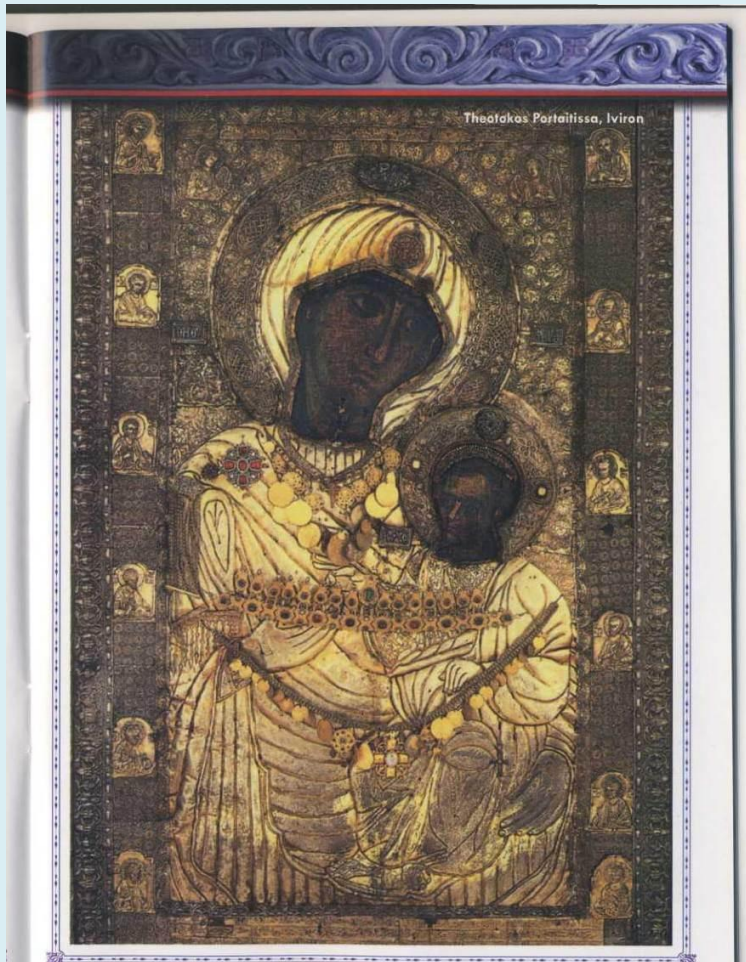
Icoana este mare, de 1,30 x 1,90 metri. Icoana este ferecată, cu excepția fețelor, cu o îmbrăcăminte de aur și argint, cu pietre prețioase, monezi de aur și o mulțime de alte podoabe dăruite de împărați, regi, egumeni, duci, ofițeri și simpli credincioși. Aceste odoare sunt dovezi ale minunilor Preacuratei. Le-au oferit cei care au primit ceea ce au cerut de la ea. S-a prorocit, de către părinți, că la sfârșitul lumii, această icoană va pleca pe mare, așa cum a venit.

Una dintre bucuriile pe care le-a făcut această icoană celor rugători este următoarea: un tânăr pelerin, neprimind pâine de la bucătar, a primit de la Maica Domnului un galben, spre a-l da bucătarului. Bucătarul, dându-și seama de unde era galbenul respectiv, s-a căit.

Legat de pâinea din mănăstire, aici s-a mai petrecut încă și o altă minune: când mănăstirea nu a dat masă la hram, de frica foametei, fiindcă nu aveau destule provizii, atunci milioane de furnici au început să care grâul din hambare. În amintirea acestei minuni, pocăindu-se înaintea lui Dumnezeu, monahii și-au luat canonul dragostei de a pune zilnic, la poarta mănăstirii, o ladă de lemn, cu pâine, la îndemâna tuturor pelerinilor ce îi calcă pragul.

Uleiul de la candela acestei Sfinte icoane este leac pentru otravă. Pe vremea venirii arabilor în Sfântul Munte, un soldat arab a lovit cu cuțitul în chipul acestei icoane, și îndată a început a curge sânge. Arabul văzând minunea, s-a înfricoșat și căzând la pământ s-a pocăit, s-a botezat în legea creștinească și s-a îmbrăcat în haina monahicească, rămânând acolo până la moarte.

Sfânta icoană făcătoare de minuni Portărița

(monah Irinarh Șișman, Istoria athonită, tom Ivru, pag. 65-77, text inedit aflat în biblioteca Schitului Prodromu)

Teophil, împăratul bizantin luptător de icoane, a poruncit ostașilor săi ca să cerce prin toate cetățile și orașele și de se vor afla orice fel de icoane atunci ei să aibă tot dreptul a le arde. Drept aceea, într-una din cetățile Niceei s-a aflat o oarecare văduvă bogată de fapte bune, cu fiul ei unul născut care, pentru că avea multă dragoste către Dumnezeu, pe lângă celelalte averi mai avea și o bisericuță numai a ei, întru care păstra, pe lângă celelalte icoane și pe a Maicii de Dumnezeu Născătoare înaintea căreia își revărsa în toată vremea cele mai fierbinți rugăciuni.

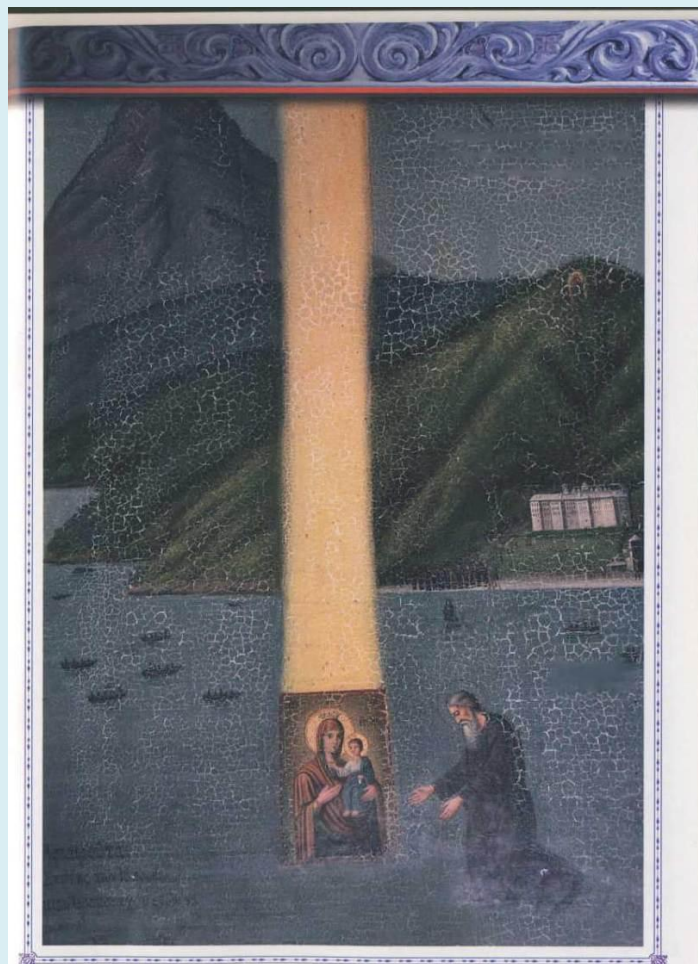
Despre o asemenea evlavioasă femeie aflând tiranii aceia, au și poruncit că dacă ea nu va arăta acea icoană atunci să o răscumpere cu bani, căci altfel - după cum au ei poruncă - cu pedepse o vor omorî.

Înțeleptită de Dumnezeu, sărmana le-a făgăduit pentru a doua zi că le va da destui bani. Astfel, eliberându-se, a alergat împreună cu iubitul ei fiu la Sfânta bisericuță și ridicându-și mâinile și ochii către Cer, cu lacrimi fierbinți s-au rugat pentru grabnic ajutor. Și, apucând icoana pe care o iubea atât de mult, au cerut de la Stăpâna a toată lumea să-i izbăvească de urgia cumplitelui împărat, iar acea icoană - pe care o aduseseră la mare - să fie păzită de batjocură. Acestea rostindu-le din adâncul inimii, au slobozit-o pe mare, iar icoana sprijinită fiind de nevăzută mână călătorea către apus nu cum ar fi fost pe apă, ci stând, drept înălțată. Privind muieră cu fiul ei așa o minune a rămas plină de încredințare și bucurie căci a bineplăcut Maicii Domnului fapta ei.

După aceasta, întorcându-se către unicul ei fiu, i-a zis: „Tu, fiul meu iubit, apucă mai curând spre Elada și ajutorul Preasfintei Maici va fi cu tine iar eu, ca parte femeiască nu pot ieși nicăieri ci cu dragoste mă voi jertfi pentru Acela ce S-a pironit pentru a noastră mântuire”. Și sărutându-l cu îmbrățișare de mumă s-a ascuns unul de către altul; tânărul apucând spre Salonic - de unde a venit drept în Sfântul Munte, la monastirea Ivirului și unde, călugărindu-se, după puțină vreme s-a mutat la Domnul.

Toate acestea s-au lucrat după iconomia lui Dumnezeu, ca să fie cunoscută ivirenilor întâmplarea Sfintei icoane și să ne întrebăm: „Cum s-a păzit pe sine, în mare, atâta vreme?” Dar cine poate descoperi tainele Celui ce știe toate cele ascunse și face lucrurile cele mai înfricoșate ca un puternic?

Tradițiile ne încredințează astfel: că odinioară, grăind între sine oarecari părinți ivireni despre mântuirea sufletului, fără de veste au zărit un stâlp de văpaie ce se ridica din mare și cu vârful atingea cerul! Atunci ei, sculându-se plini de spaimă au început a zice „Doamne miluiește” și la care minune au chemat pe toți monahii de au văzut un astfel de lucru spăimântător. Pe lângă monahii ivireni s-au adunat și cei de la monastirile învecinate: adică de la Vatoped, de la Esfigmenu și alți mulți care au văzut Sfânta icoană a Maicii lui Dumnezeu și pe care se sârguiau a o apuca - dar ea se depărta de la dânșii.

Atunci egumenul, poruncind s-au adunat toți părinții în Sfântul locaș și căzând, cu lacrimi s-au rugat ca să se învrednicească a avea o așa Sfântă icoană la vreunul din locașurile unde va binevoi a rămânea. Și Dumnezeu, ascultându-le dorința, iată anume vrednică de ascultat istorie: în timpul acesta - când toți se rugau Preasfintei de Dumnezeu Născătoare - un oarecare monah Gavriil al acestei monastiri - din tinerețile sale, mare nevoitor spre a bineplăcea lui Dumnezeu, ce cu tot dinadinsul se ostenea în post, cu rugăciuni neîncetate și în viețuirea cea mai aspră - tocmai ațipise puțin și în dulcele lui somn (scrie Varnava Esfigmenitul, la 1856) a văzut pe Preasfânta de Dumnezeu Maică, înconjurată de strălucire și mărire, negrăită zicându-i: „Mergi de vestește pe egumenul vostru că voiesc - după multa lor dragoste - să le fie dată spre ajutor și acoperământ această icoană a mea”.

Și îndată descoperind starețului vedenia, acesta a adunat sobor mare de părinți care, ieșind cu smerenia cea cuvenită unei astfel de ceremonii, s-au coborât la mare având toți făclii și cădelnițe. Și tămâind cu bună mireasmă, s-au îndreptat către locul în dreptul căruia aștepta icoana Preasfintei de Dumnezeu Născătoare - către care și-au plecat genunchii lor. Și a binevoit atunci a se apropia de mal și ieșind cel

bine plăcut al ei cuvios monah Gavriil, mai sus pomenit, o a primit-o cu cuviincioasă îndrăznire la anul, de la Hristos, 830, martie 31 - după Ioan Comnenos - (după ruși - la 831, iar după greci, 829).

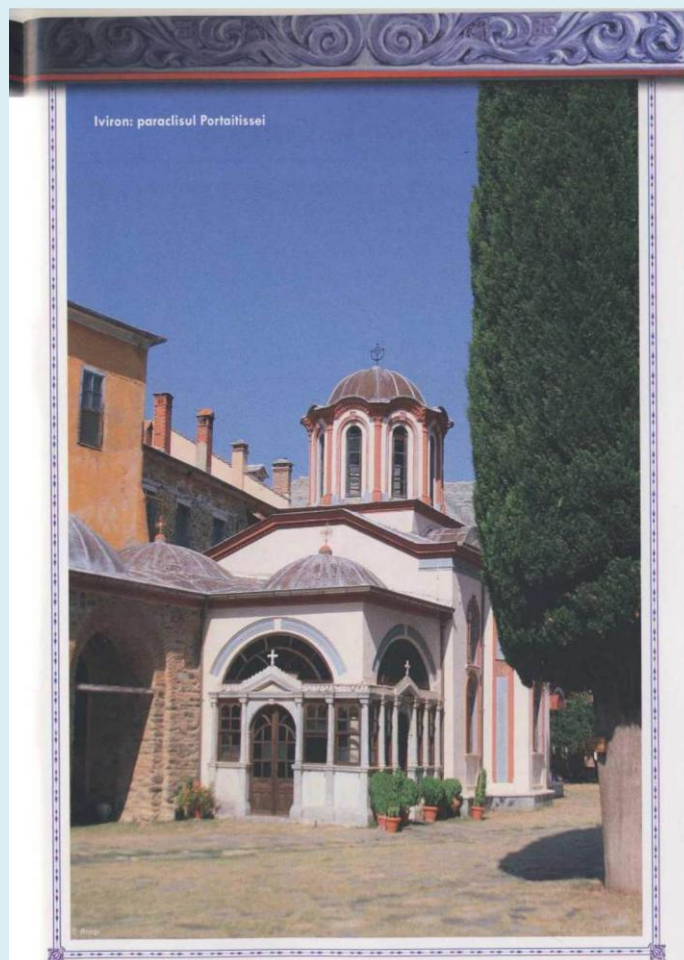
Atunci toți, simțindu-se împinși de sufletească încurajare, s-au închinat ei pe rând chiar în locul acela de la marginea mării. Și în locul unde a stat Sfânta icoană a izvorât aghiazmă (astăzi este paraclis în cinstea Maicii Domnului înălțat acolo și serbează marți, a treia zi după Paști, această minune).

Și pornind spre monastire, cu cinstea cuvenită au așezat icoana în partea cea mai dinlăuntru a altarului și au făcut priveghere până a doua zi când s-a săvârșit și Sfânta Liturghie - după care, luându-și binecuvântare, s-au dus fiecare la locurile lor.

Iar când, pe la miezul nopții, eclesiarhul a venit înăuntru și a văzut că lipsește Sfânta icoană din locul în care o așezase, s-a spăimântat tare și a căutat-o în tot locul. Și neaflându-o, au fost cuprinși toți de mare mirare și ieșind ei în afara zidurilor au văzut-o stând într-o înălțime, la poarta cea mare, ținută de nevăzută mână. Și iarăși luându-o, au dus-o într-același loc - de unde, asemenea, a urmat a ieși de mai multe ori, încât nu mai rămăsese credință plină de nădejde în cuvioșii părinți, ci spaimă și întristare.

Atunci Preasfânta s-a arătat ca mai înainte, aceluiași sihastru și i-a zis: “Lăsați-mă la poartă și nu vă mai osteniți a ține icoana mea în biserica cea mare căci nu voiesc ca voi să mă păziți ci eu să vă păzesc pe voi - nu numai în viața aceasta, ci și în cea viitoare! Și să nădăjduiască în milostivirea Fiului meu și Stăpânul a toate, toți cei ce în Sfântul Munte vor petrece cu fapte bune, cu evlavie și întru frică de Dumnezeu și să știe monahii că acest dar am cerut și luat de la Dânsul - pentru care vă și dau încredințare - că până veți vedea icoana mea în această monastire darul și mila lui Dumnezeu nu va lipsi de la voi”.

Și din ceasul acela n-a mai îndrăznit nimeni a duce icoana în altar ci alături de poartă au făcut un paraclis (cel de acum s-a zidit la 1680) în cinstea Sfintei icoane „Portărița” - întru care, până astăzi, stă îmbrăcată în veșminte scumpe de aur și argint și înaintea căreia ard neîncetat multe candelă (dăruite de pioșii creștini ruși din Moscova). Și se face aici Liturghie de trei ori pe săptămână marțea, joia și sâmbăta - însă când nu sunt privegheri.

Minuni ale Portaitissei

Numirea acestei Sfinte icoane, a Ivirului Porțărița, i s-a dat pentru că ea însăși a binevoit a se afla stând deasupra porții monastirei. De atunci, în această Sfântă monastire se fac nenumărate minuni: îndrăciții se tămăduiesc, slăbănogii se fac sănătoși, orbi văd și toată boala fuge de la cei ce pătimește, dar are credință adevărată.

Iar dintre cele multe câte a făcut prea puternica Stăpână prin această icoană a sfinției sale să spunem puține ca să vă încredințați și pentru celelalte.

La anul 1648, octombrie 13 - scrie Baraschi - împărătea în Moscova Rusiei, Alexei Mihailovici, iar patriarh era Iosif. Și, după dorința lor, au făcut o icoană întocmai cu „Portărița” și o au dăruit-o împăratului trimițându-i-o prin părinții din monastirea Ivirului: Pahomie eclesiarhul, Damaschin ierodiaconul și Ignatie chelarul. Și a fost primită icoana cu mare cinste, la marginea orașului și norod mult a fost de

față. Și au așezat-o în biserica „Sfântul Nicolae” care mai apoi, a fost dăruită ca metoc monastirei Ivirului - după cum scrie și Cantemir, domnul Moldaviei.

În oarecare timp (s-a întâmplat la anul 1306) au năvălit neamurile persești asupra Țarigradului (Constantinopol) - pe uscat și pe mare - mulțime nenumărată. Iar admiralul lor, aflând că în Athos sunt multe monastiri, a luat cu el cinci corăbii de război și venind la Sfântul Munte au ancorat la arsanaua Ivirului și îndată au sărit pe uscat înconjurând monastirea ca niște fiare sălbatice, gata spre ucidere. Iar monahii, văzând mulțimea cea neregulată a năvălitorilor și urgia lor neînfrănată, au intrat în Sfânta biserică și luând sfintele vase și prea cinstita icoană a Fecioarei, le-au ascuns în turnul în care aveau veșmântăria și în care s-au ascuns și ei. Iar năvălitorii, neavând împotrivă luptători, au făcut oarece meșteșugire și au intrat în monastire. Și după ce au făcut toate câte au voit, prădând-o desăvârșit, s-au pus - cu ciocane și alte unelte de fier - ca să doboare stâlpii Bisericii: au luat funiile corăbiilor pe care, legându-le de pilaștri, trăgeau strigând cu glas mare ca să surpe sfântul locaș (de atunci este retezat unul din stâlpii din partea de apus a choului cel mare).

La 1308 mănăstirea a fost prădată la fel de către pirații catalani și apoi de către arabi, însă pe toți i-a ajuns pedeapsa Maicii Domnului. Iar monahii din turn, auzind și văzând acestea toate, strigau din adâncul inimii, proorocește cuvinte: „Pentru ce dormi, Doamne? Scoală-te și nu ne părăsi până în sfârșit. Dumnezeuule, venit-au neamurile în moștenirea Ta și au spurcat locașul cel sfânt al Tău; degrab ajută-ne pe noi” - și alte asemenea, cu lacrimi fierbinți udând zidurile. Și înălțând Sfânta icoană ziceau: „Nu ne da până în sfârșit vrăjmașilor noștri - deși păcătoși și nevrednici suntem noi - ca să nu ajungă ei să spună: Unde este Dumnezeul lor? Căci tu ai făgăduit că vei fi păzitoarea și ajutorul nostru”.

Acestea monahii, cu lacrimi zicându-le, apărătoarea și Doamna grabnic ajutătoare nu a trecut cu vederea rugăciunile lor, nici nu a mințit făgăduințelor ei ci pe acestea plinindu-le, a dat pe vrăjmași desăvârșitei pierzări. Deci, cine va spune minunile Fecioarei? În noaptea aceea de năprasă s-a iscat o furtună cumplită pe mare, încât toate corăbiile s-au scufundat, nerămânând în viață decât admiralul - și aceasta ca să cunoască nebunul păcatul său (precum s-a și întâmplat).

Când s-a luminat de ziuă, au văzut monahii trupurile celor înecați zăcând grămezi pe malul mării, dimpreună cu toată înarmarea corăbiilor. Atunci admiralul, văzând pierderea corăbiilor sale și a tuturor celor dintr-însele, s-a bătut peste față sa și presărând țărână peste capul său a venit cu smerenie și s-a făcut rugător recunoscător celor ce mai înainte le fusese fiară, zicând monahilor: „Rugați-vă robilor

adevăratului Dumnezeu ca să nu pier și eu”. Și dându-le aur și argint îndeajuns, le-a grăit: „Luați banii aceștia ca să dregeți zidurile monastirii voastre făcându-le mai înalte ca să nu mai poată vrăjmașii să vă prade!” Și luând monahii banii au făcut întocmai înălțând aceste ziduri care se văd și astăzi.

Nu numai atunci a izbăvit prea curata monastirea sa de primejdie, dar și de altă dată, când nu aveau părinții făină și se aflau la mare strâmtorare și împuținare. Preasfânta s-a arătat în vis proiestosului zicându-i: „De ce te scârbești fiule pentru lipsirea făinei? Du-te și vezi chelăria plină de făină, ca să cunoști îngrijirea ce o am pentru voi”. Iar proiestosul sculându-se din somn s-a dus cu grabă și văzând chelăria plină până sus cu făină, a adunat toată frățimea și le-a spus cele ce s-au făcut. Iar frații, spăimântându-se și plângând de bucurie, au slăvit pe Dumnezeu și pe pururea Fecioara Maica Sa.

Iar altă dată, de vin lipsindu-se, iarăși s-a arătat Preasfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria și le-a umplut toate vasele, încât dădeau pe dinafară. Și era vinul acela într-atât de dulce și bun, încât fiecare a cunoscut a fi adevărată minune a Maicii Domnului și nu lucrare a firii.

Altădată prea curata le-a înmulțit untdelemnul și legumele. Și multe alte minuni și faceri de bine se săvârșesc în monastire prin această Sfântă icoană în fiecare zi - căci se și spune că aflându-se lângă poarta monastirei, de multe ori a oprit să intre într-înșă oameni având întinăciuni sufletești - până într-atât încât oricare dintre cei mai păcătoși cercând să intre în monastire, au căzut de năprasnă morții.

Privirea Maicii Domnului din această icoană este aspră - pricinuind de multe ori închinătorilor cutremur - iar mărimea și zugrăveala dumnezeiescului ei chip este măreață încât ceea ce este Maica milostivirii și mângâierii se arată aici a fi și Maica dreptății, înfățișarea feței sale este mai poruncitoare aducând aminte de nemitarnica judecată viitoare.

În obrazul ei se vede până astăzi semnul singurei rane pe care i-a făcut-o unul dintre arabi cu numele Varvar, care s-a săvârșit ca monah. Această rană este însoțită și de sânge - care pentru Varvar s-a făcut îndemn de pocăință căci, străpungându-i-se inima lui la vederea acestei minuni, a primit în monastire sfântul Botez, apoi și în-gereasca schimă.

Pe drumul către Careia, la un sfert de ceas depărtare de monastirea Ivirului, în partea stângă, către miazăzi, se află un stejar secular care are trei tulpini. Din spusa călugărilor, aici s-a petrecut o istorie cam așa: a venit odată un tânăr la Iviru și a

cerut pâine de la portarul monastirei - după obiceiul Sfântului Munte - și acesta nu i-a dat. El a plecat lăcrimând căci îi era foame și pe drum, lângă acest copac, s-a întâlnit cu o femeie, care i-a dat un galben și i-a zis: „Du-te înapoi la monastire și dă banul acesta ca să-ți dea pâine pentru el”. Și ducându-se la portar i-a dat lui banul, iar acesta l-a întrebat: „Cine ți l-a dat?”. „O femeie”, i-a răspuns el. Și alergând repede portarul la paraclis, a văzut că acel galben lipsea din salba Maicii Domnului. Acel tânăr este zugrăvit în genunchi, în chip rugător, lângă icoana Maicii Domnului.

"Iviru (Portaitissa)"

*Bucură-te, Portăriță bună
care deschizi credincioșilor ușile Raiului!*

Zile de prăznuire: 25 februarie, 26 octombrie

Între icoanele Maicii Domnului zugrăvite de Sfântul apostol și evanghelist Luca, scrierile mai vechi, cât și mai noi, pomenesc și vestita icoană a Panaghiei Portaitissa, de la Mănăstirea atonită Iviron (Iviru).

Icoana a aparținut unei văduve din părțile Niceei, care avea un singur fiu. Dar atunci împărătea Teofil și era mare prigonire împotriva Sfintelor icoane. Acest „urător de Hristos” a trimis ostași prin cetăți ca să cerceteze de se vor mai afla icoane, fie prin biserici, fie prin case, să le coboare și să le ardă, iar pe cinstitorii acestora să-i muncească cu felurite chinuri. Căutând cu multă iscodire, catanele împărătești aflară de icoana văduvei. Ca să o ocrotească, femeia iubitoare de Hristos trimite icoana pe mare, iar pe fiul ei îl sfătuiește să fugă. El merse spre Tesalonic, iar de-acolo în Sfântul Munte, unde s-a și călugărit.

După multă vreme, oarecare bătrâni din mănăstirea ivirilor, văzură deodată pe mare ceva asemenea unei flăcări. Aceasta văzând ei, s-au ridicat strigând: „Kirie eleison!” (Doamne miluiește!). Și, adunându-se toata obștea, priveau și se minunau de acea priveliște, însă ce anume era nu puteau să priceapă nicidecum. Iar aceasta nu numai ziua se arăta, ci și noaptea. Și alți monahi s-au adunat din Sfântul Munte, din Lavră, de la Vatopedu și din alte mănăstiri, și încercând să se apropie cu luntrile, au văzut icoana Maicii Domnului, dar prea tare nu au putut să se apropie de dânsa, căci cum se apropiau, ea tot se depărta. Însa, rugându-se ei cu lacrimi Domnului ca să poată lua icoana Maicii Lui, ca să o aibă spre mângâiere străinătății lor, le-a ascultat Domnul rugăciunea.

Și-apoi toate s-au întâmplat în acest chip: Un oarecare cuvios Gavriil, cunoscut pentru fericita lui simplitate, primește porunca în vis de la Maica Domnului să coboare la mare și umblând fără temere pe apă, să aducă icoana „ca să cunoască toți dragostea și purtarea de grijă ce o are către mănăstire, căci am venit într-adins aici pentru ajutorul vostru”. Acestea săvârșindu-le cuviosul, s-au umplut de bucurie toți părinții, trei zile priveghind și cântând imn de slavă.

După aceasta, aducând Sfânta icoană cu prea curatul chip în biserica cea mare, au pus-o în partea cea mai dinlăuntru a jertfelnicului. Dar a doua zi, aprinzătorul candelor intrând la ceasul Utreniei spre a pregăti cele după rânduială, n-a aflat icoana la locul ei, ci tocmai deasupra porții mănăstirii. Deci luând-o acesta a dus-o cu evlavie și mare grijă la locul cel mai dinainte. Dar iarăși Maica Domnului și-a schimbat locul și tot asemenea s-a întâmplat de mai multe ori, făcându-se firește aceasta pricină de nedumerire pentru toți părinții.

Numai cuviosului Gavriil i s-a arătat iarăși „Raza Soarelui celui înțeleghător”, zicându-i: „Mergi la mănăstire și spune părinților să nu mă mai necăjească, căci eu n-am venit aici ca să mă păziți voi, ci pentru ca eu să vă fiu păzitoare vouă, nu numai acum, ci și în veacul ce va să fie”.

Acestea auzindu-le purtătorul de Dumnezeu Gavriil, părintele nostru, s-a pogorât îndată la mănăstire vestind egumenul și întreaga obște. Apoi au zidit o biserică la poarta mănăstirii, în numele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, a Portăriței și au așezat-o acolo.

O altă minune la această icoană: un tânăr n-a primit pâine de la bucătar, atunci Maica Domnului i-a dat un galben să-l ducă bucătarului - bucătarul și-a dat seama de unde era galbenul respectiv și s-a căit.

Uleiul de la candela acestei icoane este leac pentru otrăvă.

Pe vremea venirii arabilor în Sfântul Munte un soldat arab a lovit cu cuțitul în chipul icoanei acesteia și îndată a început a curge sânge. Arabul văzând minunea, s-a înfricoșat și căzând la pământ s-a pocăit, s-a botezat în legea creștinească și s-a îmbrăcat în haina monahicească, rămânând acolo până la moarte.

O veche proorocie spune că la sfârșitul lumii această icoană va pleca pe mare așa cum a venit.

Mănăstirea Iviron

Mănăstirea Iviron - Μονή Ιβήρων, Iviru, Iveron - este una dintre principalele mănăstiri ce înalță rugăciuni Domnului pe Sfântul Munte Athos.

Mănăstirea athonită Iviron, care păstrează cu mare bucurie și evlavie icoana Maicii Domnului Portărița, este construită la mică distanță de mare, pe coasta nord-estică a peninsulei, pe un mic șes și se ajunge acolo din Kareia, pe o cărare pietruită care coboară pe aproape tot parcursul ei.

Sfântul Munte Athos se află în nordul Greciei, în regiunea Macedonia. Muntele Athos este un munte cu înălțimea maximă de 2.033 metri - Vârful Athon - ce își înalță culmea de piatră pe o peninsulă lungă de 60 de kilometri și lată de 8-12 kilometri, aria totală a acestuia fiind de 360 de kilometri pătrați.

Sfântul Munte Athos este o republică monastică cu regim administrativ autonom în cadrul Greciei, având capitala la Careia. Sfântul Munte găzduiește douăzeci de mănăstiri mari, zise împărătești, cu drepturi egale, care conduc tot Muntele.

Mănăstirea Iviron a fost fondată, din mila Domnului, în anul 980. Potrivit documentelor mănăstirii, zidirea acesteia ar fi ținut trei ani, între 980 și 983. Ctitorul mănăstirii a fost Sfântul Ioan Iviritul, general al armatelor bizantine și prieten al Sfântului Atanasie cel mare, venit din provincia Caucazului care se numea Ivirica (Iviria sau Georgia de astăzi).

Renunțând la înalta lui meserie, Ioan Iviritul a intrat în monahism, alături de cei doi fii ai săi, Gheorghe și Eftimie. Tunderea în monahism a fost săvârșită de către prietenul său, Sfântul Atanasie athonitul. Adunând ajutoare din Iviria - Georgia, el va ctitori această mănăstire și îi va pune drept hram Adormirea Maicii Domnului. Cei trei ctitori, părintele și cei doi fii, sunt recunoscuți drept sfinți.

Deși distrusă de pirății francezi la anul 1259, iar mai apoi din porunca împăratului bizantin Mihail al VIII-lea paleologul, pentru faptul că monahii acesteia se împotriviseră unirii cu catolicii, și în sfârșit, de către catalani, pe la începutul secolului al XIV-lea, Mănăstirea Iviron a renăscut, din mila Domnului.

Mănăstirea Iviron va trece prin mai multe încercări, de Dumnezeu rânduite. Ea a fost atacată de pirăți și incendiată, în repetate rânduri. Martirii de la Iviron sunt și astăzi pomeniți, cu dragoste și râvnă. În vremea patriarhului latin Ioan Vecos au fost trecuți prin sabie 13 călugări iviriți, pe motiv că nu se supuneau politicii sale uniate.

Mănăstirea a fost amplu restaurată, după toate cele suferite de la necredincioși, în anul 1513, de către călugărul georgian Gheorghe Varasvatzes. Acesta a și condus obștea mănăstirii vreme de mai mulți ani. Domnitorul Mihai Viteazul (1593-1601) este și el un ctitor al Mănăstirii Iviron, portretul lui fiind zugrăvit pe unul din pereții bisericii principale.

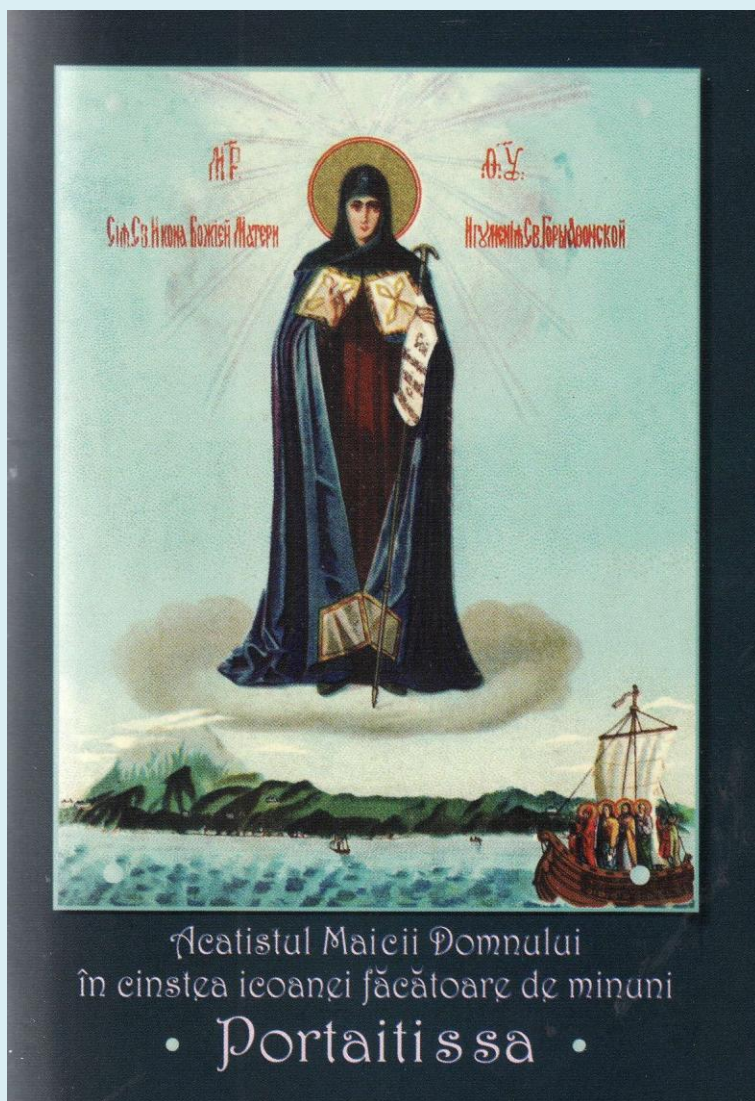
Mănăstirea Iviron este una dintre cele mai mari și bogate mănăstiri de pe Muntele Athos. Într-o vreme, mănăstirea avea în jur de 200 de călugări. Clădirile ansamblului monahal sunt mari, spațioase, mărețe, liniștea și pacea domnind într-însele și în curte pururea, atât ziua, cât și noaptea, întrerupte fiind doar de sunetele clopotelor, de toaca de fier sau cea de lemn, care îi cheamă pe monahi la slujbele bisericești. „Dumnezeu este pace, dincolo de zgomot și agitație, iar cei care voiesc să-L cunoască trebuie să se afle într-o stare de pace”.

Cântările psaltice de la Mănăstirea Iviru sunt foarte frumoase. Străvechea tradiție creștină a muzicii vocale bizantine s-a păstrat neschimbată.

Mănăstirea Iviron este unică printre mănăstirile atonite prin lucrarea ei misionară. Acest lucru a fost consemnat de către arhimandritul Gavriil Dionisiatul, în cartea sa "Lavsaikon al Sfântului Munte":

Timp de secole, Mănăstirea Iviron și-a răspândit mireasma sa duhovnicească spre țările ortodoxe, până în Caucaz și Rusia. Din această mănăstire au fost trimiși în calitate de misionari în acele țări îndepărtate, părinți venerabili și plini de virtuți, cu multă dragoste și lepădare de sine, părinți care au fost credincioși păstrători ai poruncilor Sfântul apostol Pavel, după care nu există „elin și iudeu ci toate și întru toți Hristos” (Col. 3, 11). Iviron este singura mănăstire din Sfântul Munte care a sprijinit duhul misionar din monahism, care încă se păstrează aici. Vei găsi monahi iviriți în America, Africa de Sud, Australia și în alte părți ale lumii. Acești monahi slujesc nevoile duhovnicești ale Ortodoxiei și își împrăștiu lumina credinței asupra tuturor”.

**Acatistul Maicii Domnului în cinstea icoanei făcătoare de minuni Portaitissa
(carte)**

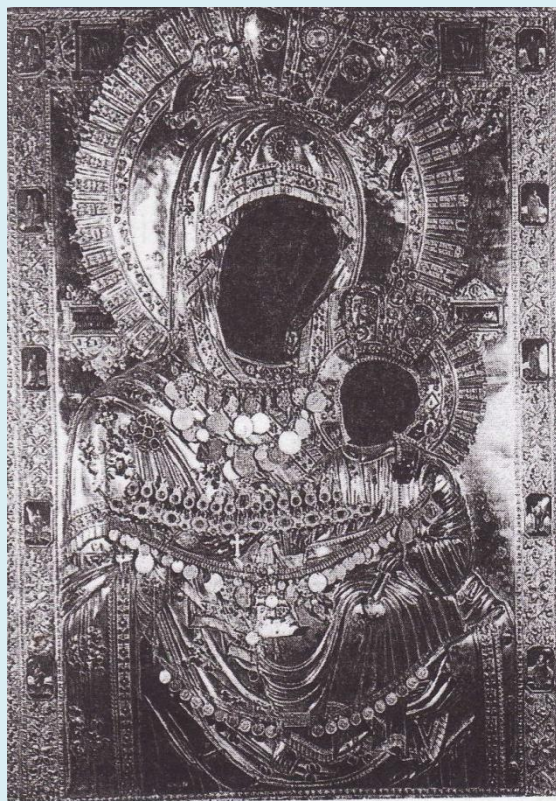

<https://www2.slideshare.net/steaemy1/portaitissa-editat>

[https://www.academia.edu/42263173/Acatistul Maicii Domnului %C3%AEn cinstea icoanei f%C4%83c%C4%83toare de minuni Portaitissa](https://www.academia.edu/42263173/Acatistul_Maicii_Domnului_%C3%AEn_cinstea_icoanei_f%C4%83c%C4%83toare_de_minuni_Portaitissa)

<https://archive.org/details/portaitissa-editat>

**Preasfânta Născătoare de Dumnezeu păzitoarea Athosului și
portărița mănăstirii Iviron**

Icoana Maicii Domnului Portaitissa

Predania Bisericii Ortodoxe spune că Sfântul Munte Athos a fost luminat prin propovăduirea evanghelică a Maicii Domnului în scurt timp după înălțarea Domnului.

La început Sfinții apostoli au lucrat în Ierusalim vreo 12 ani, având în mijlocul lor și în sfatul lor pe Maica Precistă. Spre împlinirea poruncii Mântuitorului: „Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată zidirea”, Sfinții apostoli adunați în sobor, împreună cu Maica Domnului, au tras la sorți pentru a vedea ce laturi ale lumii le va rândui Domnul fiecăruia, ca să propovăduiască Sfânta Evanghelie. Preasfintei Născătoare de Dumnezeu i-a căzut Iveria (vechea denumire a Georgiei). Mai apoi, însă, a primit vestire de la îngerul Domnului, care i-a făcut cunoscut că această latură rămâne sub ocrotirea ei, dar va fi luminată mai târziu. Iar acum voia lui Dumnezeu este ca ea să meargă să lumineze mai întâi o altă latură a pământului, unde va fi călăuzită de Domnul.

În acea vreme, Lazăr cel mort și înviat a patra zi de Domnul, fiind urmărit de iudei, vrăjmașii Domnului, spre a fi omorât, a fugit în Cipru, și acolo a fost hirotonisit de Sfinții apostoli Pavel și Varnava. Având mare dragoste și dorind să o

mai vadă pe Maica Domnului, Lazăr i-a scris și a rugat-o să vină dânsa în Cipru, căci el nu putea - din pricina iudeilor.

Maica Preasfântă i-a răspuns că va veni, dar să-i trimită o corabie, lucru pe care Lazăr l-a și făcut. Pregătindu-se de plecare, Maica Domnului l-a luat pe Sfântul Ioan evanghelistul și pe alți ucenici credincioși împreună cu sine, și au purces spre Cipru, călătorind în liniște.

Însă, după un timp oarecare, prin voia lui Dumnezeu, s-a stârnit o furtună puternică, ce i-a înspăimântat pe toți, și din pricina căreia cursul corăbiei s-a abătut spre poalele muntelui Ascalon, adică Athosul de azi. Acest munte era plin de capiști idolești, având pe cea mai mare înălțime templul lui Apolon. Aici venea multă lume, aducând jertfe idolilor. Aceștia le preziceau ghicitorește multe lucruri, care urmau să se întâmple în viitor.

Pe măsură ce corabia se apropia de țărmuri, diavolii care se cuibăriseră în idoli, au simțit apropierea corăbiei, în care călătorea Maica Domnului, din care pricină au început deodată să răcnească înspăimântați: „Oamenilor, închinătorilor la Apolon, alergați la limanul lui Clement și primiți pe Maria, Maica Marelui Dumnezeu Iisus Hristos!” Astfel, demonii care sălășluiau în idoli, fiind siliți de puterea lui Dumnezeu, împotriva voinței lor mărturiseau adevărul înaintea lumii.

Poporul, auzind și văzând acestea, a venit la țărmul mării și aici a întâmpinat-o pe Maica Domnului, Căreia i s-au închinat cu toții și au rugat-o să le spună despre Fiul Său și despre răscumpărarea neamului omenesc care s-a făcut prin El.

Deci Maica Precista povestindu-le cu multă dragoste toate cu de-amănuntul, au crezut cu toții în răscumpărarea și iertarea, care ne-au fost aduse prin Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, și s-au botezat în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

Atunci Preasfânta Născătoare le-a lăsat păstor sufletesc și episcop pe Clement, unul din însoțitorii care se aflau cu dânsa pe corabie, iar la despărțire a blagoslovit poporul, rostind aceste cuvinte: *„Fie ca locul acesta să fie sorțul meu, dat mie de la Fiul și Dumnezeuul Meu. Harul lui Dumnezeu să fie peste locul acesta și asupra celor care vor viețui aici cu credință în Fiul Meu și vor păzi poruncile Lui. Și toate cele trebuincioase vieții pământești le vor avea cu îndestulare, și viață cerească li se va dărui și milostivirea Fiului Meu și Dumnezeu nu se va ridica de la dânsii până la sfârșitul veacurilor. Iar Eu voi fi apărătoarea și mijlocitoarea pentru acest loc înaintea lui Dumnezeu”.*

Spusele Preacuratei Fecioare s-au împlinit întocmai: milostivirea Fiului ei n-a lipsit niciodată în Muntele Athosului, care dăinuie de aproape 2000 de ani sub aco-perământul haric al împărăției cerești.

Mai târziu, prin secolele X-XI, pe locul unde a pogorât Maica Domnului din corabie, ca să viziteze Athosul, s-a întemeiat mănăstirea Iviron.

În această mănăstire se păstrează un mare odor sfânt - icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului Iverskaia - Portărița cerului. (Sensul tainic al acestei denumiri ni se dezvăluie din versul acatistului Său: „Bucură-te, Portăriță bună, care deschizi credincioșilor ușile Raiului!”)

Obârșia acestei icoane este următoarea: Pe vremea când domnea împăratul bizantin Teofil (sec. IX), se ridicase multă prigoană asupra sfintelor icoane. Acel urător de Hristos a surghiunit pe mulți dreptcredincioși și cu multe feluri de munci i-a chinuit. A trimis ostași prin toate cetățile, poruncindu-le să cerceteze, și toate icoanele pe care le vor afla, să le ia cu forța și să le distrugă.

În acel timp era o văduvă cucernică în părțile Nicheii, care viețuia acolo cu unicul său fiu. Această văduvă ținea în casa ei o sfântă icoană a Maicii Domnului, pictată, după tradiție, de sfântul apostol și evanghelist Luca. Pentru această icoană văduva zidise un paraclis în casa ei și acolo se ducea de se ruga.

Deci, căutând ostașii împăratului peste tot, și știind despre acea icoană, au ajuns și la casa acelei femei iubitoare de Dumnezeu. Și au zis către acea femeie: „Ori ne dai nouă bani, ori îndeplinim porunca împăratului de a te omorî în chinuri”.

Iar înțeleaptă văduvă, văzând iubirea lor de arginți, a răspuns că nu are bani în casă, ci a doua zi le va aduce lor toți banii.

La plecare, unul din ostașii luptători de icoane a lovit cu sabia icoana pe chipul ei și îndată a curs sânge mult. Predania spune că, mai târziu, acel ostaș pe nume Varvar, cutremurat de această minune, s-a căit, sfârșindu-și viața ca monah în mănăstirea Iviron.

În noaptea aceea văduva a intrat împreună cu fiul ei în paraclis și, plecându-și genunchii, s-au rugat mult timp, udând pământul cu lacrimi. După care au luat icoana și ducând-o la malul mării, iarăși s-au rugat, zicând: „Stăpâna și Doamna lumii! Harul Tău, ca o Maică a lui Dumnezeu, având stăpânire și putere peste toate

făpturile, să ne izbăvească și pe noi de urgia împăratului nelegiuit și pe icoana ta din apă“. Acestea zicând și punând icoana pe mare, s-a făcut minune mare, căci icoana nu a căzut de-a latul, ci stând dreaptă, plutea deasupra apei, îndreptându-se către apusul soarelui. Deci, văzând femeia această minune și spăimântându-se, a trimis pe fiul ei la Tesalonic, iar de acolo la Sfântul Munte, unde mergând la cinstita mănăstire a Ivirului, s-a făcut călugăr, cu evlavie petrecând până ce s-a dus la Domnul. Aceasta a fost rânduiala dumnezeiască: să se ducă tânărul acolo, pentru ca să vestească despre cele întâmplare cu această sfântă icoană, salvată de Dumnezeu de la pierzanie.

Trecură apoi peste două veacuri și nimeni nu mai știa ce se făcuse cu icoana făcătoare de minuni.

Dar, pe când oarecare sfinți bătrâni din mănăstirea Iviron se aflau pe mal, au văzut deodată pe mare ceva, ca o flacăra sau ca un stâlp de foc, cu vârful ajungând la cer. Văzând ei una ca aceasta au început să strige: „Doamne, miluiește!“ Minunata arătare a durat câteva zile și câteva nopți. Și toți călugării cei din Sfântul Munte, aflând despre o minune ca aceasta, s-au adunat la mănăstirea Iviron cu luntrile și, apropiindu-se, au văzut icoana Maicii Domnului. Însă, pe cât se apropiau ei, icoana se îndepărta. Atunci, starețul mănăstirii a poruncit de s-au adunat toți în biserică, rugându-se lui Dumnezeu cu lacrimi, ca să poată lua icoana Maicii Lui din mare și-o aibă drept mângâiere a străinătății lor.

Și era în acel timp acolo, în mănăstire, un oarecare călugăr Gavriil, ivirean de neam, care ducea o viață pustnicească. Acest călugăr, rugându-se și priveghind, a văzut într-o vedenie pe Maica Domnului, cu slavă multă strălucind, care i-a zis: *„Du-te la mănăstire și vestește starețului și monahilor, că voiesc să le dau icoana mea spre acoperământul și ajutorul lor. Deci, fără să te îndoiești, să cobori la mare și, umblând pe ape, să mergi și să o primești, pentru ca să cunoască toți dragostea și purtarea de grijă, pe care o am către mănăstire, căci am venit aici înadins pentru ajutorul vostru “.*

De atunci, sfânta icoană s-a aflat neîntrerupt în mănăstirea Iviron. Spun călugării că icoana niciodată nu stă în biserică, ci numai la poartă, ca semn că ea păzește mănăstirea. Ori de câte ori au adus-o călugării în biserică, dimineța au găsit-o iarăși la poartă. Mai târziu, la porțile mănăstirești a fost ridicat un paraclis, în care se află această sfântă icoană făcătoare de minuni.

Chipul Maicii Domnului din această icoană este mai degrabă aspru și stârnește o teamă sfântă. Preasfânta apare aici ca aprigă Stăpână a lumii și privind-o, ești de-a

dreptul copleșit. La aceasta conlucrează și mărimea icoanei. Chipul ei este atât de măreț, încât Maica milostivirii se înfățișează ca Maică dreptății și a nemitarnicului Judecător. Este acoperită cu o ferecătură de aur și argint, cu pietre prețioase, monede de aur și o mulțime de alte podoabe dăruite de împărați, nobili, egumeni, ofițeri și simpli credincioși. Aceste odoare sunt dovezi ale minunilor Precistei.

Mănăstirea Ivron nu a avut niciodată egumen, pentru că Maica Domnului în chip nevăzut conduce mănăstirea. Este una din cele mai însemnate mănăstiri atonite, a treia în ordine ierarhică, zidită în anul 980 de către Ioan Iviritul, general în armata bizantină, originar din Iveria. Renunțând la dregătoria sa, Ioan Iviritul a fost tuns în monahism împreună cu fiii săi, Eftimie și Gheorghe, de către Sfântul Atanasie Atonitul. Apoi, adunând ajutoare din Iveria, au întemeiat această mănăstire cu hramul Adormirea Maicii Domnului, locuită multă vreme de călugări iviriți. În Athos și în Iveria (Georgia), cei trei ctitori sunt cinstiți ca sfinți.

De-a lungul veacurilor, mănăstirea a fost de mai multe ori incendiată și distrusă de pirați.

În timpul patriahului latin Ioan Vekos au fost uciși cu sabia 13 călugări din mănăstirea Ivron, pentru că se împotriveau uniației. La dese lucrări de reparație și înnoire au dat numeroase ajutoare și bani atât Țările Române, cât și Rusia.

Mănăstirea Ivron are cele mai multe sfinte moaște din Muntele Athos, peste 150 de cutiuțe de argint. Aici se păstrează mâna stângă a Sfântului Ioan Gură de Aur și mâinile Sfinților mucenici Teodor Tiron și Teodor Stratilat.

Mănăstirea se află, de asemenea, în posesia unui bogat tezaur de obiecte vechi din secolele VTII-XVIII, a numeroase documente voievodale românești și a unei biblioteci dintre cele mai mari.

În prezent, mănăstirea Ivron are viață de obște. La hramul mănăstirii, de Adormirea Maicii Domnului, se adună pelerini și monahi din toate mănăstirile, schiturile și sihăstriile din Athos. La Ivru se prăznuiește cel mai frumos hram atonit!

Praznicul sfintei icoane are loc marțea, în Săptămâna Luminată, când monahii merg în procesiune până la malul mării, acolo de unde, odinioară, cuviosul stareț Gavriil a luat icoană.

În Athos icoană se mai prăznuiește și pe data de 31 martie/ 13 aprilie.

Aici vin mulți credincioși, care primesc ajutor de la Maica Domnului. Odată, un tânăr venit să se închine la sfânta icoană, n-a fost primit la trapeză. Dar, pe când mergea mâhnit pe cale, i-a ieșit o femeie luminată și ha întrebat de ce plânge. Deci, spunându-i tânărul pricina, femeia i-a dat un ban vechi de aur, zicând: „Du-te înapoi, dă acest ban la bucătar, și îndată îți va da pâine“. Bucătarul, auzind aceasta, i-a dat pâine. Dar, uitându-se mai bine, a observat că banul era din salba de aur a Maicii Domnului. Atunci a înțeles că femeia aceea era Preasfânta Născătoare de Dumnezeu și, căindu-se de zgârcenia lui, a primit iertare. La intrarea în mănăstire poate fi văzută o pictură, care o reprezintă pe Maica Domnului dându-i o monedă pelerinului.

Altă dată, părinții, temându-se de foamete, nu au mai vrut să dea de mâncare credincioșilor la hramul mănăstirii. A doua zi miboane de furnici cărau grâul din hambar în mare. Atunci călugării au înțeles că au supărat-o pe Maica Domnului. Deci, căzând cu lacrimi la icoana făcătoare de minuni, îndată furnicile au prins a căra grâul înapoi în hambar.

Într-o vreme, neamurile cele păgâne ale perșilor au năvălit cu război asupra Țarigradului. Amira, voievodul lor, înștiințându-se cum că în Muntele Athosului sunt multe mănăstiri bogate, a luat cincisprezece corăbii de război și ducându-se la acel Munte, s-a oprit la mănăstirea Ivirilor. Și îndată au sărit, împresurând-o ca niște fiare sălbatice. Iar călugării, văzând mulțimea barbarilor, au intrat în biserică, au luat sfintele vase și pe prea cinstita icoană a Născătoarei de Dumnezeu și s-au ascuns în turnul mănăstirii.

Între timp barbarii, neavând pe nimeni să le stea împotrivă, au intrat în mănăstire, pustiind-o și prădând tot ce găseau. Apoi au luat funiile corăbiilor și legând stâlpii bisericii, i-au tras, ca să surpe sfânta biserică, dar n-au izbutit.

Iar călugării, văzând și auzind acestea, strigau din adâncul inimilor graiurile cele prorocști: „Doamne, pentru ce dormi, scoală-Te și nu ne pierde până-n sfârșit! Dumnezeu, venit-au neamurile în moștenirea Ta, pângărit-au sfântă biserică Ta. Degrab ne întâmpină pre noi!“ - și altele ca acestea. Și, cu lacrimi udând pământul și pe sfânta icoană a Născătoarei de Dumnezeu înălțând-o, ziceau: „O, Stăpână! Ce fel de făgăduință ne-ai făcut nouă? Au nu te-ai făgăduit, ca să ne fii ajutătoare și păzitoare? Deci, nu ne părăsi pre noi până-n sfârșit, deși suntem păcătoși și nevrednici, ca să nu zică vrăjmașii noștri: „Unde este Dumnezeul lor?“

Astea le ziceau călugării plângând, iar apărătoarea cea nebiruită și grabnică ajutoare a celor ce o cheamă pe ea n-a trecut cu vederea rugăciunile lor, nici făgăduințele pe care le făcuse, ci împlinindu-le, la desăvârșită pierzanie pe vrăjmași i-a dat. Căci după ce a înnoptat, fără de veste s-a făcut vifor înfricoșător și furtună mare, încât s-au sfărâmat toate corăbiile și n-a mai rămas decât una, a lui Amira. Și aceasta pentru ca să cunoască nebunul păcatul său, după cum s-a și întâmplat.

Atunci voievodul perșilor, văzând pierzania corăbiilor, își bătea fața și punând țărână pe capul lui, s-a apropiat cu chip smerit, cel care mai înainte era fiară și nu om, și a zis către călugări: „Rugați-vă, robi ai lui Dumnezeu, ca să nu pier și eu“. Și, dându-le lor aur și argint, le-a zis: „Luați banii aceștia, ca să zidiți zidurile mănăstirii voastre și să le faceți și mai înalte“. Și nu numai atunci Preacurata Stăpână a păzit mănăstirea lor de necazuri și de primejdii, ci totdeauna, în toată vremea.

Din acele vremuri, în această mănăstire, se fac nenumărate minuni: cei îndrăciți se vindecă, șchiopii umblă, orbii văd, și toată boala fuge de la cel care pătimește.

Se spune că, atunci când icoana Maicii Domnului Portaitissa va părăsi mănăstirea, este semn că în Athos a venit sfârșitul monahismului, iar călugării să-și ia tolbele și să se ducă încotro vor vedea cu ochii. (De menționat că sfânta icoană n-a părăsit niciodată Grecia).

Din proorociile Sfântului Nil izvorătorul de mir: înainte de sfârșit va fi un cutremur. Atunci se va face auzit un vaier subțire. După cutremur, copacii vor tremura foarte și toți cei sădiți pentru împărăteasă (călugării ortodocși) vor pieri de moarte mucenicească. Athosul se va zbate cu zgomot strașnic. Iar toate clădirile mănăstirești se vor prăbuși. Tradiția glăsuiește că o parte dintre călugări se vor îndrepta spre Munții Caucazului, unde la sfârșitul secolului al XIX-lea, călugării ruși veniți din Athos, de la mănăstirea Sfântului Pantelimon (Russikon), au zidit mănăstirea Noul Athos, cu hramul Sfântului apostol Simon Zilotul, aflată lângă Suhumi, pe malul Mării Negre.

&&&

Caucazul, adică Pământul Iveriei, face parte din domeniile sortite Maicii Domnului. Ținutul acesta a fost luminat de vestea cea bună a Evangheliei, însă mai târziu, potrivit căilor de nepătruns ale Domnului, întunericul păgânismului și al jugului otoman a nimicit orice urmă de creștinism. Singure, ruinele și vestigiile impunătoare ale unor lăcașuri de odinioară, mai dau mărturia unui trecut glorios.

Însă Multmilostivul Dumnezeu, Carele voiește ca toți oamenii să se mântuiască, și-a îndreptat din nou ochiul milostivirii Sale dumnezeiești asupra Pământului Caucazului. Iar poporul, care se afla în întuneric și în umbra morții, din nou a început să fie luminat de credința mântuitoare a lui Hristos. Creștinismul a început să înflorească pe acele meleaguri aflate pe atunci sub tutela Imperiului rusesc.

În mijlocul Abhaziei, într-un loc pustiu și sălbatic, prin bunăvoința lui Dumnezeu, s-a zidit chinovia Sfântului Simon Cananitul, pentru luminarea băștinașilor pe jumătate căzuți în sălbăticie.

Împărăteasa cerului, ca o cheazăuitoare a celor păcătoși și mijlocitoare a mântuirii noastre, S-a grăbit să vină în ajutorul călugărilor neputincioși în această sfântă întreprindere atât de grea și anevoioasă, binevoind să-i încurajeze și să ferească noua obște prin venirea Sa în chipul icoanei Sale Izbăvitoarea și să arate slava minunilor Sale izvorâte din milostivirea Sa de nespus față de oameni.

Dar de unde a binevoit împărăteasa cerului să vină în noua chinovie - Noul Athon - prin icoana Sa făcătoare de minuni? Dintr-o țară depărtată, trecând prin vârtoarea mării, din sfântul Munte Athos, cel de-al doilea sorț al Său.

&&&

Icoana Maicii domnului Iverskaia, ocrotitoarea “Rusiei

În Rusia prăznuirea icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului Iverskaia are loc pe data de 12/25 februarie.

Istoria ne mărturisește că vestea despre sfânta icoană de la Iviron ajunsese și în Rusia. Poporul rus, care o iubea și o cinstea nespus de mult pe Maica Domnului, dorea să vadă această sfântă icoană. Și, în scurt timp, întâlnirea a avut loc. S-a întâmplat că la Moscova a venit pentru a strânge ajutoare un viețuitor al mănăstirii Iviron. Arhimandritul Nikon de la mănăstirea Mântuitorului, viitorul patriarh al Moscovei s-a adresat egumenului Pahomie de la Iviron, rugându-l să-i trimită o copie a icoanei făcătoare de minuni.

În scrisoarea sa de răspuns, arhimandritul Pahomie istorisește cum a fost pictată copia icoanei făcătoare de minuni: „Adunându-se toți frații - 365 de oameni - s-a făcut mare priveghere de cu seara până dimineața și s-a slujit sfîntirea apei cu sfintele moaște. Și cu această apă sfîntită au stropit icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului Portaitissa, au strâns apa într-o cadă mare, și au stropit lemnul de chiparos, pe care avea să fie pictată icoană. După aceea au slujit sfânta și

dumnezeiasca Liturghie cu mare însuflețire. După Sfânta Liturghie au dat apă sfințită prea cuviosului , monah, iereul Iamblih (Romanov), zugravul, pentru ca să amestece apa sfințită de la sfintele moaște cu vopsele și să picteze icoana.

În timp ce s-a pictat icoana, zugravul obișnuia să guste din bucate doar sâmbăta și duminică, iar obștea slujea priveghere de toată noaptea și Liturghie de două ori pe săptămână.

Icoana nou pictată avea aceleași dimensiuni și același chip cu prima icoană.

La 13 octombrie, anul 1648, icoana a fost adusă la Moscova. La porțile învierii icoana a fost întâmpinată solemn de către patriarhul Iosif, de țarul Aleksei Mihailovici și de mulțimea credincioșilor.

În acest loc a fost ridicat un paraclis deosebit, care a devenit unul din cele mai cunoscute locuri de închinare din Moscova.

Copia icoanei din Athos, cunoscută sub numele de Iverskaia-Moskovskaia s-a aflat la mare cinste în toată lumea pravoslavnică și în Rusia.

Mulțime de credincioși veneau să se roage pentru ajutor la orice oră din zi și din noapte. Moscoviții nu începeau nici o lucrare mai deosebită fără a cere binecuvântarea Bogorodiței. Se făcea mereu procesiune cu sfânta icoană însoțită de preoți. Cu timpul, în paraclis a fost adusă o altă copie a icoanei Iverskaia, deoarece sfânta icoană era purtată zi și noapte, într-o caretă specială, prin toată Moscova.

Din perioada domniei lui Pavel I, toți suveranii ruși intrau în Kremlin prin Porțile învierii (Voskresenskie).

Din calendarul pe anul 1872

Sfânta icoană Iverskaia - Portaitissa este legată istoric și de soarta popoarelor bulgar și român. Chipul de pe icoană a fost brodat de către călugărițele din orașul Samara pe drapelul trimis armatei bulgare (pe vremea războiului ruso-turc, în 1877), care se afla dislocată în orașul Ploiești din România, unde armata a depus jurământul.

Soarta Rusiei la sfârșitul lumii este strâns legată de slujirea apostolească a Maicii Domnului, precum se cântă în icosul 1 al acatistului său, când i-au căzut ei sorții să creștineze Pământul Iveriei: „Iar sorții ce ți-au căzut ție, se vor arăta luminat în zilele cele de apoi” - i-a grăit îngerul cel înainte-stătător. Preabinecuvântata Fe-

cioară, proteguitoarea și mijlocitoarea noastră cea osârdnică înaintea Fiului Său și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, de bună seamă va ajuta poporul rus și pe toți creștinii să ajungă la pocăința cea mântuitoare. Și atunci, buna Portăriță va deschide poporului rus și tuturor popoarelor creștine ușa în împărăția cerească, unde „nu este durere, nici întristare, nici oftat, ci doar viață veșnică”.

Semnele milostivirii Împărătesei cerului față de oameni nu vor seca până la sfârșitul lumii. În zilele noastre ne-am învrednicit a fi martorii unei noi manifestări a bunăvoinței Sale către neamul omenesc: la 24 noiembrie 1982 copia icoanei Portaitissa adusă de la Muntele Athos în Canada, la Montreal, a început să izvorască mir. Mirul a izvorât și din alte copii pe hârtie ale aceleiași icoane în diferite colțuri ale lumii.

Unele icoane izvorăsc mir în anumite zile. Moaștele Sfântului ierarh Nicolae izvorăsc mir de sute de ani. Dar, pentru prima dată în istoria Bisericii, mirul de la icoană s-a revărsat neîncetat în decurs de 15 ani, cu întrerupere în Săptămâna Pa-timilor.

Și acum, față de cele arătate până aici, prin scurte cuvinte să aducem mulțumirea cu care suntem datori Împărătesei îngerilor Celei prea lăudate, purtătoarei noastre de grijă, mijlocitoarei și păzitoarei celei neadormite.

Rugăciune

O iubitoare de bine și iubitoare de oameni, Stăpână! Ceea ce ca o Maică iubitoare-de fii și doritoare de noi, creștinii, totdeauna ai purtare de grijă, mântuind, păzind și chivernisind pre nevrednicii robii tăi; slăvim pronia, lăudăm folosirea și prea mă-rim milostivirea ta.

Aducându-ne aminte de darurile tale, cele din vremurile trecute, și din câte pri-mejdii ne-am izbăvit prin tine, după datorie aducem ție această mulțumire.

Iar pentru cele din timpul de față, care mult și amarnic ne mâhnesc pre noi, rugămu-ne milostivirii tale, să nu uiți această turmă a ta, ci stai ca o rugătoare neobosită către Fiul tău și Stăpânul nostru.

Ajută-ne nouă, celor ce ne primejduim, izbăvind-ne pre noi de necazurile ce ne așteaptă. Vezi, Stăpână, în câte primejdii am căzut. Ridică-ne pre noi, depărtând toate cele pricinuitoare de durere, risipește spaimile ce năvălesc asupra noastră, fă să înceteze smintelile, curmă războaiele, îmblânzește mânia lui Dumnezeu, cea cu

dreptate pornită asupra noastră, potolește tulburările și certurile, pace tare și temeinică dăruindu-ne nouă.

Așa, multmilostivă Stăpână, adaugă și aceasta lângă celelalte faceri de bine ale tale: întotdeauna și neîncetat propovăduind milostivirile și minunile tale, să te slăvim pe tine, pe Dumnezeu Cel ce S-a născut din tine, pe Cel fără de început al Lui Părinte, precum și pe Bunul și Preasfântul și de viață dătătorul Duh, în vecii vecilor. Amin!

Chemarea Sfântului Nil athonitul către cuvioșii părinți

O prea cuvioșilor părinți! În loc să vă predați pe sine pieirii, oare nu s-ar cuveni mai bine să aduceți rugăciuni adevărate de pocăință, să începeți să vă căiți și să vă rugați pentru izbăvirea voastră de ispitele cele sufletești și trupești? O, prea cuvioșilor părinți, în zadar îmi cheltuiesc eu cuvintele, pentru că tot nu sunteți în stare să vă pocăiți, și nici măcar nu vă gândiți la așa ceva. Ci vă gândiți numai la calea pierzării, care este lucrarea fărădelegii, pentru că stăruți să rămâneți nepocăiți și nici gând n-aveți de pocăință, și nu sunteți în stare să vă împăcați cu Crăiasa mântuirii.

Să-i rugăm deci pe sfinții părinți, ca să o petreacă aceștia pe ea atunci când se va îndepărta (din Munte); precum au întâmpinat-o pe ea cu slavă și cinste la venire, așa să vină și la petrecerea ei, însoțind cu cinste și slavă (se subînțelege icoana Maicii Domnului Portaitissa) venirea ei în chip minunat și plecarea ei minunată în viitor.

Sculați-vă, prea cuvioșilor părinți, pentru a o petrece pe Crăiasa mântuirii, care v-a rânduit vouă mântuirea veșnică în Muntele acesta! Sculați-vă, prea cuvioșilor părinți, pentru a o petrece pe Crăiasa liniștirii! Sculați-vă, prea cuvioșilor părinți, pentru a o petrece pe Crăiasa păcii! Sculați-vă, prea cuvioșilor părinți, pentru a o petrece pe Crăiasa neprihănirii! Sculați-vă, prea cuvioșilor părinți, pentru a o petrece pe Crăiasa fecioriei! Sculați-vă, prea cuvioșilor părinți, pentru a o petrece pe Crăiasa ocârmuirii, care a cârmuit (așa cum se cârmuiește o corabie) în Muntele acesta lucrarea de mântuire a omenirii până în această zi. Sculați-vă, prea cuvioșilor strămoși, pentru a o petrece pe Crăiasa mântuirii!

Scoală-te și tu, prea cuviosule părinte Gavriil, ca s-o petreci pe cea care odinioară a lucrat mântuirea voastră, pe care ați primit-o cu slăvită întâmpinare, cu mare slavă și rânduială. Sculați-vă, deci, ca s-o petreceți acum cu aceeași slavă și solemnitate duhovnicească, fiindcă a fost respinsă de urmașii voștri, disprețuită și izgonită din

latura ei, astfel ca aceștia să rămână cu pierzania lor și numai de aceasta să se îngrijească.

Așadar, prea cuvioșilor părinți, să vină și ei, și așa precum au primit-o, tot astfel să o petreacă pe Crăiasa mântuirii. Voi ați izgonit-o din latura ei, dar ea tot nu se îndură să vă izgonească, ci așteaptă rugăciunile voastre de pocăință. Voi însă veți fi izgoșiți din latura ei, de veți rămâne în aceeași stare de nepocăință, precum vă aflați acum.

Pocăință - iată ce așteaptă de la voi împărăteasa, iar dacă nu vă veți pocăi, atunci veți fi izgoșiți din latura ei. Deoarece voi o izgoșiți din latura voastră, prin urmare ea va ieși din latura voastră. Dar în ce chip va ieși ea din latura voastră? Da, va ieși de la voi, și cele nesimțitoare vor simți plecarea Crăiesei mântuirii. Simțurile voastre, însă, fiind întunecate, nu vor simți îndepărtarea Crăiesei, căci simțurile monahilor se vor întuneca de grijile lumii acesteia. Pentru aceea, monahii nu vor simți, când se va îndepărta Crăiasa mântuirii.

Va fi ca atunci, când jidovii l-au răstignit pe împăratul lor, făcându-se nesimțitori față de răstignirea Lui și nerecunoscându-L pe Binefăcătorul lor. Iar la sfârșit, răstignindu-L, L-au batjocorit, L-au hulit și continuă să-L hulească până-n zilele noastre, zicând că ucenicii L-au furat...

Acestea toate le faceți și voi, fără să o recunoașteți pe Crăiasa mântuirii, dimpreună cu binefacerile Ei, și în cele din urmă o veți izgoni tot astfel cum jidovii L-au izgonit pe Iisus Hristos din latura Lui. Jidovii n-au simțit cine era Iisus Hristos, însă pietrele și cele de înmormântare au simțit. Pentru aceasta vă zicem vouă, că cele nesimțitoare L-au recunoscut pe Ziditorul Lor, că a fost răstignit, iar cei simțitori n-au simțit, nu L-au recunoscut pe Binefăcătorul lor și L-au răstignit în nesimțirea lor.

Drept aceea, prea cuvioșilor părinți, depărta-se-va mântuirea din locul acesta; amar va fi atunci de cei care au pus început pierzării și au izgonit-o pe Crăiasă. Deci puneți început bun rugăciunilor de pocăință, ca s-o opriți pe Crăiasa mântuirii, iar dacă nu vă veți pocăi din tot sufletul, să știți bine că vă va părăsi pe voi Crăiasa mântuirii și se va depărta. Dar cum se va depărta? Se va depărta cu tunete și grozave zguduiuri. Vă întreb, de unde va veni o astfel de înfricoșare și cutremur? Frica și cutremurul vor veni de la cele nesimțitoare. Fiindcă cele nesimțitoare vor simți îndepărtarea mântuirii și se vor îndepărta și vor tremura, simțind că rămân văduvite și orfane.

**Mărturia marelui preot Abiatar despre convertirea sa la Hristos de către
Sfânta Nino**

Iată ce zice Abiatar: Am fost numit după sorți primul și marele preot chiar în anul când a venit fericita Nina în Mțheta. În acea perioadă am primit de la preoții evrei din Antiohia o scrisoare cu următorul conținut: „Pentru că Dumnezeu a împărțit Regatul Israel în trei părți și au dispărut prorocii, iar cei în care sălășluia Duhul lui Dumnezeu au spus că totul s-a împlinit după spusele prorocilor de demult; pentru că ne-am împrăștiat în toată lumea, iar romanii au cucerit pământul nostru și mânia lui Dumnezeu se vede că ne-a ajuns pe noi, cercetează Cartea aceasta (Biblia) și cunoaște scrierile ei.

În această scrisoare, continuă Abiatar, era scris despre moartea Aceluia Care S-a numit pe Sine Fiul lui Dumnezeu pe pământ și că de uciderea Lui erau vinovați părinții noștri.

Se spunea cât de des păcătuiau ei în fața lui Dumnezeu și uitau de El, din care cauză Dumnezeu îngăduia durere și robie pustiitoare asupra lor. În scârbe însă se întorceau și îl chemau pe Dumnezeu, iar El îi ierta și-i ferea de nenorocirile abătute asupra lor.

Cunoaștem din Scriptură, că asemenea întoarceri și salvări ale poporului au fost în număr de șapte.

„Dar acum, scriau ei, pentru că unii din părinții noștri au luat viața Fiului unei Femei fără de bărbat, Dumnezeu și-a retras mila de la noi. El a distrus și a nimicit regatul nostru, ne-a îndepărtat de la biserica Sfântului Său și a nesocotit neamul nostru. Iată că au trecut mai mult de trei sute de ani de când El nu ne mai ascultă rugăciunile și nu ne mai bucură inimile cu binecuvântarea, pe care o dădea înainte părinților noștri. De aceea, credem că Omul Acela era din ceruri.” Și multe altele ne-au scris nouă iudeii din Antiohia.

Când am aflat despre toate acestea, am început să cercetez și am întrebat-o pe Nino despre Hristos - Cine a fost El și pentru ce a venit Fiul lui Dumnezeu pe pământ. Atunci, vorbele fericitei au curs precum apa de izvor.

Ea mi-a povestit după cărțile noastre totul, de la începutul creației lumii. M-a trezit din somnul orbirii, m-a înțelepțit și m-a îndepărtat de la învățăturile și obiceiurile mincinoase ale părinților noștri.

În sfârșit, m-am convins că trebuie să părăsesc credința iudaică. Am crezut în Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care a suferit, a murit și a înviat, Care va veni din nou cu slavă pe pământ, pentru că El este cu adevărat Nădejdea păgânilor și Slava lui Israel.

Eu m-am învrednicit împreună cu fiica mea Sidonia să primesc Botezul curățitor de păcate cu apă și Duh și să mă împărtășesc cu adevăratul Trup și Sânge al Domnului Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu - Mielul adus ca jertfă pentru păcatele omenirii.

În mărturisirea puternică a acestei sfinte credințe, învrednicește-ne, Doamne, pe mine și pe fiica mea, și ne izbăvește de patimile și legăturile trupului.

Am văzut în zilele mele multe semne și minuni săvârșite în Mțheta de Sfânta Nino.

Mărturia aceluiași mare preot Abiatar despre hitonul Domnului

Iată ce spune el: Eu, Abiatar, vă voi istorisi ce am auzit de la părinții mei, care, la rândul lor, le-au aflat de la strămoși, și despre ceea ce știu din scrisorile trimise nouă din Ierusalim. În timpul domniei lui Irod a ajuns aici o veste cum că perșii au copleșit Cetatea Sfântă. Din această cauză s-a iscat o tulburare printre evreii kartalini care locuiau în Mțheta, printre preoții, cărturarii și traducătorii canaaneni ai cărților de lege ale lui Moise. Înțelegând în ce situație grea a ajuns țara lor, toți s-au adunat să meargă și să ajute Ierusalimul. La scurt timp, o altă scrisoare a dezmințit prima știre. În ea se menționa că perșii nu au vrut să cucerească orașul prin război. Ei au adus aur împărătesc, smirnă tămăduitoare și tămâie bine-mirositoare pentru un Prunc de parte bărbătească, pe Care îl căutau și Care Se născuse din neamul lui David, din Mamă fără de bărbat. Îl numeau împăratul iudeilor și L-au găsit în orașul Bethlehem, într-o casă săracăcioasă. Atunci I-au dat darurile și s-au întors pașnici în țara lor. De data aceasta, știrea i-a bucurat foarte mult pe evreii kartalini.

După treizeci de ani, strămoșul meu Elioz a primit o scrisoare de la marele preot Ana al Ierusalimului: „Acela, la Care au venit regii persani cu daruri bogate, a crescut, a ajuns la o vârstă desăvârșită și Se numește pe Sine Fiul lui Dumnezeu. De aceea veniți să vedeți moartea Lui, pe care a meritat-o după legea lui Moise.“

Mama străbunicului meu Elioz, care provenea din neamul marelui proroc Ilie, era încă în viață. Când Elioz se pregătea de drum, ea i-a spus: „Mergi, copilul meu, după rânduiala legii, însă, te rog mult, nu te alătura hotărârii dușmanilor Aceluia, care vor să-L omoare, pentru că El este împlinirea prorocilor, Pilda prea înțelepților, Taina ascunsă de la începutul veacurilor, Lumina păgânilor și Viața veșnică.“

Primind o asemenea îndrumare, Elioș a mers la Ierusalim însoțit de Longhinos din Kars și de mulți alți oameni. Când au ajuns în Ierusalim, toți au fost martorii răstignirii Domnului.

În timp ce unul din răstignitori bătea cuiele cu un ciocan de fier în trupul Domnului, mama lui Elioș a auzit și a simțit dintr-odată lovitura acestui ciocan. Însăimântată, ea a strigat: „O, pământ al Israelului, care ai predat morții pe Mântuitorul și Izbăvitorul oamenilor tăi! De acum încolo poporul acesta va fi învinuit de Sângele Ziditorului și Domnului Său. Vai mie, că nu am murit mai înainte, căci moartea mă izbăvea de această veste groaznică! Așa însă, eu nu voi mai vedea pe pământ Lumina păgânilor și Slava Israelului!” Spunând aceste cuvinte, ea a căzut moartă.

Hitonul Domnului, pentru care răstignitorii au tras la sorți, le-a revenit evreilor din Mthetha și străbunicul meu l-a luat și l-a adus aici.

Sidonia, sora lui Elioș, și-a întâmpinat fratele cu lacrimi și l-a îmbrățișat, spunându-i despre moartea mamei lor. El i-a dat hitonul. De îndată ce Sidonia l-a luat din mâinile fratelui său, ea și-a dat sufletul, zdrobită de moartea mamei sale și de vestea participării lui Elioș la răstignirea lui Iisus.

Locuitorii Mthetei au fost cutremurați de această întâmplare neobișnuită. Însuși regele Aderkie împreună cu dregătorii săi erau mirați de cele petrecute.

Aderkie a dorit s-o vadă pe Sfânta Sidonia, care, deși moartă, nu lepădase din mâini hitonul dumnezeiesc, care parcă se prinsese de trupul ei. Însăimântat și uluit de cele văzute, regele a vrut să-l ia, dar, după multe încercări, a fost nevoit să renunțe, pentru că tânăra îl ținea foarte strâns la piept.

Unii cred că Elioș și-a înmormântat sora lângă cedrul din mijlocul grădinii regale, dar nu se știe cât de adevărat este acest fapt.

Tatăl meu mi-a spus că în orașul Mthetha se află și mantia prorocului Ilie, care are o putere dumnezeiască. „Noi am așezat-o cu mâinile noastre, a spus tatăl meu, sub pietre, într-un loc tainic, unde trebuie să rămână până la vremea rânduită de Dumnezeu.”

De multe ori, Sfânta Nino mă ruga să aflu de la tatăl meu locul unde era îngropat hitonul dumnezeiesc. La întrebările mele, el îmi spunea însă doar ceea ce spuneau

și alții, și anume că hitonul se păstrează sub cedru, unde poporul înalță laude Domnului. Locul acela este cu adevărat scara văzută de Iacob.

Aceasta este mărturia marelui preot Abiatar despre hitonul Domnului.

(Extras din cartea: Acatistul Maicii Domnului în cinstea icoanei făcătoare de minuni Portaitissa)

8. Icoana Maicii Domnului Portărița de la Iviron

Mănăstirea Iviron este unul dintre cele mai vechi așezăminte din Sfântul Munte. Numele îi este dat de cei care au ctitorit-o, georgienii sau ivirii, cum mai erau cunoscuți. Înființată în secolul al VIII-lea a trecut prin mai multe faze de dezvoltare, iar astăzi ocupă locul 3 în ierarhia mănăstirilor athonite. Din secolul al XI-lea este pomenită și icoana făcătoare de minuni, numită și Portărița, despre care vă voi pune în atenție câteva aspecte de ordin istoric și duhovnicesc.

Istoria icoanei merge până în perioada iconoclastă când slujitorii împăratului Teofil căutau frenetic icoanele creștinilor pentru a le distruge. Auziseră și de averea unei văduve din ținutul Niceei din Asia Mică, care consta într-o icoană foarte frumoasă. De dimensiunile 1,37m/0,94m, icoana era adăpostită într-un paraclis ridicat de credincioasa văduvă și copilul ei.

Obținând din partea emisarilor imperiali câteva zile pentru a putea face rost de bani și a-și răscumpăra icoana, creștina s-a îndreptat spre mare unde a ridicat rugăciune către Maica Domnului: „Stăpână a lumii, tu, Maica lui Dumnezeu, ai putere asupra întregii zidiri. Tu poți să ne izbăvești și pe noi de mânia împăratului și din nevoia în care ne aflăm astăzi, poți să izbăvești și sfânta ta icoană să nu fie înghițită de

mare”. (Arhim.Teofilact Marinakis, Icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului de la Sfântul Munte Athos, p. 116).

După această rostire a pus icoana pe valurile mării, iar aceasta s-a arătat abia după 170 de ani călugărilor de la Iviron.

Nici descoperirea icoanei n-a fost lipsită de minune. Timp de mai multe zile călugării au văzut că pe mare cobora din cer un stâlp de foc. Au simțit că este vorba de o arătare, dar nu știau la ce să se aștepte și au început să se roage. Apropiindu-se au putut vedea icoana Maicii Domnului și s-au decis să o aducă în mănăstire. Dar cu cât se apropiau mai mult de ea, cu atât ea se îndepărta. Părinții înduhovniciți au înțeles că Maica Domnului vrea să le dea un semn și au început să postească și să I se roage, timp de trei zile.

Maica Precistă s-a arătat cuviosului Pavel și i-a descoperit că mănăstirea Iviron va primi icoane ei, dar într-un mod special.

Nu departe de mănăstire viețuia un călugăr despre care se spunea că avea trăire sfântă, că ducea viață de înger în trup. Numele lui era Gavriil, și lui I s-a arătat Maica Domnului spunându-i: „Gavriile, robule credincios al Fiului și Dumnezeuului meu, vestește-i egumenului și fraților că voiesc a le da lor icoana mea să le fie acoperământ și ajutor. Du-te doar tu s-o iei din mare, umblând pe deasupra apelor, fiindcă tu porți numele Arhanghelului Gavriil, cel ce mi-a vestit dumnezeiasca naștere; atunci vor cunoaște toți care este voia mea și ce binevoiesc pentru această Mănăstire.” (Arhim.Teofilact Marinakis, Icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului de la Sfântul Munte Athos, p. 118).

După ce timp de trei zile au făcut slujbă neîntreuptă în fața sfintei icoane, au adus-o în mănăstire unde s-au petrecut alte minuni. Au așezat-o cu atenție și multă evlavie în altar, iar, a doua zi, când au intrat pentru slujba utreniei n-au găsit-o la locul ei. După îndelungate căutări, icoana a fost găsită deasupra porții de intrare în mănăstire. Au dat-o jos, au așezat-o în altar, însă peste noapte icoana s-a mutat în același loc.

Mai mult decât atât, Maica Domnului s-a arătat în vis călugărului Gavriil îndemânându-l să le poruncească fraților să o lase unde ea a ales: „spune fraților tăi să nu mă mai necăjească iar, fiindcă nu doresc ca voi să mă păziți pe mine, ci voiesc ca eu să vă păzesc pe voi, nu numai în viața aceasta, ci și în cea viitoare”. (Arhim.Teofilact Marinakis, Icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului de la Sfântul Munte Athos, p.120).

Dintre minunile petrecute la icoana de la Ivion, cea a Sfântului Barbar e impresionantă.

Chipul lui este zugrăvit la intrarea în biserica mănăstirii și sub el sunt scrise cuvintele: „acesta este piratul Rahai, cel ce în veacul al XI-lea a lovit cu sabia în obraz cinstita icoană a Maicii Domnului Portărița. Scăldat de sângele curs din rană s-a înfricoșat și s-a făcut creștin și monah cu numele Damaschin. A dus o viață sfântă întru totul și a avut o evlavie nemăsurată pentru Maica Domnului; pe sine se socotea nevrednic să fie numit de părinți frate ori Damaschin. A voit ca toți să-l cheme, cât a trăit, dar și după moarte, Barbar” (Arhim.Teofilact Marinakis, Icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului de la Sfântul Munte Athos,p.128).

La această icoană și-au găsit alinarea mulți dintre cei oropsiți de viață. Aici și-au spus necazul și au fost mângâiați.

Bibliografie orientativă:

- Arhim.Teofilact Marinakis, Icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului de la Sfântul Munte Athos, trad.Zenaida Anamaria Luca, Ed.Bunavestire, Galați 2002.
- <https://doxologia.ro/liturgica/iconografie/icoana-maicii-domnului-paramythia-mangaietoearea>
- <http://mitropolia.md/anunt-duminica-11-iunie-ora-08-30-icoana-facatoare-de-minuni-maica-domnului-paramythia-mangaietoearea-va-fi-adusa-spre-inchinare-la-sfanta-manastire-ciuflea/>

(Extras din materialul: Icoane făcătoare de minuni ale Maicii Domnului - Cateheze întocmite pentru Postul Maicii Domnului, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului arhiepiscop și mitropolit Andrei, de către pr. lect. univ. dr. Liviu Vidican-Manci - Cluj-Napoca 2017)

**Teodor Danalache - Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Iviron -
Portărița**

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Iviron, cunoscută în toată lumea sub denumirea de "Portărița", este cea mai iubită și cinstită icoană din Sfântul Munte Athos. Icoana Maicii Domnului Portărița se află în paraclisul cel mic, din partea stângă, imediat ce se intră în curte.

Mănăstirea Iviron se află în partea de nord-est a Sfântului Munte Athos, la țărmul Mării Egee, ea fiind zidită de regii georgieni până în anul 972, când documentele deja o pomenesc. Mănăstire zidită de georgieni (iviriți), Ivironul se află astăzi sub conducerea grecilor. Biserica cea mare a mănăstirii se află închinată Adormirii Maicii Domnului.

Mănăstirea va fi distrusă de pirații francezi, în anul 1259, iar mai apoi din nou, la porunca împăratului bizantin Mihail al VIII-lea paleologul, pentru că viețuitorii de aici se împotriviseră unirii cu apusenii. Ultima distrugere a mănăstirii a avut loc în

secolul al XIV-lea, când catalanii au pângărit locul. Mănăstirea Ivron este a treia în ierarhia athonită, după mănăstirile Marea Lavră și Vatoped.

Domnii evlavioși ai Țării Românești au susținut esențial viața Mănăstirii Ivron, dintre ei, documentele făcând pomenire de Neagoe Basarb, Radu Mihnea și Matei Basarab. Domnitorul Șerban Cantacuzino este cel ce a ctitorit, la anul 1680, paraclisul unde se păstrează cel mai de preț odor al mănăstirii, anume icoana Maicii Domnului Portărița.

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Ivron - Portărița - "Portaitissa"

Icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni, numită "Portărița", se află în paraclisul de la poarta Mănăstirii Iviron, cum se intră în curte, pe partea stângă. Potrivit tradiției athonite, această icoană a venit singură, pe mare, din Bizanț - Niceea.

Se spune că în vremea prigoanei icoanelor - iconoclasmul - trăia în Niceea Asiei Mici o văduvă credincioasă, ce avea un singur fiu. Ea păstra cu mare evlavie această icoană a Maicii Domnului în casa sa. La un control făcut de trimișii împăratului, aceștia au găsit icoana și au spus amenințător văduvei: "Dă-ne bani ca să scapi împreună cu icoana ta, altfel vom împlini poruncile!". Atunci femeia le-a dat bani mulți, să-i dea un răgaz până a doua zi.

Noaptea l-a luat pe fiul ei și icoana și au mers pe țărm. Femeia a scos icoana din casă și s-a dus cu ea la malul mării și i-a spus: "Maica Domnului, eu nu mai pot să te apăr. Stăpâna lumii, tu, ca Maică a lui Dumnezeu, ai stăpânire peste toată zidirea. Tu poți să ne izbăvești și pe noi de mânia stăpânitorilor și icoana ta de cufundarea în mare." și a pus-o pe apă. Iar icoana a venit, în chip minunat - dreaptă, pe apă, fără a se scufunda - până la Sfântul Munte Athos.

Văduva a fost mângâiată de această priveliște și i-a mulțumit Preacuratei, iar fiului ei i-a spus: "Copilul meu, dorința noastră cea către Maica Domnului este deja împlinită. Eu sunt gata să mor pentru credința mea, prin mâinile tiranilor, dacă va trebui, dar nu doresc și moartea ta. Te rog și te implor să pleci în părțile Greciei."

Fiul a ascultat-o și a plecat la Tesalonic, apoi în continuare a mers în Sfântul Munte Athos, în acel loc unde, după puțini ani, a fost ridicată Mănăstirea Iviron. Acolo a devenit călugăr și după ce a trăit în chip bineplăcut lui Dumnezeu, s-a mutat la cele veșnice."

Se vede că ajungerea lui acolo s-a făcut după iconomia și purtarea de grijă a lui Dumnezeu, deoarece de la el au aflat și pustnicii Sfântului Munte istoria icoanei pe care, împreună cu mama sa, o aruncase în mare.

După ani și ani, când aproape de țărm fusese construită Sfânta Mănăstire Iviron, călugării au văzut într-o seară deasupra valurilor un stâlp de foc ce ajungea până la cer. În fața priveliștii ieșite din comun, au rămas nemișcați și cântau. Vedenia a mai continuat câteva nopți, până ce s-au adunat și călugări de la alte mănăstiri acolo, pe țărm. Atunci au văzut că acel stâlp de foc izvora dintr-o icoană a Maicii Domnului, iar când părinții vroiau să se apropie cu barca, icoana se îndepărta. S-au întors în biserica mănăstirii și s-au rugat cu credință și lacrimi Maicii Domnului să dăruiască acea icoană mănăstirii lor.

Era atunci în Mănăstirea Ivron un ieromonah cu numele Gavriil, care în lunile de vară trăia ceva mai sus de mănăstire, în nevoință și post aspru, asemeni unui înger pământesc. Lui i s-a arătat Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu și i-a zis: "Spune egumenului și fraților că voiesc să le dau icoana mea pentru a-i acoperi și ajuta, apoi intră în mare și pășește pe valuri, și atunci vor cunoaște toți buna voire a mea către mănăstire."

Apoi toți monahii au ieșit la țărm unde Gavriil a pășit pe apele mării ca pe uscat și s-a învrednicit să ia în mâinile sale această icoană grea și de mari dimensiuni, pictată pe lemn. Pe țărm, monahii s-au închinat icoanei cu evlavie și mare bucurie. Apoi cu cântări au dus-o în Sfântul altar al bisericii mănăstirii.

În ziua următoare, însă icoana nu a mai fost găsită în biserică! Căutând-o, au găsit-o pe zidul mănăstirii, deasupra porții centrale. Au adus-o în biserică, dar iarăși au găsit-o la poartă.

Acest lucru neobișnuit s-a întâmplat de mai multe ori, până când nedumerirea monahilor a fost dezlegată de Preasfânta, care i-a apărut în vis egumenului, zicându-i: "Spune fraților să nu mă mai deranjeze de acum înainte, pentru că eu nu doresc să fiu păzită de voi, ci eu să vă păzesc pe voi, nu numai în viața de acum, ci și în cea viitoare. Și să nădăjduiască în milostivirea Fiului meu și Stăpânului tuturor toți monahii trăitori cu evlavie și frica de Dumnezeu în muntele acesta virtuos. Acest dar eu l-am cerut de la El și iată, vă dau vouă semn: cât timp veți vedea icoana mea în această mănăstire, harul și mila lui Dumnezeu nu vor lipsi de la voi."

Monahii s-au bucurat de toate acestea și apoi au zidit un paraclis aproape de poarta mănăstirii, unde au pus această icoană făcătoare de minuni, care se află în acest loc până astăzi. Datorită acestei întâmplări, icoana a primit numele de "Portărița".

Icoana este una de mari dimensiuni, ea având 1,30 x 1,90 metri. Icoana este ferecată, cu excepția fețelor, cu o îmbrăcăminte de aur și argint, cu pietre prețioase,

monezi de aur și o mulțime de alte podoabe dăruite de împărați, regi, egumeni, duci, ofițeri și simpli credincioși. Aceste odoare sunt dovezi ale minunilor Preacuratei. Le-au oferit Maicii Domnului aceia care au primit ceea ce au cerut de la ea.

S-a prorocit, de către părinți, că la sfârșitul lumii, această icoană va pleca pe mare, așa cum a venit. De asemenea, se mai spune că în momentul în care femeia va intra în Sfântul Munte, icoana va părăsi mănăstirea, nimeni neștiind încotro o va apuca.

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Iviron - Portărița - minunile

Una dintre bucuriile pe care le-a făcut această icoană celor rugători este următoarea: un tânăr pelerin, neprimind pâine de la bucătar, a primit de la Maica Domnului un galben, spre a-l da bucătarului. Bucătarul, dându-și seama de unde era galbenul respectiv, s-a căit.

Legat de pâinea din mănăstire, aici s-a mai petrecut încă și o altă minune: când mănăstirea nu a dat masă la hram, de frica foametei, fiindcă nu aveau destule provizii, atunci milioane de furnici au început să care grâul din hambare. În amintirea acestei minuni, pocăindu-se înaintea lui Dumnezeu, monahii și-au luat canonul dragostei de a pune zilnic, la poarta mănăstirii, o ladă de lemn, cu pâine, la îndemâna tuturor pelerinilor ce îi calcă pragul.

Uleiul de la candela acestei Sfinte icoane este leac pentru otravă.

Icoana prezintă o rană vindecată la bărbie, provenită dintr-o lovitură vrăjmașă dată de un pirat, în vremea venirii arabilor în Sfântul Munte. Un soldat arab a lovit cu cuțitul în chipul acestei icoane și îndată a început a curge sânge. Arabul văzând minunea, s-a înfricoșat și căzând la pământ s-a pocăit, s-a botezat în legea creștinească și s-a îmbrăcat în haina monahicească, rămânând acolo până la moarte.

Nevrând să primească nume călugăresc, a cerut ca pentru fapta sa să fie numit Varvar - Barbarul. După aceea a dus o viață sfântă, lucru pentru care a fost recunoscut ca sfânt. În biserică este pictat pe zid Sfântul Varvar, cu îmbrăcăminte de pirat.

În anul 1651, Maica Domnului Portărița o va vindeca pe fiica țarului Alexei Mihailovici al Rusiei. Fata paralizase și nu mai avea nici o șansă din partea doctorilor. În vis, fetei i-a apărut Maica Domnului Portărița, care i-a zis să i se închine icoanei sale. Țarul a cerut Patriarhiei Ecumenice icoana de la Iviron. Călugării au zugrăvit o copie fidelă a icoanei și au dat-o țarului. Icoana aceasta, copia, a fost adusă înaintea fetei paralizate care, închinându-i-se, s-a vindecat.

Teodor Danalache - Icoana Maicii Domnului de la Marea Lavră - Portărița

Icoana Maicii Domnului numită "Portărița" este una dintre icoanele făcătoare de minuni păstrate în mănăstirea athonită Marea Lavră. Icoana cunoscută îndeobște sub această denumire - Portărița - este cea păstrată în Mănăstirea Ivion, recunoscută și ea ca făcătoare de minuni și totodată drept cea mai iubită icoană din întreg Sfântul Munte.

"Portărița" de la Marea Lavră nu este tot atât de cunoscută precum cea de la Ivion, însă cei ce pășesc pragul mănăstirii nu au cum să nu o observe, păzind mănăstirea și ocrotindu-i pe monahi.

Marea Lavră este prima mare mănăstire zidită în Sfântul Muntele Athos, fiind întemeiată în jurul anului 963, prin nevoința Sfântului Atanasie athonitul din Trapezunt, cu ajutoare bănești date de împărații bizantini Nichifor Focas (963-959) și Ioan Tzimikes (969-973). Mănăstirea a fost închinată Bunei Vestiri, însă după adormirea Sfântului Atanasie, mănăstirea a luat drept hram Adormirea Cuviosului, care se prăznuiește în data de 5 iulie. În această mănăstire a trăit cel mai cunoscut imnograf bizantin, Sfântul Ioan Cucuzel.

Dintre domnitorii români, ctitori ai acestei mănăstiri, îi amintim pe următorii: Vladislav Vintilă I, Neagoe Basarab, Vladislav al III-lea, Vlad Vintilă, Petru Șchiopul, Alexandru cel rău, Ieremia Movilă, Gavriil Movilă, Grigore Ghica, Șerban Cantacuzino și Constantin Brâncoveanu.

Biserica centrală este îmbrăcată cu minunatele fresce realizate de renumitul pictor Manuil Panselinos, iar trapeza este îmbrăcată cu pictura în frescă realizată în parte și de meșterul Teofan, cretanul. Mănăstirea Marea Lavră adăpostește mai multe icoane făcătoare de minuni ale Maicii Domnului, dimpreună cu mulțime de Sfinte Moaște.

Icoana Maicii Domnului "Portărița" de la Marea Lavră

Icoana Maicii Domnului numită Portărița nu se află în biserică, precum celelalte icoane făcătoare de minuni păstrate în Marea Lavră (Econoama și Cucuzelita), ci la poartă, precum ne spune și numele acesteia.

În curtea mănăstirii se intră pe o poartă masivă ce străbate puternicul zid de apărare. Trecând de pridvorul sprijinit pe patru coloane de piatră, pașii ne poartă într-o micuță incintă, anterioară zidului și porții principale a mănăstirii. Ajungând la marea poartă, maiestros ferecată în fier, icoana Maicii Domnului Portărița ne întâmpină de pe peretele din stânga al gangului de intrare în curte.

Această icoană numită "Portărița" este realizată în frescă, fiind zugrăvită direct pe peretele zidului fortificat al mănăstirii.

Icoana este recunoscută drept făcătoare de minuni și păzitoare a monahilor din Marea Lavră în urma unei întâmplări minunate din istoria mănăstirii.

În vremea în care turcii necredincioși atacau mănăstirile și îi omorau pe călugări, în căutare de aur și obiecte de valoare, multe minuni au avut loc, din mila și purtarea de grijă a lui Dumnezeu. O astfel de minune a avut loc și la Marea Lavră, unde turcii au forțat intrarea, spre a prăda mănăstirea.

Se povestește de către părinții bătrâni cum un turc, supărat de osteneala suferită în urma zdrobirii porții de intrare, ori de vreun alt motiv necunoscut, a tras cu pistolul în icoana Maicii Domnului, cea zugrăvită pe peretele de la poartă. El a tras în icoană trei împușcări cu pistolul. În timp ce primul și al doilea glonț s-au înfipt în icoană, cel de-al treilea s-a întors însă înapoi, omorându-l pe batjocoritorul și necredinciosul turc.

Această minune a făcut din icoana Maicii Domnului numită "Portărița" păzitoarea mănăstirii. Până astăzi se văd în icoană urmele celor trei împușcări, una în piciorul cel din dreapta al tronului pe care stă Maica Domnului, iar celelalte două în dreptul Pruncului Iisus Hristos.

Icoana Maicii Domnului „Portărița” din Iviron

Icoana Maicii Domnului „Portărița” din Iviron este prăznuită pe 12 februarie, 31 martie, 26 septembrie (Sosirea Icoanei Maicii Domnului din Iviron în Georgia), 13 octombrie (Sosirea Icoanei Maicii Domnului din Iviron la Moscova, în anul 1648), și marți în Săptămâna luminată (prăznuirea arătării icoanei Maicii Domnului într-un stâlp de foc la Muntele Athos și recuperarea acesteia de către Sfântul Gabriel).

Această icoană a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu se află în paraclisul de la poarta Mănăstirii Iviron, de aceea icoana este numită „Portărița” (Gr. Παναγία Πορταϊτσα).

Conform tradiției, această icoană a fost pictată de Sfântul evanghelist Luca.

Icoana Maicii Domnului „Portărița” aparține tipului iconografic Hodighitria („Îndrumătoarea”). Fecioara Maria este zugrăvită ținându-L pe Hristos pe brațul stâng și arătând spre El cu mâna dreaptă ca o călăuză spre Dumnezeu (de aici denumirea de „Îndrumătoarea”). Pruncul Hristos ține în mâna stângă un sul de hârtie ce simbolizează Evanghelia, iar cu mâna dreaptă binecuvântează.

Icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din Iviron este ferecată, cu excepția fețelor, cu o îmbrăcăminte de aur și argint, cu pietre prețioase, monezi de aur și o mulțime de alte podoabe dăruite de împărați, regi, egumeni, duci, ofițeri și simpli credincioși. Aceste icoane sunt dovezi ale minunilor Fecioarei Maria. Le-au oferit Maicii Domnului aceia care au primit ceea ce au cerut de la Dânsa.

Din sinaxarul icoanei aflăm că a fost păstrată cu mare cinstire în casa unei văduve evlavioase din Niceea, ce avea un singur fiu. În timpul împăratului Teofil, iconoclaștii controlau casele creștinilor pentru a distruge icoanele. Unul dintre soldați a descoperit Icoana Maicii Domnului, și a lovit-o cu o sulită. Îndată a curs sânge din locul în care icoana a fost lovită. Văduva, văzând minunea și temându-se de distrugerea icoanei, a dat soldaților imperiali bani, implorându-i să nu se atingă de icoană până a doua zi, dimineața. Când soldații au plecat, femeia și fiul ei (care mai târziu a devenit călugăr athonit) au luat icoana și au mers la țărm așezând-o pe apă. În chip minunat, icoana Maicii Domnului s-a îndreptat, plutind deasupra apei.

Sfânta icoană stând în poziție verticală deasupra apei, a plutit până la Muntele Athos. Timp de câteva zile, călugării athoniți au văzut un stâlp de foc pe mare, ce ajungea până la cer. Această vedenie a continuat timp de câteva nopți. Apropiindu-se cu barca, monahii au constatat că stâlpul de foc izvora din icoana Maicii Domnului, iar când doreau să se apropie, icoana se depărta. Văzând acestea, călugării s-au întors la mănăstire, rugându-se Maicii Domnului ca să dăruiască acea icoană mănăstirii lor.

Maica Domnului s-a arătat în vis unui călugăr evlavios al Mănăstirii Iviron, Cuviosul Gavriil (12 iulie) zicându-i să meargă pe apă după icoana Sa. Mergând la țărm, Gavriil a pășit pe valurile mării ca pe uscat, învrednicindu-se să ia cu mâinile sale această icoană grea și de mari dimensiuni, și a așezat-o în biserica mănăstirii. În ziua următoare, nu au mai găsit icoana Maicii Domnului în biserică, dar căutându-o, au văzut-o pe zidul mănăstirii, deasupra porții. Atunci au luat icoana și au dus-o în biserică, dar iarăși au găsit-o pe zidul de la poartă. Acest lucru s-a întâmplat de mai multe ori, până când Preasfânta Născătoare de Dumnezeu i-a arătat Sfântului Gavriil voința Ei, zicând că nu dorește ca icoana să fie păzită de către monahi, ci mai degrabă Ea vrea să-i protejeze pe ei, nu doar în viața de acum, ci și în cea

viitoare. După aceasta, icoana a fost așezată în paraclisul de la poarta mănăstirii, ajungând să fie numită icoana Maicii Domnului „Portărița”. Acest lucru apare și în Acatistul Maicii Domnului: Bucură-te, Portăriță bună, care deschizi credincioșilor ușile Raiului!

Conform tradiției, Maica Domnului a promis Cuviosului Gavriil harul și mila lui Dumnezeu față de călugări atâta vreme cât icoana va rămâne în mănăstire. Se crede, de asemenea, că dispariția Icoanei Maicii Domnului „Portărița” din Muntele Athos ar fi un semn al sfârșitului lumii.

traducere și adaptare: Mihai-Alex Olteanu
sursa: <http://en.wikipedia.org>

Aducerea Icoanei Maicii Domnului din Iviron în Georgia

Sosirea Icoanei Maicii Domnului din Iviron în Georgia este prăznuită pe 26 septembrie.

Icoana Maicii Domnului din Iviron se află în paraclisul de la poarta Mănăstirii Iviron, de aceea icoana este numită „Portărița” (Portaitissa sau Παναγία Πορταϊτίσσα).

O văduvă evlavioasă din Niceea, ce avea un singur fiu păstra această icoană cu mare evlavie în casa sa. În timpul împăratului Teofil, iconoclaștii controlau casele creștinilor pentru a distruge icoanele. Unul dintre soldați a descoperit Icoana Maicii Domnului și a lovit-o cu o sulită. Îndată a curs sânge din locul în care icoana a fost lovită.

Văduva, văzând minunea și temându-se de distrugerea icoanei, a dat soldaților imperiali bani, implorându-i să nu se atingă de icoană până a doua zi, dimineața. Când soldații au plecat, femeia și fiul ei (care mai târziu a devenit călugăr athonit) au luat icoana și au mers la țarm așezând-o pe apă. În chip minunat, Icoana Maicii Domnului s-a îndreptat, plutind deasupra apei. Sfânta Icoană stând în poziție verticală deasupra apei, a plutit până la Muntele Athos.

Timp de câteva zile, călugării athoniți au văzut un stâlp de foc pe mare, ce ajungea până la cer. Această vedenie a continuat timp de câteva nopți. Apropiindu-se cu barca, monahii au constatat că stâlpul de foc izvora din Icoana Maicii Domnului, iar când doareau să se apropie, icoana se depărta. Văzând acestea, călugării s-au întors la mănăstire, rugându-se Maicii Domnului ca să dăruiască acea icoană mănăstirii lor.

Maica Domnului s-a arătat în vis unui călugăr evlavios al Mănăstirii Ivion, Sfântul Gabriel (12 iulie) zicându-i să meargă pe apă după icoana Sa. Mergând la țarm, Gabriel a pășit pe valurile mării ca pe uscat, învrednicindu-se să ia cu mâinile sale această icoană grea și de mari dimensiuni, și a așezat-o în biserica mănăstirii.

În ziua următoare, nu au mai găsit Icoana Maicii Domnului în biserică, dar căutând-o, au văzut-o pe zidul mănăstirii, deasupra porții. Atunci au luat icoana și au dus-o în biserică, dar iarăși au găsit-o pe zidul de la poartă. Acest lucru s-a întâmplat de mai multe ori, până când Preasfânta Născătoare de Dumnezeu i-a revelat Sfântului Gabriel voința Ei, zicând că nu dorește ca icoana să fie păzită de către monahi, ci mai degrabă Ea vrea să-i protejeze pe ei, nu doar în viața de acum, ci și în cea viitoare. După aceasta, icoana a fost așezată la porțile mănăstirii. De aceea, această Icoană a Maicii Domnului a ajuns să fie numită „Portărița” și este prăznuită pe 13 octombrie. Acest lucru apare și în Acatistul Maicii Domnului: „Bucură-te, Portăriță bună, care deschizi credincioșilor ușile Raiului!”

Conform tradiției, Maica Domnului a promis Sfântului Gabriel harul și mila lui Dumnezeu față de călugări atâta vreme cât icoana va rămâne în mănăstire. Se crede, de asemenea, că dispariția Icoanei Maicii Domnului „Portărița” din Muntele Athos ar fi un semn al sfârșitului lumii.

Icoana Maicii Domnului este prăznuită pe 12 februarie, 31 martie, 26 septembrie (Sosirea Icoanei Maicii Domnului din Ivion în Georgia), 13 octombrie (Sosirea Icoanei Maicii Domnului din Ivion la Moscova, în anul 1648) și marți în Săptămâna luminată (prăznuirea arătării Icoanei Maicii Domnului într-un stâlp de foc la Muntele Athos și recuperarea acesteia de către Sfântul Gabriel).

La 26 septembrie 1989, o copie a acestei Sfinte Icoane a sosit la Tbilisi (Georgia), de la Mănăstirea Ivion din Sfântul Munte Athos. Această copie a fost pictată de către monahii din Muntele Athos ca un simbol de dragoste și recunoștință față de poporul georgian.

traducere și adaptare: Mihai-Alex Olteanu

sursa: <http://oca.org>

Aducerea Icoanei Maicii Domnului din Iviron la Moscova

Preafericitul Patriarh Nikon (pe vremea când încă era starețul Mănăstirii Novospassky) a cerut egumenului Mănăstirii Iviron, Pahomie (care se afla la Moscova pentru a face o colectă pentru mănăstirile athonite) să-i aducă o copie a icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Portărița” din Iviron. La data de 13 octombrie 1648, copia Icoanei din Iviron a fost întâmpinată solemn de o mulțime de oameni în Moscova.

Sosirea Icoanei Maicii Domnului din Iviron la Moscova este prăznuită pe 13 octombrie.

Icoana Maicii Domnului din Iviron se află în paraclisul de la poarta Mănăstirii Iviron - de aceea icoana este numită „Portărița” (Portaitissa sau Παναγία Πορταϊτίσσα).

Această icoană a fost proslăvită prin multe minuni săvârșite înaintea ei. Vești despre minunile Icoanei Maicii Domnului s-au răspândit în toată lumea și mai ales în Rusia. Preafericitul Patriarh Nikon (pe vremea când încă era starețul Mănăstirii Novospassky) a cerut egumenului Mănăstirii Iviron, Pahomie (care se afla la

Moscova pentru a face o colectă pentru mănăstirile athonite) să-i aducă o copie a icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Portărița” din Iviron.

Călugărul athonit Jamblichos a pictat o copie a icoanei care a fost dusă de către monahi după aproximativ un an la Moscova. La data de 13 octombrie 1648, copia Icoanei din Iviron a fost întâmpinată solemn de o mulțime de oameni în Moscova.

Icoană Maicii Domnului „Portărița” din Iviron a Bisericii Ortodoxe Ruse a fost de asemenea proslăvită de Dumnezeu prin multe minuni, fiind prăznuită pe 12 februarie.

Icoana mai este prăznuită pe 31 martie, 26 septembrie (Sosirea Icoanei Maicii Domnului din Iviron în Georgia), 13 octombrie (Sosirea Icoanei Maicii Domnului din Iviron la Moscova, în anul 1648), și în ziua de marți a Săptămânii luminate (prăznuirea arătării Icoanei Maicii Domnului într-un stâlp de foc la Muntele Athos și recuperarea acesteia de către Sfântul Gabriel).

traducere și adaptare: Mihai-Alex Olteanu
sursa: <http://oca.org>

**Pr. Silviu Cluci - Paraclisul icoanei Maicii Domnului „Portărița” de la
Mănăstirea Ivron**

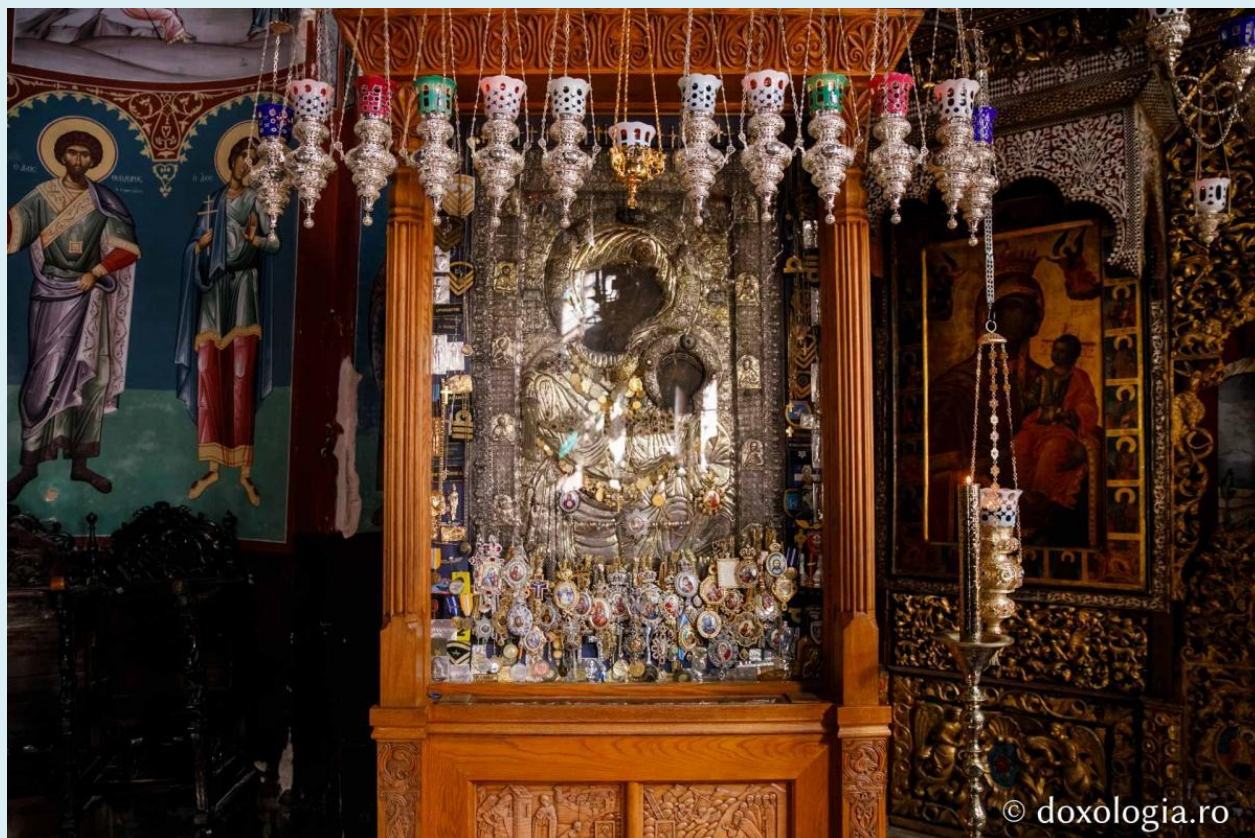
În curtea Mănăstirii Ivron, lângă poarta veche, se află Paraclisului icoanei Maicii Domnului „Portărița” - loc de pelerinaj binecunoscut oricărui pelerin athonit.

Paraclisul a fost construit din temelie în 1680 de către domnitorul georgian Asotan. Picturile (1683) au fost făcute cu cheltuiala domnitorului Țării Românești, Șerban Cantacuzino.

În pridvorul paraclisului este reprezentat și tâlharul Rahai, cel care în timpul unei incursiuni a lovit cu cuțitul în gâtul Maicii Domnului. Când acesta a văzut curgând sânge din icoană, s-a pocăit și s-a făcut monah, primind numele de Barbar.

În paraclis, în partea stângă, se află renumita icoană făcătoare de minuni, „Portărița”. Este înnegrită din pricina vremii și acoperită cu o îmbrăcăminte de aur și argint cu pietre prețioase și inscripții în georgiană. În fața ei atârnă multe obiecte de preț dăruite de credincioși.

Denumirea icoanei se datorează faptului că, deși atunci când a venit pe mare a fost dusă în biserică cu toată cinstea și așezată acolo, totuși, ea pleca de acolo într-un chip minunat și se oprea la poarta mănăstirii.

**Dumitru Manolache - Icoana Maicii Domnului de la Dălhăuți, „sora geamănă”
a „Portăriței” de la Iviru**

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Dălhăuți, județul Vrancea

Mari și ziditoare sunt minunile prin care Domnul ni se dezvăluie nouă, oamenilor. Icoanele sunt parte din această lucrare.

Cu numai câțiva ani în urmă, Dumnezeu m-a învrednicit să ajung în Sfântul Munte Athos. Cu acel prilej, am avut marea bucurie să mă rog în fața uneia dintre cele mai renumite icoane de acolo: Maica Domnului - "Portărița", de la Mănăstirea Iviru, despre care se spune că, atunci când va pleca pe mare, așa cum a venit, va fi un semn că sfârșitul este aproape.

Minunea avea să se întâmple însă acasă. La întoarcere, am aflat minunata și tulburătoare poveste a unei alte icoane, la fel de venerată la noi ca și cea din Sfântul Munte: icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni de la Mănăstirea Dălhăuți, din județul Vrancea. Cele două icoane par a fi surori. Ele au o istorie aproape identică, despre care vom vorbi în continuare.

Icoana mergătoare pe Mediterana

Povestea bine cunoscutei icoane a Maicii Domnului - "Portărița" de la Mănăstirea Iviru din Sfântul Munte Athos - a fost consemnată în cartea arhimandritului Teofilact Marinakis.

Iată, pe scurt, cum sună aceasta: demult, o văduvă din Niceea Bitiniei, care salvase de năvălitorii turci o icoană a Maicii Domnului făcătoare de minuni, i-a dat drumul pe valurile Mediteranei, ascultând astfel porunca Preacinstitei Maici. Chipul Maicii Domnului fusese împuns cu sulița de către un ostaș stricător de icoane. Îndată, din locul tăiat a început să curgă sânge.

Nu se știe exact pe unde a rătăcit icoana, dar sigur și consemnat de mărturii este faptul că, după aproape 170 de ani, pe 16 aprilie 1004, în marșea din Săptămâna luminată, monahii de la Iviru au văzut în mare un stâlp de foc care se înălța strălucitor până la cer.

Înfrișoși, au privit mai multe zile minunea, cerând ajutor de la Dumnezeu. În cele din urmă, au hotărât să vadă ce era. Au intrat cu bărcile în mare și au văzut o icoană care mergea pe ape, în poziție verticală. Dar, pe măsură ce se apropiau de icoană, aceasta se îndepărta de ei. După trei zile și trei nopți de post, icoana s-a lăsat urcată în barcă și dusă la Mănăstirea Iviru.

Numele "Portărița" vine de la faptul că, după ce călugării au așezat icoana în altar, a doua zi au găsit-o la poarta mănăstirii. Degeaba au încercat să o readucă în biserică, pentru că dimineața o găseau, din nou, la poartă. Atunci, ei i-au zidit un paraclis la intrarea în mănăstire, unde a fost depusă și unde se află și astăzi.

Monahul Anufie și icoana cumpărată de la Ierusalim

La Dălhăuți, în mica biserică mănăstirească având hramul "Sfinții Arhangheli Mihai și Gavriil", ridicată pe la 1810, se află odorul de mare preț despre care vă vorbeam la început: icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

Despre originea ei vorbește numai tradiția. În istoricul mănăstirii, din anul 1932, se spune că ar fi o copie după o icoană pictată de Sfântul Apostol și Evanghelist Luca.

Un anume monah Anufie, starețul unei sihăstriei din zonă, ar fi luat cu binecuvântare de la Ierusalim această icoană, care data de pe vremea iconoclaștilor. Apropiindu-se de Constantinopol, a fost prins de o ceată de turci, care l-au tâlhărit, batjocorind icoana și așezând-o apoi într-un grajd de cai.

Noaptea însă, în grajd a început un vuiet, caii s-au omorât între ei, la fel s-a întâmplat și cu îngrijitorii. Anufie, care se odihnea afară pe niște paie, le-a spus turcilor de icoană, dar aceștia au hotărât să-l omoare. Un ienicer, care era român rob, primise ordin să-l execute, dar i-a dat drumul spunându-i să nu mai calce prin Constantinopol.

Icoana mergătoare pe Marea Neagră

Monahul s-a întors acasă trist că a pierdut icoana. După un timp, a plecat pe malul Mării Negre să-și aline durerea. Acolo a întârziat până seara. Dintr-odată, însă, a zărit o lumină mare pe apă care se apropia de el. A doua zi, a venit iar la locul cu pricina și nu mică i-a fost bucuria când, în locul luminii, a recunoscut Sfânta icoană a Maicii Domnului, pe care o cumpărase la Ierusalim, plutind în poziție verticală pe mare. Bucuros, Anufie a sărit într-o barcă, a vâslit până la icoană și a adus-o la mal. Aici a observat că fața Maicii Domnului și cea a Pruncului Iisus fuseseră tăiate de turci cu iataganele în vreo trei locuri. Marginile tăieturilor însă se astupaseră ca o rană în carne, cum se văd și astăzi.

Anufie a adus icoana în casa părintească, unde se afla fratele lui mai mic, scăpat cu viață după ce turcii le omorâseră părinții.

Apoi, amândoi au vândut moștenirea de la părinți, au dus icoana la Mănăstirea Dălhăuți și au pus temelia bisericii "Izvorul Tămăduirii", ridicată între 1464 și 1469.

Ca și "sora ei geamănă" de la Iviru, icoana Maicii Domnului de la Dălhăuți săvârșește numeroase minuni, vindecări de tot felul, fiind foarte îndrăgită și evlavios venerată nu numai de credincioșii din împrejurimi, ci și de cei din alte zone ale țării.

Fie ca rugăciunile smeriților monahi și monahii îngenuncheați în fața celor două icoane "surori gemene" să ne fie și nouă de ajutor și mângâiere!

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Iviru din Sfântul Munte Athos

Delicatețea Maicii Domnului

Mergând în vizită la o bătrână din parohia noastră, am observat pe peretele de la răsărit al camerei icoana “Portărița”, pe care soțul meu i-o dăruise după primul lui pelerinaj la Muntele Athos. Am și eu acasă o icoană mare cumpărată tot atunci și aplicată pe placaj.

Ceea ce mi-a atras atenția a fost faptul că icoana femeii era realizată cu nuanțe mai deschise ca a mea. Am întrebat-o:

– Icoana asta e cea pe care v-am dat-o noi?

Bătrâna a zâmbit și a încuviințat. Apoi m-a ajutat să-mi formulez întrebările:

– Așa-i că e mai luminoasă? N-a fost așa de la început, a adăugat ea un început de poveste. La început era neagră de tot și eu nu mă puteam împăca deloc cu imaginea ei. Știam că e o icoană făcătoare de minuni, dar ziceam în gândul meu în fiecare

seară “Maica Domnului, să mă ierți, dar nici nu mă pot ruga atunci când văd chipul tău așa întunecat, parcă-mi e urât!” Și cu timpul, Maica Domnului mi-a ascultat rugăciunea. Vedeți acum că e mult mai deschisă la culoare? Niciodată n-a stat în soare. Cum e pusă aici, între ușă și șifonier, așa a fost de la-nceput. Acum mi-e tare dragă!

Am observat și eu că nu era deloc albăstrită așa cum am văzut prin mănăstiri că se fac litografiile expuse la soare. M-am minunat și eu de delicatețea Maicii Domnului, care n-a vrut să o mătnească pe bătrână și mi-a plăcut că femeia nu s-a mărginit la a cârți, ci a convertit nemulțumirea ei într-o rugăciune mai puțin obișnuită. Iată că astfel de rugăciuni izvorâte din simplitatea inimii sunt ascultate!

Mulțumesc doamnei Ecaterina pentru îngăduința de a prelua textul său.

Sursa: Marea Vieții

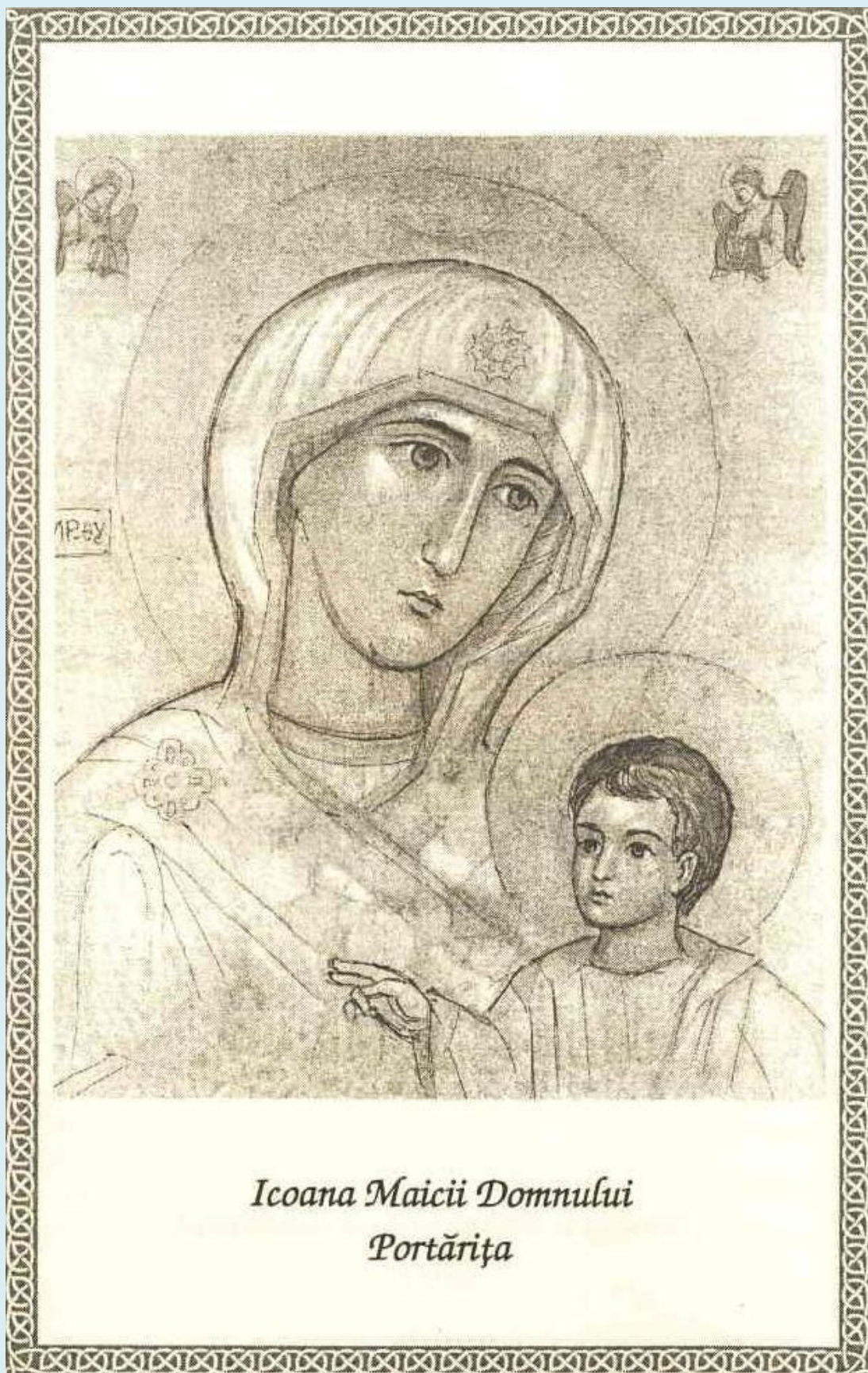
Icoana Maicii Domnului "Portărița" pentru copii

<https://www2.slideshare.net/steaemy1/portarita-cu-cop>

<https://archive.org/details/portarita-cu-cop/mode/2up>

https://www.academia.edu/42263141/Icoana_Maicii_Domnului_Port%C4%83ri%C5%A3a_pentru_copii

*Icoana Maicii Domnului
Portărița*

ICOANA MAICII DOMNULUI PORTĂRIȚA

*E*ea mai vestită icoană din Sfântul Munte este Portărița, la Mănăstirea Iviru. Aceasta a fost mănăstirea vechilor iviri, care erau din țara ivirilor sau Georgia, cum îi spune astăzi, de unde a fost și Sfântul Antim Ivireanul, din Caucaz, lângă Armenia. Apoi turcii i-au omorât pe călugării din Mănăstirea Iviru și acum acolo sunt greci. Are șase etaje, e tare frumoasă, are multe biserici și paraclise. Acolo a fost o minune mare cu icoana Portărița. Cum a ajuns ea acolo? Ea era ascunsă de creștini într-una din cetățile Niceii pe timpul împăratului Teofil, luptătorul împotriva icoanelor. Era ascunsă la o văduvă pe malul mării într-un mic paraclis.

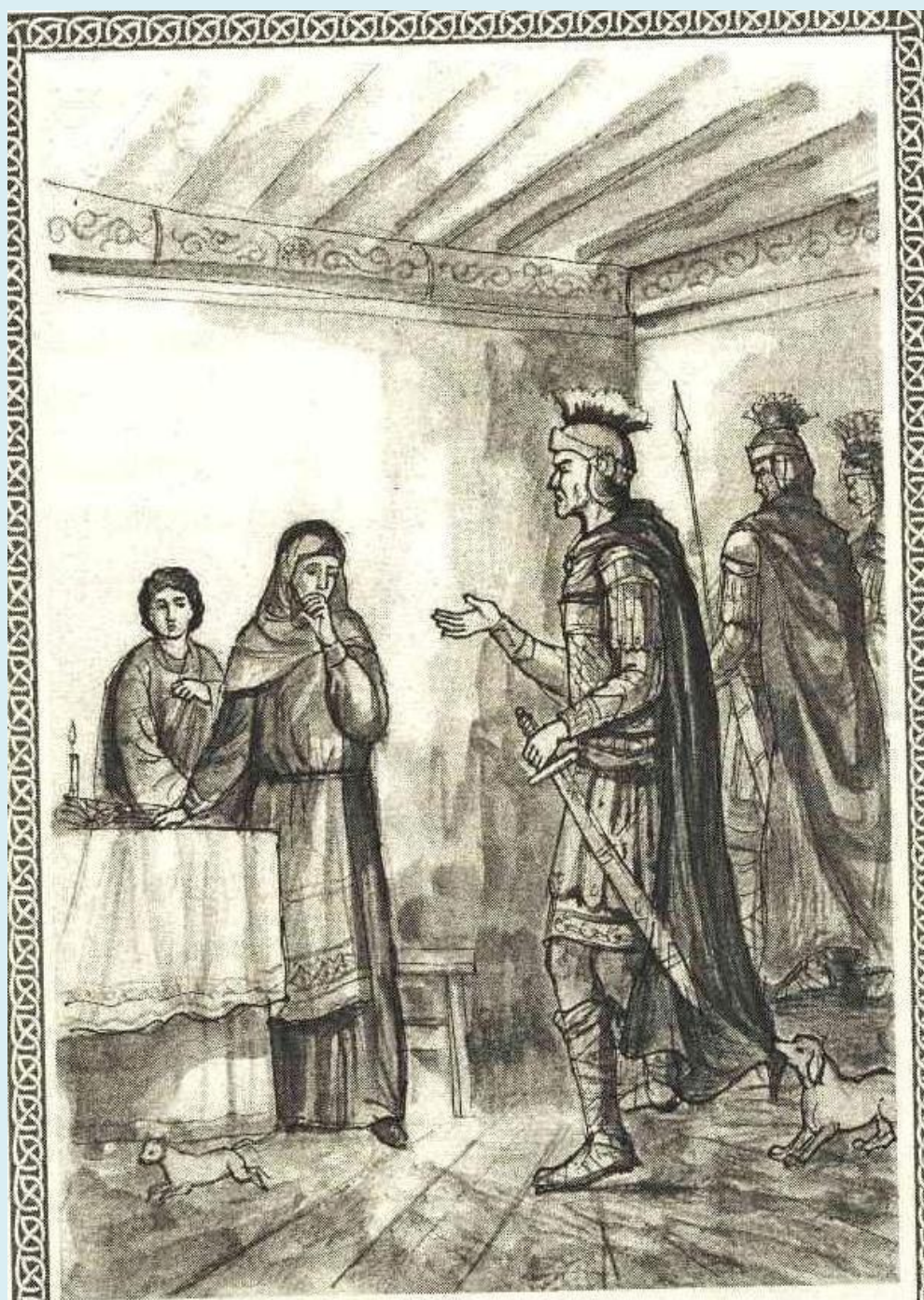
Această mătușă a avut un singur copil, că a rămas văduvă dintr-un război, și cu acela se ruga în fiecare zi în fața icoanei. Și era în vremea prigoanei împotriva icoanelor, iar împăratul a trimis ostași să caute pe cei care au icoane, să-i pedepsească, iar icoanele să le ardă. Și au auzit ostașii că văduva are o icoană, care era vestită, că se făceau minuni mari în fața ei. Dacă citea un preot în fața ei rugăciuni unui bolnav, acesta se tămăduia.

Deci au venit ostașii la văduvă și i-au zis:

— Am venit să împlinim porunca împăratului care a zis să distrugem toate icoanele. Dacă vrei să nu-ți luăm icoana, dă-ne bani și nu te vom mai supăra.

Atunci văduva i-a rugat să vină în ziua următoare, că are să le dea bani. Și au plecat ostașii. Dar ea n-avea de unde le plăti, că era săracă. Și a zis către fiul ei:

— Dragul mamei, eu sunt bătrână și bolnavă și n-am bani de unde să le dau la ostași când au să vină. Măine are să vină armata. Ei pe unde au găsit icoane, le-au ars, le-au dat foc.

Căci așa era atunci, că a fost prigoană de la împărați împotriva icoanelor timp de 130 de ani, între anii 717 și 843. Și a zis mătușa:

— Mă tem că au să găsească sfânta icoană chiar dacă noi o vom ascunde și au să o ardă și e păcat că atâtea minuni a făcut. Hai să o luăm și să o dăm în mare, și unde va vrea Maica Domnului să se ducă se va duce, numai să o scăpăm din mâinile păgânilor.

Și ei locuiau chiar pe malul mării. Și era în noaptea aceea lună plină. Au dus sfânta icoană la mare. Icoana era mare, grea. Și au pus-o pe mare, zicând:

— Să nu te superi pe noi, Preabună Stăpână, dar trebuie să ne despărțim de sfânta ta icoană, ca să nu o ardă ostașii împăratului.

Dar să vezi minune! Când au pus-o pe mare, ea nu s-a așezat ca o scândură ca să stea pe mare, ci s-a ridicat în picioare și a pornit pe valuri ca și cum ar fi ținut-o o mână nevăzută.

Și ei au tot făcut metanii, plângând pe malul mării, până n-au mai văzut-o. Și ziceau:

— Maica Domnului se duce de la noi.

Așa s-au despărțit de sfânta icoană, cu multe lacrimi, că se lipseau de mângâierea și ajutorul pe care l-au avut atâția ani.

Apoi văduva i-a zis fiului ei:
– *Eu sunt bătrână și nu mai am mult de*
trăit. De aceea, cu dragoste primesc să mor pentru

dragostea Maicii Domnului. Iar tu, fiul meu, du-te în Sfântul Munte, în grădina Maicii Domnului, și acolo să-i slujești ei până la moarte.

Și a plecat copilul în Sfântul Munte să se facă monah și a rămas acolo. Iar ostașii, venind a doua zi și negăsind nici banii, nici icoana, au ucis-o fără milă pe bătrână, care s-a făcut muceniță pentru dragostea lui Hristos și a Maicii Domnului.

Iar fiul ei a spus părinților din Sfântul Munte despre icoană și, după ce s-a nevoit mulți ani, și-a dat sufletul în mâinile Maicii Domnului.

Iar după alți mulți ani, părinții au văzut un stâlp de foc care se înălța din mare până la cer.

Și atunci toți călugării din Sfântul Munte se întrebau:

– Ce se vede pe mare?

Că nu știau, că de departe nu se vedea icoana.

– Un stâlp de foc se arată pe mare!

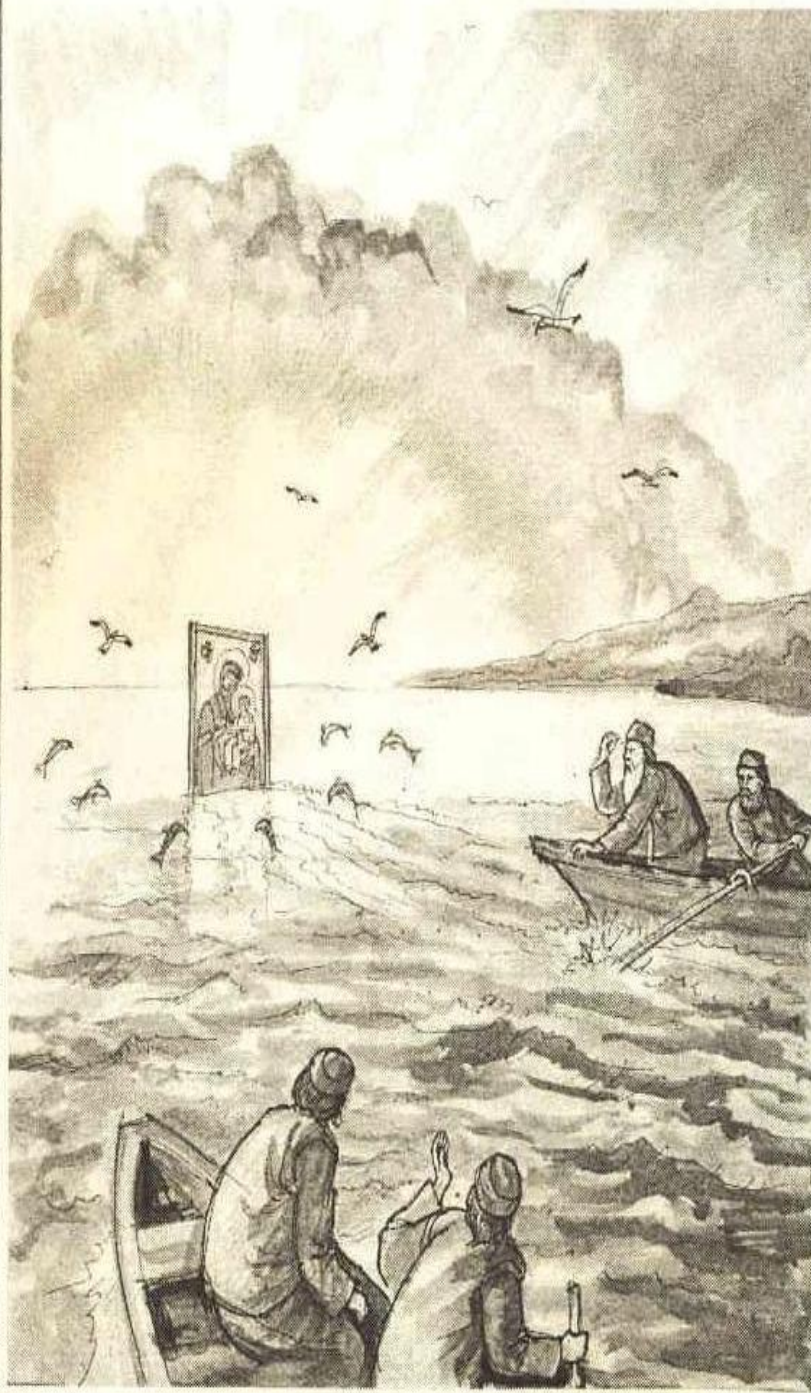
Au pus corăbiile lor și s-au dus să vadă. Și au văzut icoana. Când au vrut să o prindă, se ducea înapoi cu tot cu stâlp. Călugării s-au întristat.

– E icoana Maicii Domnului. Nu știm de unde a venit, dar nu vrea să stea să o prindem.

S-au întors călugării, au făcut rugăciuni, au încercat s-o ia arhierii, mitropoliți. Dar icoana nu voia să stea când se apropiau ei cu bărcile sau cu

corăbiile, ci fugea. Și când se întorceau ei, venea iarăși mai aproape de Sfântul Munte, dar stătea tot pe mare.

– Părinților, e un semn mare, e supărată Maica Domnului pe noi, cine știe ce păcate am greșit și nu vrea sfânta icoană să vină la noi.

Și a venit starețul Sfântului Munte, un mitropolit bătrân, și a dat ordin:

– Mergem la malul mării la Iviru, că acolo a apărut, și punem o lună de zile de post și rugăciune, acatiste și paraclise.

Au venit mii de călugări din mănăstiri. Și stătea icoana până își făceau rugăciunile, dar când se duceau cu corăbiile să o prindă, fugea. Niciunul nu o putea ajunge.

– Ce-i asta, mări?

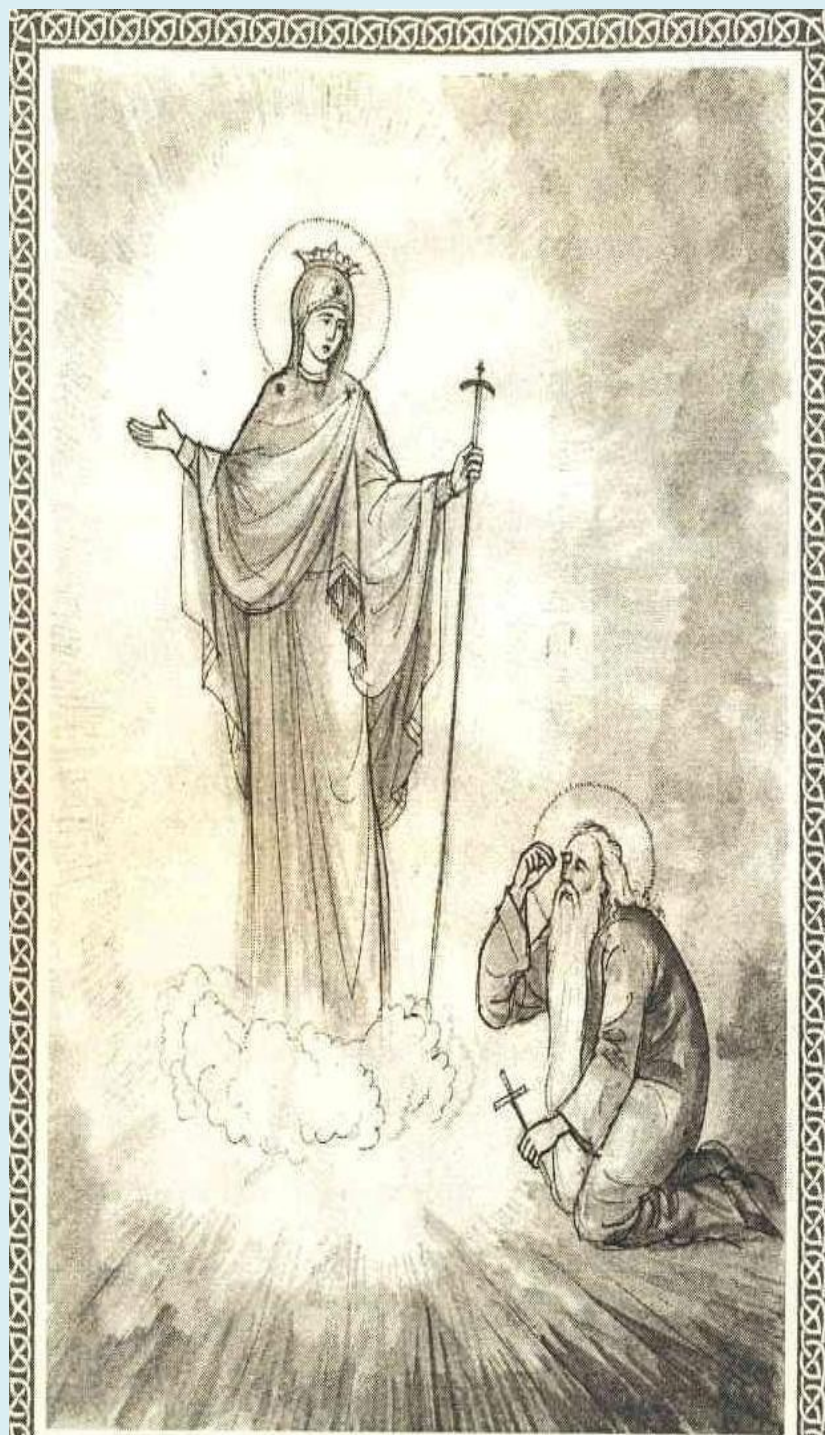
Dar pentru că s-au rugat atâta timp, s-a arătat Maica Domnului unui pustnic mare, care avea peste 70 de ani.

Acela trăia într-o peșteră și numai ce aude un glas la miezul nopții.

– Gavriile, Gavriile!

El se temea să nu fie diavolul, că și diavolul poate să strige și să se prefacă în fel și fel de chipuri.

– Cine-i?

– Nu te teme, eu sunt Maica Domnului.
Du-te la Mănăstirea Iviru să scoți icoana mea
din valuri de pe mare. Du-te.

De trei ori i s-a arătat Maica Domnului în trei nopți. Și-a luat bătrânul toiagul și a venit desculț, cu capul gol, cu o cruce de lemn la gât. Când a văzut atâția călugări pe malul mării, a întrebat:

— Ce-i aici?

Dar ei nu-l cunoșteau. „Cine-i acesta?”. „Un pustnic”. Un pustnic, că în Athos sunt mulți din aceștia care trăiesc singuratici. Și l-au întrebat:

— Dar sfinția ta de unde ești?

— De aici, din Sfântul Munte.

— Dar nu știi că, uite colo, unde se vede un nor, e Maica Domnului? Noaptea e stâlp de foc acolo. E o icoană a Maicii Domnului, dar nu vrea să intre în Sfântul Munte.

Atunci el a spus:

— Cine e mai mare dintre voi aici?

— Mitropolitul.

Bătrânul mitropolit era acolo la o chilie.

— Duceți-mă la el.

Și l-au dus la mitropolit.

— Binecuvântați, preasfințite, să aduc icoana Maicii Domnului.

— Părinte, dar oricâți s-au dus de-ai noștri cu bărci, cu corăbii, icoana nu vrea să stea. Uite, îți dăm călugări tineri, cu bărci cu vâsle, și du-te de o adu.

— Mie nu-mi trebuie barcă, nici călugări, numai binecuvântare.

— Dar cum ai să o scoți?

— Maica Domnului m-a trimis.

Și atunci s-au gândit:

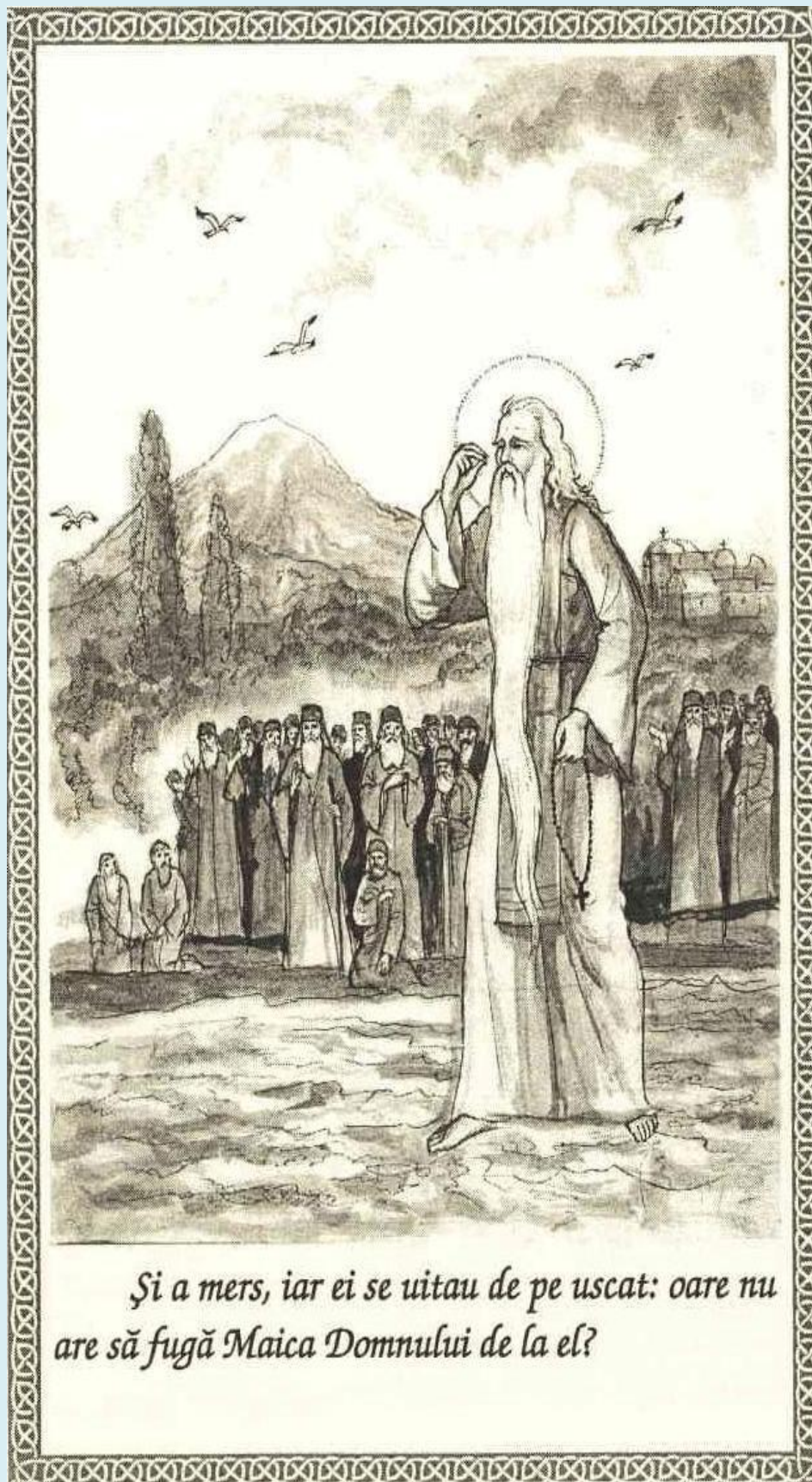
— Măi, la atâta rugăciune, s-a înduplecat Maica Domnului.

Și s-au dus la mare. Și acolo a zis părintele:

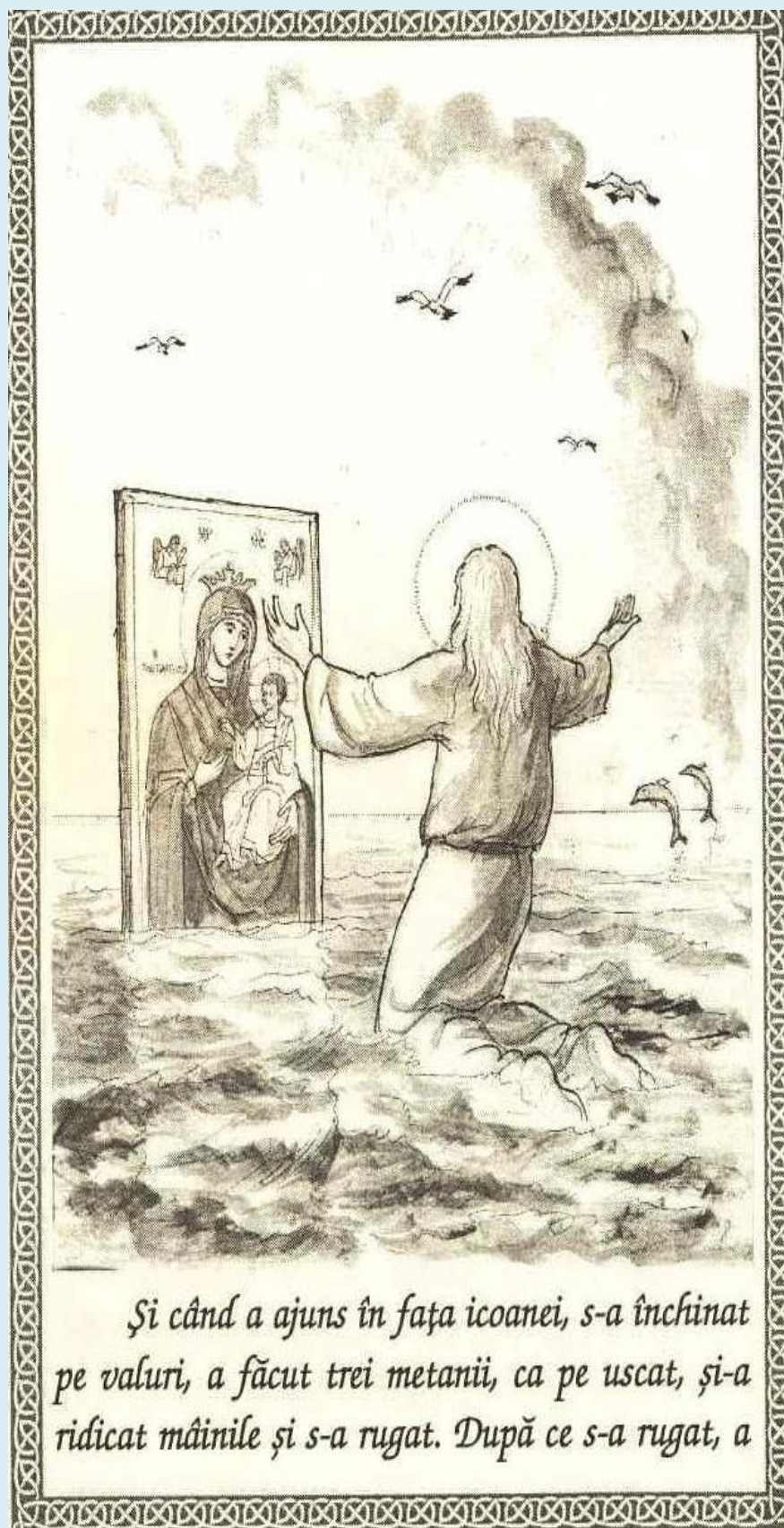
— Binecuvântați.

Și-a făcut semnul Sfintei Cruci bătrânul Gavriil și a început a merge pe deasupra apei. La Iviru este pictat cum merge pe apă. Și când l-au văzut toți că merge pe apă, cum a mers Mântuitorul pe Marea Galileii și Sfânta Maria Egipteanca peste Iordan, au zis:

— Să știi că o aduce bătrânul. Dacă avem noi în Sfântul Munte părinți din aceștia care merg pe ape ca pe uscat, să știi că o aduce. Acesta este prietenul Maicii Domnului.

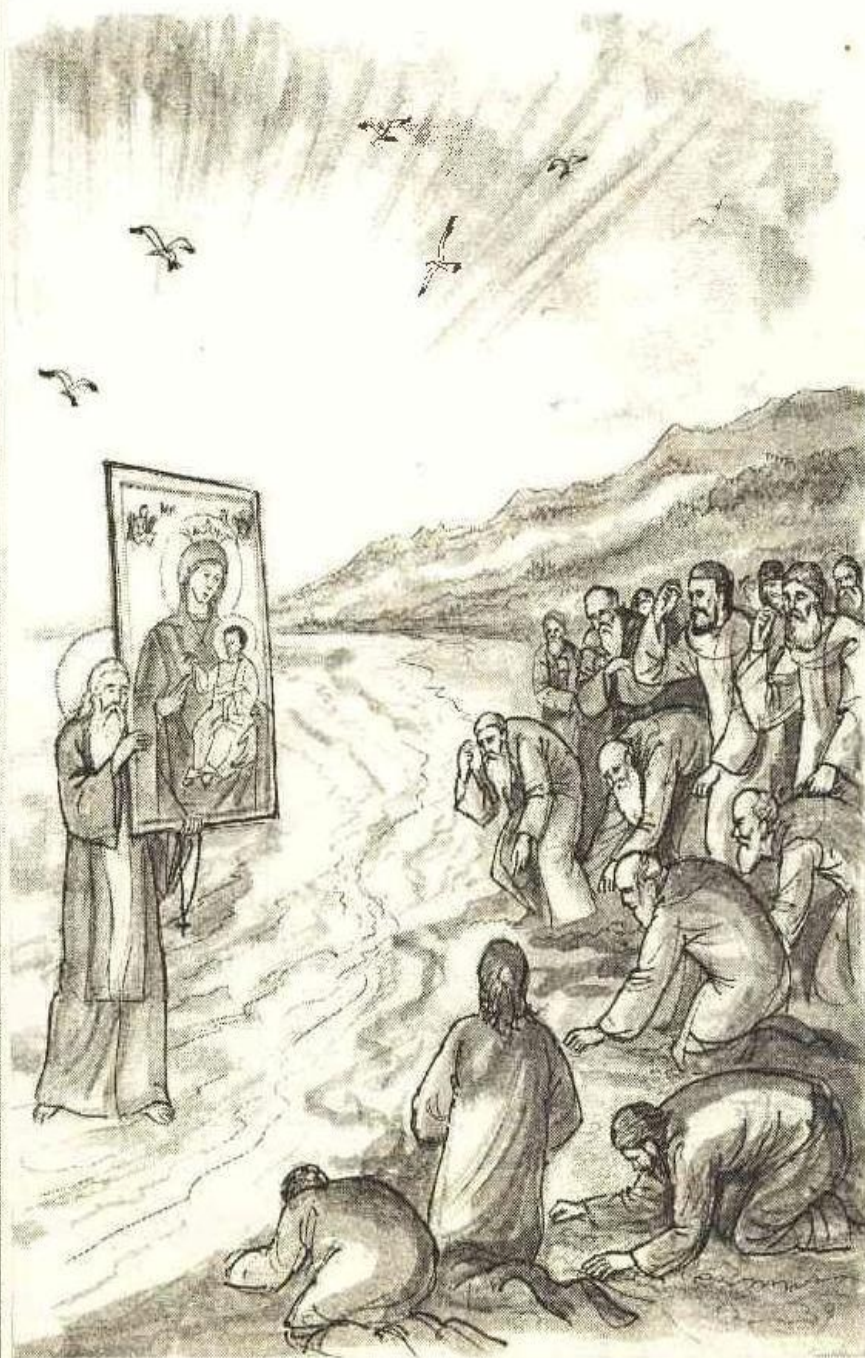

*Și a mers, iar ei se uitaau de pe uscat: oare nu
are să fugă Maica Domnului de la el?*

Și când a ajuns în fața icoanei, s-a închinat pe valuri, a făcut trei metanii, ca pe uscat, și-a ridicat mâinile și s-a rugat. După ce s-a rugat, a

sărutat icoana, a luat-o în brațe și a adus-o.
Acolo la mănăstire e pictat cum o aduce mergând
pe mare.

Și când au văzut că vine, toți s-au spăimântat:

– Vai de mine, părintele acela bătrân vine cu icoana și o aduce.

Mergea cu dânsa în brațe pe apă. Și când a ajuns la mal s-au adunat călugării plângând. Și el a scos-o la malul mării. Și când a pus sfânta icoană pe o stâncă acolo, a țâșnit un izvor cu apă de băut, care e și acum chiar pe mal la Iviru. Asta a fost încă o minune. Și după aceea el a spus:

– Iertați-mă, că eu mă duc.

– Părinte, cum te cheamă?

– Gavriil păcătosul.

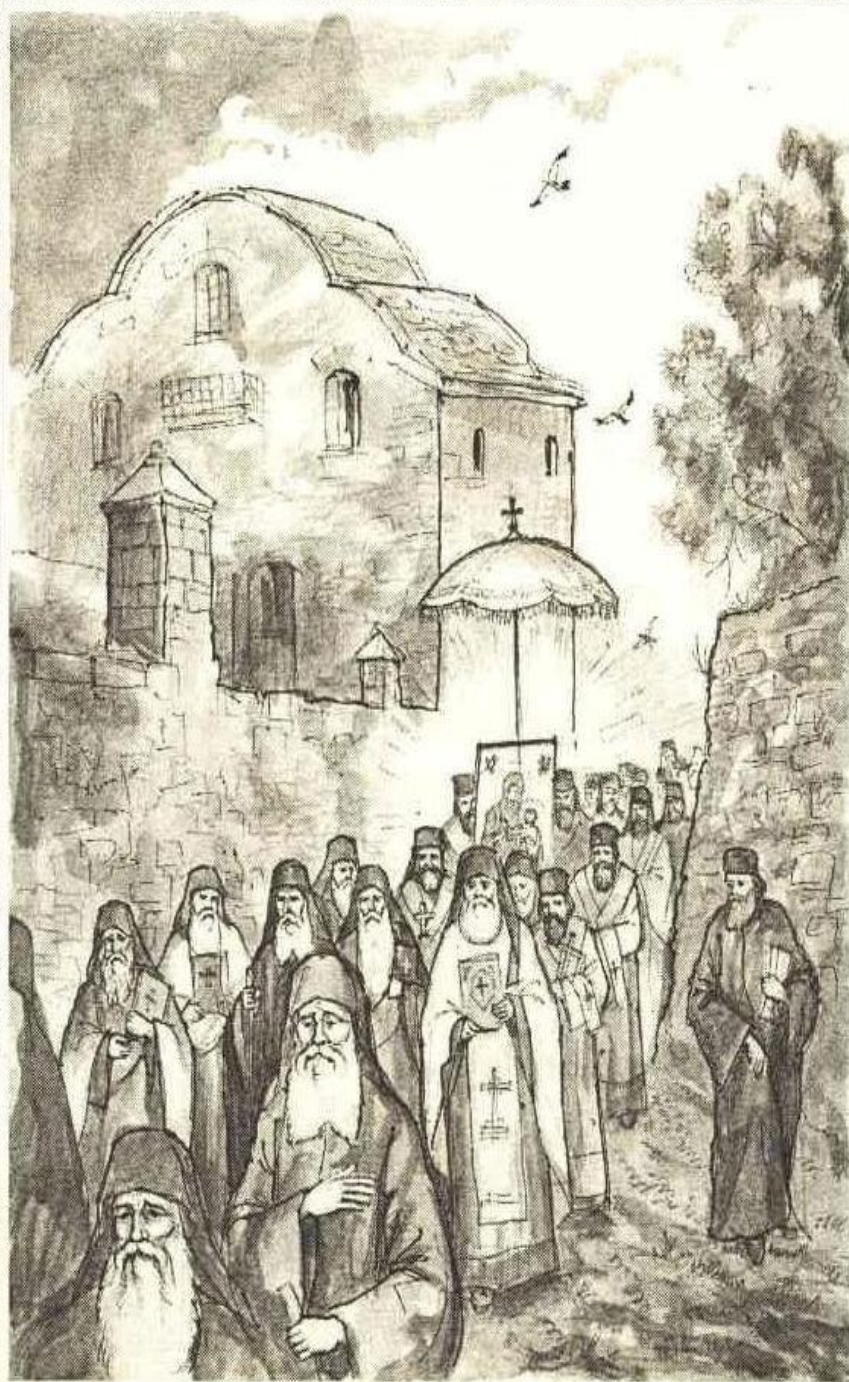
– Unde stai?

– În munții aceștia.

– Rămâi, părinte, cu noi.

– Nu, eu merg în pustia mea.

Și a plecat în pădure. Și când au adus-o în mănăstire, călugării s-au îmbrăcat în veșminte de slujbă: în diaconi și preoți, cu cădelnițe, cu cățui, cu tămâie și au dus-o cu cântări, cu slujbe în altarul bisericii mari, cu hramul Adormirea Maicii Domnului.

*Au dus-o în altar și au făcut priveghere de
toată noaptea și au mulțumit Maicii Domnului*

că a vrut să vină sfânta icoană la ei. Dar când s-au dus a doua zi în altar, nu mai era sfânta icoană.

– Vai de mine, Maica Domnului nu e în altar! Unde s-o fi dus?

Era pe zid la poartă. Zidul avea cam zece metri înălțime. Era mănăstire cetate de pe vremuri.

– Unde-i icoana?

– Pe zid la poartă.

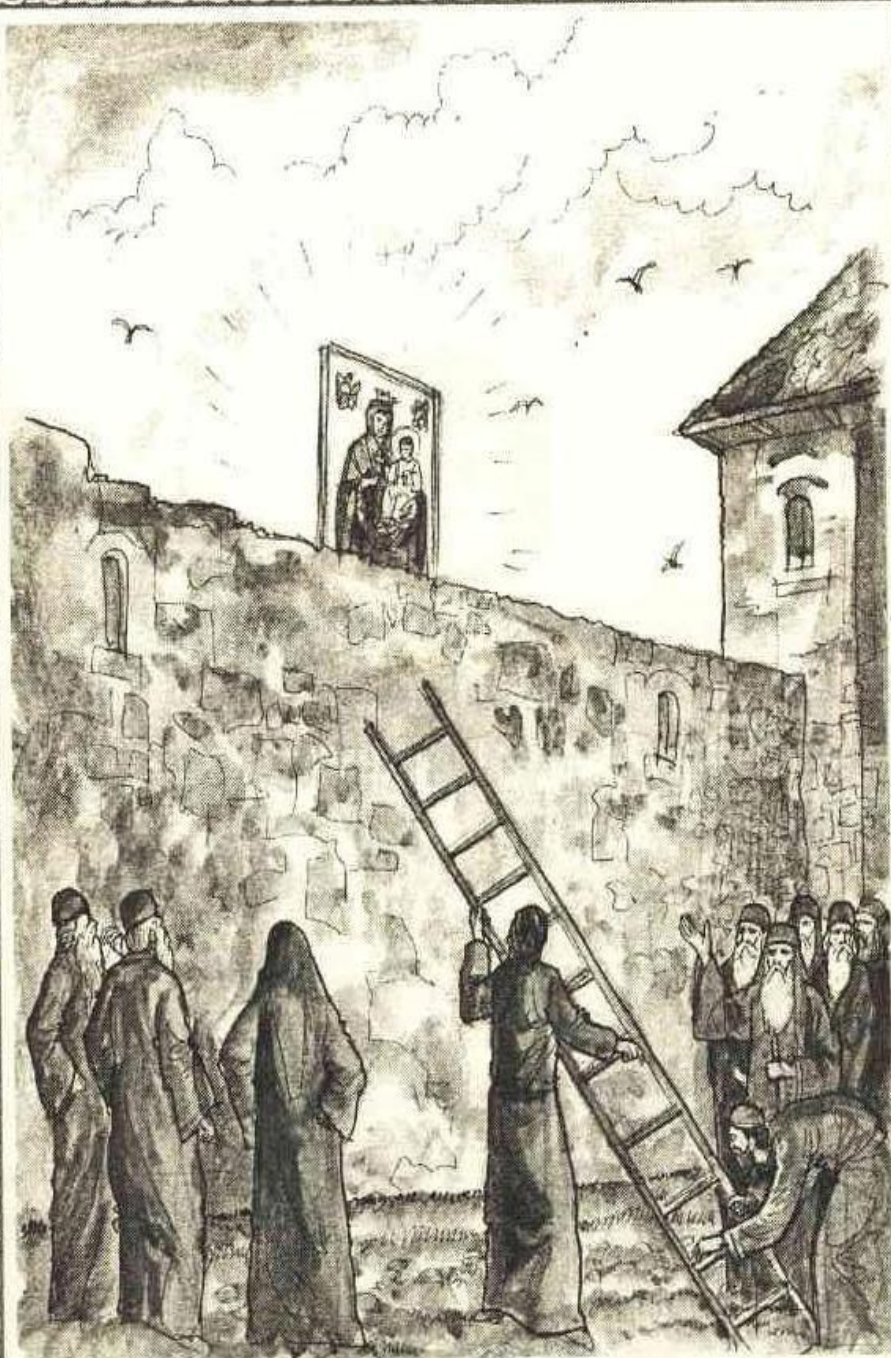
– S-a supărat pe noi. Iar pleacă.

Au început a plânge. Icoana stătea în picioare pe zid. Și au început a face paraclise și rugăciuni și au luat-o de acolo și au dus-o iar în altar. Dar când s-au dus a doua zi, au găsit-o iar la poartă. Se gândeau și ei ca oamenii.

– Nu suferă să stea în biserica noastră. Cine știe ce păcate avem?

Au dus-o încă o dată în altar. Când s-au dus a treia zi, au găsit-o iar la poartă. Și când au vrut să o mai ia, a vorbit un glas din icoană cu dânsii:

– Părinților, n-am venit ca să mă păziți voi pe mine, ci am venit ca să vă păzesc eu pe voi.

Și ei ce au făcut? Acolo unde era icoana la poartă, i-au făcut o bisericuță și i-au scris un acatist aparte: acatistul Sfintei Icoane Portărița.

Icoane

Icoana Maicii Domnului "Portărița" din Paraclisul Mănăstirii Sfântul Nectarie, Eghina

Maica Domnului "Portarita"

Icoana Maicii Domnului "Portărița" de la Mănăstirea Iviron (Muntele Athos)

<http://dositeea.blogspot.com>

Icoana Maicii Domnului "Portărița" de la Rădășeni, Jud. Suceava

Holy Icon of Panagia and Christ "Portaitissa" (of the Portal), the original from the Iveron Monastery of Mount Athos

A close-up of the original icon of Panagia Portaitissa. Dried blood running down from the chin of the Theotokos is visible to this day

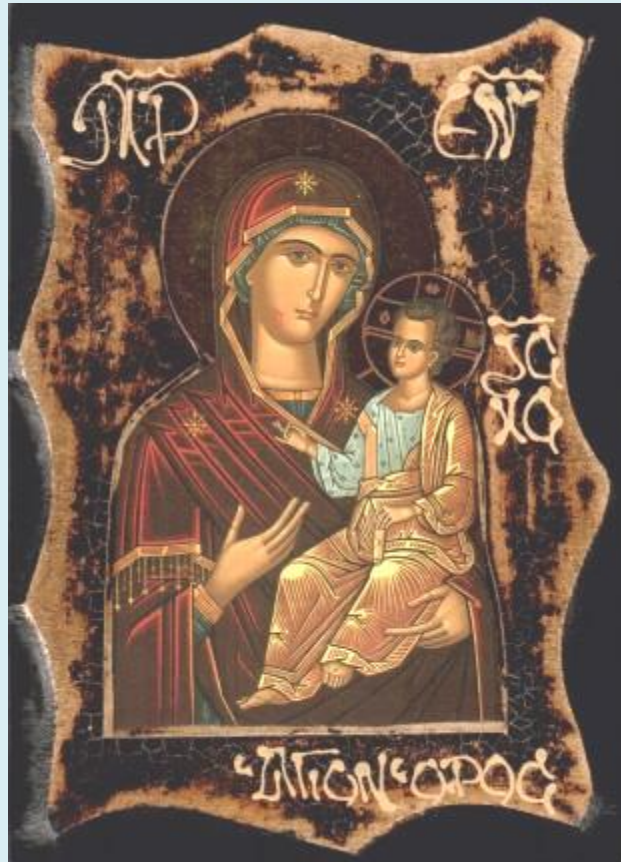
An icon of the miraculous journey of the Portaitissa over the water to Mount Athos

Here is a Russian copy of Panagia Portaitissa

The miraculous copy of Panagia Portaitissa, guarded by Brother Jose. Unfortunately, in 1997 he was killed in Greece while trying to help a stranger. May his memory be eternal!

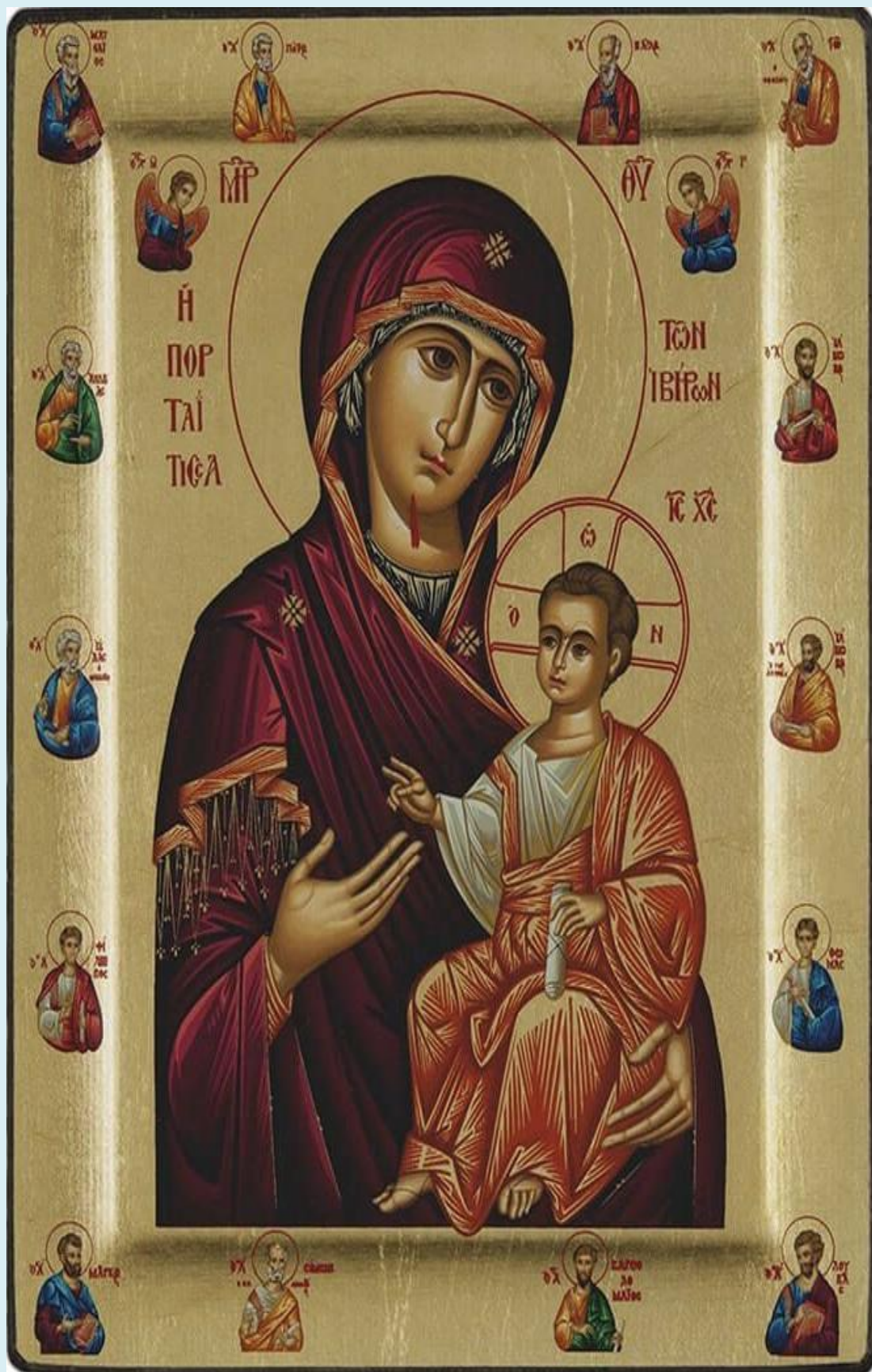
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΙΒΗΡΩΝ

Bucură-te, Portăriță bună care deschizi credincioșilor ușile Raiului!